NOVA SERIJA

LASO

CIJENA 3 DIN BROJ 14

PUCAJ ILI UMRI

PETE HANGSTER

PUCAJ ILI UMRI

»Laso« Nova serija 1973.

Urednik: Ladislav Grakalić

Prevela: Branka Đukić

»Laso« — Izdavač: OOUR izdavačke djelatnosti »Vjesnik«, Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — V d glavnog i odgovornog urednika Borivoj Jurković — Tisak: OOUR novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik«, Zagreb Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1973.
Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA, Zagreb

Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/1 1973. od 22. VI 1973.

I

Podne je.

Nad divljom, raspucalom pustarom Colorada vlada nesnosna vrućina. Sve je zamrlo. Tračnice željezničke pruge bljeste na suncu.

Uz željeznički nasip čuče četiri naoružana muškarca. Stotinjak metara dalje, među stijenama, vreba još petorica.

Slim Payne se šćućurio na povišoj litici; stežući pod rukom vinčesterku, pripaljuje cigaretu. Iza njega se čuje prigušen šapat njegovih momaka. Svi s napetošću iščekuju vlak u kojem je deset tisuća dolara namijenjenih plaćama radnika na željeznici.

— Hej, Jack, vidiš li štogod? — dovikne Slim jednom od momaka, koji je s vrha visoka stabla promatrao prugu.

— Ne — odgovori ovaj. — Nadam se da nisu nanjušili opasnost i odgodili pošiljku. Vlak je već odavno trebao da stigne.

Slim Payne bijesno ispljune opušak i protegne se To je čovjek srednje visine, snažnih i širokih ramena, ali uskih bokova. Uvijek kada bi nanjušio dobar posao postajao je bezobziran. A takvi su bili i njegovi momci, mahom ljudi za kojima je raspisana potjernica.

— Grom i pakao! — procijedi Chick Slater, brišući znoj sa čela. — Koliko ćemo se još dugo pržiti na tom suncu, Slime?

— Sve dok se ne uvjerimo da li vlak dolazi ili ne — odvrati Slim malo razdraženo.

Zaputi se prema nasipu, a zatim se okrene k Slateru koji ga je slijedio.

— Možda bi se radije odrekao deset tisuća dolara? — nastavi. — Takva se prilika, znaj, ne pruža dva puta. Saznao sam da će novce čuvati dva stražara. Burt Tamblyn nije mogao pronaći više ljudi.

— Tamblynu ne valja vjerovati — progunđa Chick Slater. — Lukaviji je no što misliš? Tko ti jamči da su uistinu samo dva stražara u vlaku? Možda je to samo zamka u koju nas žele namamiti.

— Zaveži! — grubo ga prekine Slim Payne. — Što se tiče stražara, sve je u redu. Tamblyn jednostavno nije uspio naći više budala koje bi stavile glavu u torbu za njega i za željeznicu.

Prekine ih uzbuđeni povik.

— Oblak dima, šefe!

Gotovo istog trena razbojnici pograbiše oružje i povukoše se u zaklon. Slim Payne i Chick Slater učiniše to isto. Sa svojih mjesta imali su dobar pogled na nasip. Pruga se na tom mjestu uspinjala, pa je vlak morao usporiti da bi savladao uspon.

Tračnice su već podrhtavale, a iznad crvenkastih stijena pojaviše se gusti, crni oblačići dima. Slim Payne čvrsto stegne oružje usredotočivši svu pažnju. Isplanirao je sve u tančine, predvidjevši sva moguća iznenađenja. Kad njegovi momci krenu u napad, sve mora ići po planu.

Jaki zvižduk lokomotive gubio se u daljini.

U slijedećem trenutku Payneovi momci iskočiše iz zaklona i pojuriše prema vlaku. Chick Slater našao se među prvima. Žestoko je zapucao pred sobom. Na prozorima vagona pojaviše se, a potom nestadoše blijeda lica, izbezumljena od straha Na posljednjem vagonu netko podigne zaklopac i otvori paljbu na grupu napadača.

Jedan od momaka uhvati se za grudi, zatetura i uz bolan jauk otkotrlja se niz

pošljunčani nasip, ostavši sklupčano ležati.

Ali, to iznenađenje ne zaustavi Payneove momke... Zapucaše još većom žestinom. Dvojica su se uspjeli popeti na krov posljednjega vagona. Vlak se nije zaustavio, već je nastavio svoj put. Odjekivali su pucnjevi pomiješani s jaucima ranjenih. Vlakovođa i ložač upravo su mislili odahnuti, vjerujući da je najgore prošlo, kadli na tračnicama ispred sebe ugledaše pet naoružanih konjanika koji su otvorili paljbu na vlak s prednje strane.

— Do đavola! — uzvikne ložač.

Jedva je dovršio rečenicu kadli ga pogodi metak i on se uz jauk sruši na pod.

Polagano, uz resko cviljenje točkova, vlak se napokon zaustavi.

Slim Payne, raskrečivši noge, stajao je uz nasip i promatrao kako Chick Slater dlijetom obija teška vrata vagona u kojem su bili novci. Stražari, koji su se borili, već su mrtvi.

Ništa više nije sprečavalo Payneove momke da uđu u vagon. U jednom uglu ležale su dvije vreće s novcem, a kraj njih ubijeni stražari.

Slim Payne namigne Slateru i ovaj gotovo istog trena pograbi vreće i skoči na konja. Zatim se okrene.

Stojeći na vratima vagona, hladnokrvno je promatrao kako njegovi ljudi vežu putnike.

Napokon je posao dovršen i napadači skočiše na konje i posegnuše za uzdama.

— Gotovo, šefe!

Uskoro se oblaci prašine i topot konja izgubiše u daljini. Na nasipu je vladala grobna tišina.

— Osvijesti strojovođu! — zapovijedi visok, jaki Irac, član Tamblynove ekipe koja je polagala željezničke pragove. — Moramo odmah obavijestiti Tamblyna o napadu.

— Jesi li prepoznao momke? — upita ga suputnik koji je kod Tamblyna radio kao drvosječa.

— Naravno! — odgovori Irac. — Bili su to najgori banditi koji pustoše Coloradom. Nadajmo se da će uskoro stići netko tko će biti u stanju da stane na kraj Slimu Payneu i njegovoj bandi!

* * *

Jim Broderick kleči na rubu pjenušavog izvora, umivajući svoje tvrdo i koštunjavo lice. Pri tome misli na Tamblynovo pismo koje je primio prije dva tjedna. Bio je tada u Ogallali gdje je radio za »Union Pacific«.

Prošlo je mnogo vremena otkako je zajedno s Burtom Tamblynom krstario ovom zemljom. Kada su dvije velike željezničke tvrtke »Union Pacific« i »Central Pacific« započele izgradnju željezničke pruge, oni su se tu zaposlili. Od tada su prošle tri godine. Burt Tamblyn je nastavio rad na pruzi prema Coloradu, dok je Jim ostao u Nebraski brinući se za red i mir u naseljima radnika. Povremeno je čuo za Tamblyna, ali nije mislio da će ga ikada više sresti. Burt Tamblyn je u međuvremenu postao slavan, imao je vlastiti salonski vagon u kojem se vozio od naselja do naselja nadgledavajući posao.

Jim Broderick se zamišljeno podigne i osedla konja, stežući mu čvrsto kolan. Jučer je prešao granicu Colorada i bio je upravo na putu za Naselje br. 1, gdje ga je očekivao Tamblyn. Nije, doduše, znao o čemu se radi, ali je naslućivao da je razlog zacijelo ozbiljan kada ga Tamblyn zove i traži njegovu pomoć. Sigurno je nešto u vezi sa željeznicom. Broderick pomisli na Slima Paynea o kojemu se u posljednje vrijeme mnogo pričalo. Čuo je već o tim banditima i imao o njima sasvim određeno mišljenje. Uglavnom, znao je da su veoma spretni i opasni.

Poslije nekoliko trenutaka nastavi put prema sjeveru. Sunce se već spustilo prema zapadu, što je upozoravalo Jima da požuri. Svakako je želio još za dana stići u Naselje broj 1. Slutio je da je svaka minuta dragocjena.

Dok je jahao brdovitim predjelima, na nebu su se počeli gomilati tamni oblaci nagovještavajući oluju. Najednom se potpuno zamrači. Jim Broderick, koji se već često našao u oluji, počne psovati.

Inače bio je to visok, mršav čovjek. Koža lica bila mu je poput pergamenta. O struku mu je visio opasač pun naboja. Imao je oštar pogled čovjeka naviknuta na divljinu i uvijek spremna na opasnosti koje vrebaju.

Odjednom mu se oči suziše, a ruka strelovito poleti prema revolveru. Zaustavi konja i opazi kako se u sjeni jedne pećine, udaljene samo stotinjak

metara, rvaju i bore dvije ljudske spodobe. Jedan muškarac bijaše visok i mršav, a drugi zdepast ali mišićav.

Iako se nerado uplitao u tuđe tučnjave, ovoga puta Jim ipak posegne za revolverom opazivši kako ovaj zdepasti bičem udara protivnika koji je očito bio bez oružja. Zato podbode konja i pojuri.

— Ruke uvis! Ne mičite se!

Zdepasti na časak ostavi svoju žrtvu i okrene se. Sa širokog i grubog lica, iz sitnih očiju sijevali su mržnja i želja za ubijanjem.

— Nastavite svoj put, stranče... ovo se vas nimalo ne tiče. Ili ste možda željni borbe?

Jim Broderick se ukoči na sedlu, a ruka mu je i dalje počivala na revolveru.

— Opomenuo sam vas — reče mirno — bacite taj bič ili ćete se pokajati.

— Radim ono što me je volja — grubo nastavi zdepasti — i nitko mi ne može zapovijedati.

Jim tek sada zamijeti da je onaj visoki zapravo još momčić. Ovaj se digne i preplašeno procijedi:

— Poslušajte ga, gospodine. Inače ćete se provesti poput mene. Dave Rollins ne zna za milost. Ja sam ga jednom uvrijedio i to sada ispaštam.

— Tako je! — promrmlja Rollins krišom motreći revolver u Jimovoj ruci. — Nećete me valjda ubiti zato što sam premlatio ovo kopile. Trebalo je to, uostalom, već davno učiniti.

— Kako ste mogli navaliti na takvog dječaka. Smjesta odbacite taj bič! — zapovijedi Broderick ledenim glasom.

Za Rollinsa je to ipak bilo previše. Ljutitim pogledom odmjeri Jima.

— Sjašite, stranče, da vidite što Dave Rollins radi sa svojim protivnicima.

— Kako se zoveš? — upita Jim momčića.

— Ben Maddox.

— U redu, Ben, oduzmi Rollinsu bič i pripazi da ne učini kakvu glupost.

— Ali...

— Čuo si što treba učiniti — prekine ga Jim!

Mladić, oklijevajući, pođe prema Dave Rollinsu. No, prije nego što mu se približio, Rollins odbaci bič, opsuje i dovikne:

— Sjaši, stranče!

Jim bez riječi sjaši, obiđe konja i odbaci remen.

Ben razrogači oči.

— Nemojte to činiti, gospodine — stade zamuckivati — ne poznajete vi Davea Rollinsa... smlavit će vas ako vas dohvati.

— Vidjet ćemo — promrmlja Jim Broderick.

Dave je bio također začuđen. Nije ni pomišljao na to da bi netko prihvatio njegov izazov. Mrmljajući zadovoljno, podigne snažna ramena. Raširivši ruke, poleti kao da će zagrliti Brodericka.

Broderick je uspio izmaći snažnoj Rollinsovoj pesnici. Zgrabi ga za ruku i naglo povuče prema dolje, tako da protivnik izgubi ravnotežu. Nije se još ni snašao kadli ga dohvati jaka Jimova pesnica i obori na zemlju. Rollins je za trenutak bio ošamućen, ali onda skoči poput divlje zvijeri i pojuri na protivnika. No Broderick ga ponovo obori. Ali se Rollins borio poput razjarene zvijeri, rukama i nogama. Njegovi snažni udarci pogađali su Jima, iako je nastojao da im izmakne.

Rollinsove su oči postale podbuhle, zakrvavljene, a disanje teško zbog žestokih udaraca. Pomalo je pritiskivao Jima prema stijeni nastojeći da ga tu dotuče. Bijes u njemu toliko se razbuktao da više nije osjećao udarce; borio se kao omamljen. S luđačkom nasladom pogodi Jima mamuzom u lice. Jim osjeti oštru bol, kao da mu je netko usijanim nožem rasjekao lice.

— Oprez, gospodine! — odjednom poviče Ben, bojeći se da njegov dobročinitelj ne izgubi bitku.

Rollinsova je čizma ponovo poletjela prema Jimovu licu, ali Jim u posljednji tren uspije izmaknuti glavu, tako da Dave svom žestinom pogodi nogom stijenu Zaurla od bola. Uto mu Jim zada još jedan dobro odmjereni udarac koji ga odbaci, pa se stropošta u mokar pijesak gdje i ostade nepomično ležati.

— Bravo! Izvrsno ste to izveli, gospodine — zaplješće uzbuđeno Ben Maddox. — To je prvi put da je netko Rollinsa tako udesio. Da to nisam vidio svojim očima, ne bih vjerovao.

Jim je slušao mladića, a znoj mu se slijevao niz lice. Pred očima su mu titrali krugovi, a u ustima je osjećao slankast okus krvi. Nije vjerovao da ga je ta borba toliko izmučila. Trebat će

mu vremena dok smogne snage da se popne na konja.

— Kako će još dugo trajati ovo nevrijeme?

— Vjerojatno čitavu noć — odgovori Ben cvokoćući od hladnoće. Zatim pogleda Davea Rollinsa koji je onesviješten ležao u zaklonu. — Pričuvajte se ovoga. Dave je brutalan i osvetoljubiv. Svakako će se pobrinuti da vam se osveti na neki drugi način.

— Misliš, iz zasjede? Za koga radi?

— Za Tamblyna.

— Što?

— Postavlja pragove na pruzi. Sretan sam što sam uspio dobiti mjesto pomoćnika u kuhinji.

Broderick bez riječi izvadi duhansku kesu i spretnim pokretima smota cigaretu. U tijelu je još uvijek osjećao žestoku bol. Vraški je jak momak taj Rollins!

— Zbog čega te Rollins tukao? Zar samo zbog sitne uvrede?

— Ne znam — odgovori Ben. — Uvjeren sam samo u jedno... Rollins me ne podnosi! Slučajno sam ga jednom vidio kako se sastao s nekim sumnjivim muškarcem izvan naselja i od tada me ne trpi.

— Zašto se nisi obratio Tamblynu?

Ben ga krišom pogleda i upita:

— Zar ga poznajete?

— Možda.

— Burt Tamblyn je dobar šef, ali otkako je Payne već peti put napao pošiljku s novcem, s njim nešto više nije u redu. Radnici se bune, nezadovoljni su, naročito Irci. Ako uskoro ne dobiju plaću, prijete da će prekinuti rad. Tamblyn je nemoćan. On je poduzeo sve da osigura transport. Nakon trećeg napada više nije mogao pronaći pratioce vlaka. Svaki je put napad izvršen na istom mjestu, a čuvari su uvijek ubijeni. Ako se to tako nastavi, radnici će ostaviti Tamblyna i otići. A svakome je jasno što za Tamblyna znači ta željeznica.

— Tako, dakle? Slim Payne! — promrmlja Broderick kao za sebe.

Opet se sjeti pisma koje mu je uputio Tamblyn, te nesvjesno rukom opipa džep. Da, Tamblyn je uistinu zapao u neprilike.

— Zadužili ste me, gospodine — reče Ben. — Spasili ste mi život. Bez vaše pomoći, Rollins bi me dotukao.

— Zovem se Broderick... možeš me zvati i Jim.

Mladić raskolači oči.

— Vi ste... vi ste Jim Broderick... čuveni borac za pravdu i mir? I zaštitnik nemoćnih?

— Slušaj, Bene, putujem u Naselje broj 1 jer me pozvao Tamblyn. Trebalo bih da tamo ponovo uvedem mir i red. Mislim da mi u tome možeš ti pomoći. Kao pomoćnik u kuhinji sigurno koješta čuješ... Naćuli, dakle, dobro uši i obavijesti me čim saznaš nešto važno. Dogovoreno?

— Svakako! To je najmanje što mogu za vas učiniti — odvrati Ben uzbuđeno. — Računajte na mene, gospodine...

— Rekao sam ti da me zoveš Jim.

— Dobro, Jim — reče Ben malo nelagodno. — Kad god ti zatreba pomoć, samo me pozovi.

— Koliko još imamo do naselja? — upita brzo Jim jer nakon svega što je čuo više nije želio gubiti ni časa.

— Ako požurimo, mogli bismo stići prije mraka — odvrati mladić.

— Krenimo odmah! — promrmlja Jim, a Ben otrči po konje.

Rollins je još uvijek bez svijesti ležao na zemlji.

Jim osedla Pinta, a Ben dovede dva konja.

Rollins na tren otvori oči, skoči, ali se opet skljoka na zemlju.

— Prokletstvo! — zastenje i zatrese glavom.

Broderick ga zgrabi i podigne na konja. Kiša ga malo osvijesti. Uspije se uspraviti i uhvatiti čvrsto za sedlo.

— Jaši ipred nas! — naredi Jim, uperivši mu cijev među lopatice. — Samo bez gluposti, ako želiš živ stići u naselje! Jasno?

Rollins kimne glavom i potjera konja.

II

Naselje broj 1 sastojalo se od šatora i na brzinu sagrađenih koliba koje su se nanizale duž pruge.

Kad su se jahači spustili s brijega i ugledali naselje, već je pao mrak. Ben Maddox i Dave Rollins su već bezbroj puta promatrali taj prizor, a i Brodericku su bila dobro poznata takva naselja. Unatoč tome, uvijek bi se

nanovo iznenadio kad bi vidio kako u tim naseljima ljudi ustrajno rade. Kao da je svaki čovjek osjećao da radi na velikom pothvatu.

Iako je padala kiša, u naselju se radilo punim zamahom. Posvuda su se čuli hrapavi glasovi predradnika koji su izdavali naredbe. Muškarci golih znojavih leđa jurili su amo i tamo, postavljajući pragove, a iza njih su drugi namještali tračnice. Gorjele su baklje i fenjeri. Na sporednom kolosijeku stajala su dva vagona od kojih je jedan bio potpuno rasvijetljen.

— Ovo je poznati Tamblynov stan na kotačima — objasni Ben.

Dave Rollins je imao dovoljno vremena da shvati da je neznanac Jim Broderick, a po razgovoru je naslutio i zbog čega je došao. To ga nije nimalo oduševilo.

— Gubi se, Rollinse! Slijedeći put nećeš proći tako jeftino! — dobaci mu Jim.

— Nisi ga smio pustiti — upozori ga Ben, kad se Dave izgubio. — Rollins je opasniji no što misliš. Ima mnogo prijatelja u naselju. Da sam na tvome mjestu, odsada bih spavao otvorenih očiju.

— Upamtit ću to! — obeća Broderick i pođe za mladićem u naselje.

Naokolo se širio težak miris po otpacima i jelu. Iako je jedva sjedio u sedlu od umora, Jim se najprije ipak zaputi prema salonu Burta Tamblyna.

Zastade pred vratima i pokuca. Prošlo je nekoliko trenutaka, dok je napokon začuo korake; na vratima se pojavi mlada žena. Iako je nije vidio pune tri godine, Jim ju je odmah prepoznao. Carol Jones je postala još ljepšom. Svoju poput žita plavu kosu skupila je na potiljku.

— Zdravo, Jime! — nasmiješi se pokazujući niz lijepih bijelih zubi. — Već smo pomislili da nisi primio naše pismo.

Jim pođe za njom u veoma raskošno uređen vagon. Zastade prenerađen. Mnogo je slušao o tome stanu Burta Tamblyna, ali ni u snu nije mogao zamisliti takvu raskoš u toj divljini.

Iza masivnog pisaćeg stola u kutu sjedio je Tamblyn, a pred njim je ležalo mnoštvo nacrta i planova; odgurne ih u stranu. Njegovo nekoć glatko lice, sada je bilo naborano, ispijeno... Kao da je 24 sata neprekidno igrao poker i ispio nekoliko boca viskija. Posegne za bocom da natoči piće, a Jim zamijeti kako mu ruka drhće. Pruži čašu Jimu.

— Za naše prijateljstvo! Iskreno rečeno, prestao sam vjerovati da ćeš se pojaviti.

— Pusti Jima da se najprije odmori nakon duga puta — upozori ga Carol. — Umoran si, zar ne, Jime?

— Još se držim na nogama — odgovori Jim. — Kada sam već ovdje, želio bih da završimo razgovor. Ako padnem s nogu, odnesite me u krevet.

Carol se glasno nasmije i gurne Jima prema stolcu. Ona sjedne na rub pisaćeg stola i zagleda se u Jima.

— Burt je u velikoj gužvi — reče napokon. — Zbog toga smo te zvali, ti si mu jedini prijatelj, a ujedno i jedini čovjek koji se može uhvatiti ukoštac s Payneom.

Vrteći čašu među prstima, Jim procijedi:

— Drugim riječima, treba Paynea dovesti do vješala.

— Upravo tako. Slim nam je najveći neprijatelj. Radnicima već tjednima nisu isplaćene plaće, jer Payne vrši napade na svaki vlak. Posljednji je izvršen prije pet dana. Ubijeni su pratioci, a i vlakovođa Payne je nestao u brdima gdje mu nitko ne može naštetiti.

— Što si poduzeo da to spriječiš, Burte?

— Sve što sam mogao — odvrati Tamblyn ispivši čašu nadušak.

Carol zamijeti kako Jim sa suosjećanjem promatra Burtovo tamno odijelo koje je zaudaralo na alkohol i cigarete. Molećivim pogledom htjede mu dati na znanje da se na to ne obazire. Jim je pomalo shvaćao da Tamblyn više nije čovjek kojega je prije poznavao. Nešto se u njemu izmijenilo, kao da ga je nešto slomilo. U svakom slučaju, izgubio je samopouzdanje. Sigurno bi već odavno sve poslao do đavola da uz sebe nije imao Carol koja ga je uvijek bodrila.

— Pokušali smo sve da se dočepamo Slima — potvrdi Carol. — Burt je angažirao četvoricu posebno vještih momaka da bi mu doskočili. Uzalud! Svi su platili glavom.

— Redovito smo isplaćivali radnike svakog petka — nastavi Tamblyn. — Ti, Jime, dobro poznaš ove tvrdoglave Irce. Žele gotov novac, inače neće raditi. Banditima je, naravno, poznato da svakog petka dovozimo 10.000 dolara, zato postavljaju zamku, a sve ostalo za njih je prava igrarija.

Burt ušuti, pa još tužnije nastavi:

— Ja sam propao, Jime. U posljednja tri mjeseca Payne me opljačkao za pedeset tisuća. Direkcija će me izbaciti ili mi dati neki lakši zadatak. Ne znam što bi mi teže palo. Ti si mi posljednja nada. Moraš zaustaviti Paynea. U meni ćeš naći punu podršku. Postavi im zamku i pronađi ih gdje se kriju. Čim ti zatreba pomoć, doći ću sa stotinu prekaljenih Iraca.

Broderick na tren odloži čašu i ozbiljna lica se zagleda u Tamblyna.

— Čuo sam da će radnici štrajkati ako uskoro ne dobiju plaće.

— To je točno — odvrati Tamblyn brišući znojavo čelo i izbjegavajući Jimov pogled.

— Nisam kukavica, Jime. Samo, svega mi je dosta. Možda sam precijenio svoje mogućnosti kad sam prihvatio ovo mjesto. Znaš, Jime, uvijek sam htio postići nešto osobito. Ovaj mi je projekt došao kao naručen. Dobio sam zadatak da postavim prugu kroz ova kamenita brda. U početku je sve išlo dobro. Dobro smo napredovali s poslom, ali čini se da sam izgubio nadu u uspjeh. Kao da se sve urotilo protiv mene.

Carol Jones ga oštro i ljutito pogleda.

— Ne smiješ tako govoriti, Burte! Uvijek sam te odvraćala od toga posla. Znalo se da Slim Payne gospodari ovim brdima i da će se okomiti na plaće. To se barem moglo pretpostaviti.

— Sve ja to dobro znam. Ali povratka više nema. Zar bih mogao otići u Denver i izjaviti da sam se predomislio i da odustajem? U tom slučaju više ne bih mogao raditi za željeznicu.

— Ionako te to očekuje — dobaci mu Carol. — Radnici će te napustiti ako prekosutra ne dobiju plaću. Što ćeš im u petak reći, Burte? Uvjeravam te da se ovoga puta neće zadovoljiti praznim obećanjima... oni žele vidjeti novac!

— Poznaješ li nekog Rollinsa? — upita Jim da bi prekinuo tu neugodnu svađu.

Tamblyn se zamisli, a onda odgovori:

— Da, Dave Rollins radi na postavljanju pragova. Što je s njim?

— Pokušao me ubiti.

— Štoooo? Zašto bi to učinio?

Naišao sam kada je bičevao nekog mladića. Kad sam se umiješao, okomio se na mene poput zvijeri.

— I?

— Dobio je svoje — odvrati Jim, opipavši ranu na licu.

— Rollins je dobar radnik. Na žalost, ima usijanu glavu. Mnoge je već premlatio, ali ga ne smijem otpustiti jer ovdje uživa prilično ugled. Irci ga slušaju i rade sve što im naredi. Riječ mu je zakon. Naravno, ako želiš da ga otpustim...

— Ne, ostavi ga u naselju. Neprijatelj kojega poznaješ manje je opasan. Osim toga, mislim da je u dosluhu sa Slimom. Ne želim, naravno, donositi preuranjene zaključke, ali...

— Ako ti bilo tko bude pravio neprilike, Jime, obrati se meni.

Jim ustade i pođe prema vratima. Carol ga isprati.

— Vidio si što je ostalo od velikog Burta Tamblyna, Jime — reče Carol uz tužan osmijeh. — Jadnik, koji više nema u sebi ni toliko snage da to sam prizna! Jime nemoj prihvatiti taj posao!

Jim zastade i iznenađeno je pogleda.

— Zašto, Carol? Zar mi je Burt nešto zatajio?

— Ne mogu ti reći, ali, molim te, okani se Slima Paynea i njegove bande! Mogao bi doživjeti nemilo iznenađenje.

Jim joj htjede nešto reći, ali je već iščezla. Stajao je razmišljajući o njenim riječima. Zašto nije odgovorila na njegovo pitanje? Zbog čega mu nije htjela reći istinu? Pun zlih slutnji, Jim se zaputi prema Pintu i povede ga u staju.

Slika naselja nije se nimalo izmjenila. Ipak je Jim osjetio da nešto visi u zraku. Činilo se kao da će se sručiti nevrijeme i sve to uništiti. Kao da sve sjedi na buretu baruta, a miris eksploziva već se osjeća u zraku.

* * *

— Veća si kukavica no što sam mogla zamisliti — predbaci Carol Tamblynu kad je Jim otišao. — Pih, i to se zove prijateljstvo! Znaš li ti uopće što je prijateljstvo? Ako Jim sazna da si ga

prevario... ubit će te. I to s punim pravom! Zašto si mu sve zatajio, Burte?

— To znaš jednako dobro kao i ja, Carol! Da sam znao da Chick Slater radi s Payneom, ne bih se nikada prihvatio toga posla. No, prijeko mi je potrebna Jimova pomoć, zar to ne shvaćaš? Ne smijem sebi dopustiti još jedan propust. Novac mora doći ovamo, da se umire radnici Zar bi radije da me otjeraju kao šugavo pseto?

— Čini se da ti je važan samo tvoj položaj. Na žalost, to sam tek sada shvatila, Burte! Što će se dogoditi sa Jimom, tvojim prijateljem, to ti je potpuno svejedno. Za tebe je on samo sredstvo da ostvariš svoj cilj. Glavno je da donese novac da bi se umirili Irci, a ti da zadržiš svoj položaj.

— Do đavola! — prodere se Burt, ne mogavši se savladati. — Kao da ti je više stalo do Brodericka nego do mene. Nisam ja kriv što se Chick Slater združio s Payneom. Ali, željeznica se mora graditi po bilo koju cijenu!

— Nije pošteno što Jimu nisi sve rekao, nikada ti to neće oprostiti... razumiješ li... nikada!

Tamblyn ljutito pograbi svoj šešir.

— U redu, reći ću mu istinu. A ti možeš početi pakirati stvari, jer kad ljudi saznaju da nema novaca, nećeš ih stići pokupiti.

Carol položi ruku na njegovu neurednu bradu i tiho reče:

— Burte, moraš razumjeti. Za Jima će to biti težak udarac kad sazna da je Slater ovdje. Napokon, ipak mu je to brat!

— Eh! — prezrivo će Tamblyn. — Bandit i revolveraš koji ne preza ni pred čime. Jim ga je već odavna morao likvidirati. Ubojicu kakav je Slater opasno je ostaviti na životu. A da mrzi Jima najbolji je dokaz to što je uzeo prezime svoje majke.

— Upravo zato Jim bi i trebao da zna s kime će imati posla — šapne Carol. — Za Slatera se to ne može reći. U njemu je toliko mržnje i otrova da bi hladnokrvno mogao ubiti i rođenog brata. Ali, Jim nije takav...

— Sutra ujutro reći ću mu istinu, obećajem.

— Ne bih mogla podnijeti da Jima ubije vlastiti brat.

Tamblyn je poljubi u obraz i pođe u svoj uobičajeni obilazak radilišta.

* * *

Slijedećeg su jutra nestali oblaci, prestalo je kišiti. Naselje je opet oživjelo. Lokomotiva je, stenjući, gurala pred sobom natovarene vagone. Činilo se da će dan biti lijep.

Broderick se obrijao i uredio odijelo. Opasavši revolver, izađe i zaputi se prema Tamblynovu vagonu.

— Dobro jutro, Jime — pozdravi ga Carol otvorivši mu vrata. — Uđi, popit ćemo zajedno kavu.

Tamblyn je već sjedio za stolom. Pri danjem svjetlu, svježe obrijan, izgledao je mnogo bolje.

Carol im natoči kavu i donese doručak. Jim se s velikim apetitom prihvati jela.

— Burt ti jučer nije rekao sve... — započe Carol.

— To sam i mislio. Hajde, Burte, što si to zatajio svome starom prijatelju?

— Dakle — započe Tamblyn s vidljivom nelagodnošću. — Rekao sam ti da je napad organizirao Payne. Ali, on nije sam. Okupio je vrsne revolveraše. Jedan od njih je Chick Slater...

— Štooo... — zagrcne se Jim; s nevjericom je promatrao Tamblyna. — Chick pripada Payneovoj bandi? Jesi li siguran?

— Na žalost! Tvoj je brat jednom bio ovdje. Zaljubio se u neku djevojku koja radi u naselju. Da smo ga onda uspjeli uhvatiti, već bi odavno bio na vješalima.

— Trebalo je da te odmah upozorimo, Jime — doda Carol. — Ali, Burt se bojao da nećeš pristati kad saznaš da je u to umiješan i Chick.

Broderick zatrese glavom. Oko usana mu se usjekoše duboke bore.

— Još uvijek ne mogu vjerovati. Što radi Chick u Payneovoj bandi?

Zavlada neprijatna šutnja. Burt i Carol izmijeniše poglede shvativši da je ta vijest vrlo teško pogodila Jima. Napokon Tamblyn prekine šutnju:

— Shvatio sam da sam pogriješio, Jime. Trebalo je da ti i to napišem. Nitko te, doduše, ne može prisiliti da se boriš protiv brata. To se ne može izbjeći. Ako želiš, možeš odustati.

Jim odgurne tanjur; odjednom je izgubio apetit. Pogodila ga je spoznaja da mu je brat tako duboko ogrezao u

zločin. Bila je to gorka spoznaja. Chick je uvijek bio čudak. Jednoga je dana nestao kao da ga je progutala zemlja.

— Misliš li da bi te mogao ubiti? — upita Carol.

— U to ne sumnjam. Zakleo se da će me ubiti ako mu se ikad za to ukaže prilika.

— Kako može čovjek tako nisko pasti! Rado bih ti pomogla, Jime.

— Dugujem ti ispriku, prijatelju. Da sam znao koliko ti još znači brat, ne bih ti se obraćao za pomoć. Nadam se da ćeš mi oprostiti.

Jim je bio utučen. Predosjećao je odavno da će tako završiti. Došao je, dakle, čas kojega se uvijek bojao. Ipak, treba donijeti odluku: ili napustiti naselje ili ostati i boriti se protiv brata!

Napokon ustade i dohvati šešir.

— Burte, možeš sa mnom računati. Ti ćeš graditi svoju željeznicu, a ja ću se pobrinuti da Paynea smjestim iza rešetaka... bez obzira na žrtve!

III

Jim Broderick lunjao je bez cilja po naselju u kojem se već naveliko radilo. Na kraju uđe u kantinu i sjedne na klupu. Širili su se mirisi znoja, duhana i otpadaka hrane. Jim pogledom potraži Bena Maddoxa, ali ga nigdje nije vidio.

Pokušavao je da ne misli na Slatera, ali su mu se misli neprestano vraćale na brata. Što li će Chick učiniti kad se sretnu? Hoće li ostvariti prijetnju i povući revolver?

— Čime vas mogu poslužiti? — trgne ga nepoznati glas.

Jim se iznenađeno zagleda u mladu djevojku. Prisilivši se na smiješak, reče:

— Tražim, zapravo, Bena, Maddoxa. Poznajete li tog mladića? Čuo sam da radi kao pomoćnik u kuhinji.

— Naravno da ga poznajem, to mi je brat.

— Vi... vi ste Benova sestra?

— Da, što se čudite, zovem se Fay.

— Jim Broderick, ali za vas samo Jim.

— Poznato mi je to ime. Ben mi je sve ispričao. Hvala vam što ste ga spasili.

Jim ju je pomno promatrao. Svidjela mu se na prvi pogled. Bila je srednje visine, smeđih očiju, vitka stasa. Sličnost s bratom bila je očita. Jim je morao priznati da je Fay Maddox odgovarala tipu žene o kojoj je često razmišljao u osamljenim noćima.

Fay se nasmiješi i reče:

— Stanujem u posljednjem šatoru. Uvijek ste dobro došli, Jime.

Izvana se začula graja, Jim joj u početku nije poklanjao pažnju, ali kako je vika postajala sve glasnija, prekide razgovor i pođe sa Fay prema izlazu iz kantine. Tek tada opazi da su radnici prekinuli rad. Vlak natovaren materijalom stajao je na nasipu. Svuda naokolo ležao je razbacan alat. Radnici su stajali ispred Tamblynova vagona i prijetili. Na vagon se sručila prava tuča kamenja. Uto se otvoriše vrata i na njima se pojavi Burt Tamblyn, a iza njega blijeda Carol Jones.

— Što to znači? — upita Tamblyn mirnim glasom.

— Želimo s vama razgovarati — vikao je Dave Rollins stojeći sa sjekirom u ruci u prvom redu.

Razljućena gomila povlađivala mu je, vikala je, prijetila i zviždala.

— Dođi u vagon, Dave, a ostali neka se vrate na posao! Termini ugovora moraju se održati, inače ćemo imati neprilika.

— Imat ćete još više neprilika ako ne vidimo svoj novac! Dosta nam je obećanja iz tjedna u tjedan — vikao je Rollins uz odobravanje radnika. — Dva tjedna već nismo dobili plaće i sada je toga dosta. Ne dobijemo li novac odmah, prestat ćemo s radom. Onda tu prokletu željeznicu možete graditi sami, Tamblyne!

— Pripazi što govoriš, Dave. Ili ćeš ljude natjerati da rade ili ćeš i sam izgubiti posao. Ne dopuštam da me bilo tko ucjenjuje... Dakle, vratite se na posao prije no što izgubim strpljenje.

To nije smio reći jer je time još više razjario radnike. Na suncu bljesnuše sjekire. Odnekle doleti kamen i pogodi Tamblyna u bradu. Teturajući i brišući krv s brade, Tamblyn se malo povuče, izvuče revolver i uperi ga u ljude.

— Ne zaboravite da će se željeznica graditi, kud puklo da puklo!

Odgovor ljudi bio je kiša kamenja. Carol za tren nestade, ali se ubrzo vrati s puškom.

— Bijednici! — uzvikne držeći prst na obaraču. — Da sam muškarac, pokazala bih vam kako se radi. Razumljivo je što ste ogorčeni, jer već tjednima ne dobivate plaću, ali ste ugovorom vezani da radite za mojega muža. Ne brinite za novac! Obećajem vam da ćete u petak osjetiti pod prstima šuštave novčanice!

Njezine su riječi donekle djelovale. Činilo se već da će se Irci smiriti i nastaviti posao, međutim, Rollins se okrene i poviče:

— Ne zaboravite zbog čega smo došli! Gospođa, doduše, lijepo govori, ali gdje je novac? Tko nam jamči da ćemo ga uistinu dobiti? Koliko su nam to već puta obećavali? Zar želite da vas opet prevare?

— Otpušten si, Dave — prosikće Tamblyn. — Pokupi svoje prnje i gubi se što prije! Imaš dva sata da nestaneš! Jasno?

— Ne možete to učiniti! Ja samo želim da radnici dobiju ono što im pripada! Zar je to zabranjeno?

— Gubi se! — prodere se Tamblyn oštro. — Povedi i svoje pristalice. Tko smatra da je prevaren, neka se gubi. Novac možete podići u Denveru.

Dvojica radnika odbacišе alat i zaputiše se prema šatoru. Ostali su se još kolebali. Rollins iskoristi tu nedoumicu, zavitla sjekirom i baci je prema vagonu. Tamblyn u posljednjem trenu odskoči u stranu. Ljudi opet zakoračiše prema vagonu.

— Učinite li još jedan korak, nećete više dospjeti da brinete o plaći! — začu se odjednom miran glas Jima Brodericka.

Stajao je s revolverom u ruci. Mirnoća njegova glasa zaustavi ljude.

— Što tražite ovdje, Broderick? — prodere se Rollins.

Jim se nasmiješi i prezrivo reče:

— Lice ti baš nije u najboljem stanju. Na tvom mjestu ja bih izbjegavao svađu, inače bi još jednom mogao oprobati moju šaku, a to vjerojatno ne želiš. Ili možda...

— Jučer si imao sreću. Sumnjam da bi ti to još jednom uspjelo — prosikće Rollins. — Zar ne bi ovim ljudima pružio malu zabavu? Oni bi ti za to bili veoma zahvalni. A možda bi te čak i poslušali i pošli na posao — zadirkivao ga je.

Jim shvati da su ljudi željni borbe. Znao je i to: gospodar u naselju je onaj tko je najvještiji u pesničenju i Rollins je to dobro znao, zato ga je i izazivao.

— No, što je? Zar si hrabar samo s revolverom u ruci? Ovdje se to mnogo ne cijeni.

Jim se okrene i opazi Fay. Pruži joj svoj revolver i reče:

— Ne uplićite se, ma što se dogodilo. Ako ne preživim, poklonite moje oružje Benu.

— Bravo — poviče Rollins izdvojivši se od ljudi — Volim ljude koji hrabro gledaju smrti u oči.

Jim skoči i dohvati sjekiru. Kao na neki tajni mig, ljudi se razmakoše u polukrug. Tako su protivnici imali mjesta za borbu. Rollins je imao veće šanse. Svakodnevno je rukovao sjekirom, pa je bio mnogo vještiji.

Sunce je pržilo nesmiljenim žarom. Obojica su bila na oprezu, skakala su amo i tamo, tražeći pogodan trenutak za napad. Odjednom Rollinsova sjekira zafijuče zrakom, ali je Jim na vrijeme dočeka i ublaži udarac.

Rollins bijesno opsuje. Mislio je da će imati manje muke. Osim toga, iako je pripadao radnicima, osjetio je da njihove simpatije postepeno prelaze na Jimovu stranu.

Rollins ponovno bijesno navali. Jim je uspio odbiti udarac, ali istovremeno osjeti žestoku bol u desnom ramenu. Za trenutak mu se učini da je ostao bez ruke, no ustanovi da mu je oštrica sjekire samo okrznula ruku. To ga smiri. Razljuti se i baci sjekiru prema Rollinsovim nogama. Dave odskoči, ali nije bio dovoljno brz, pa mu sjekira okrzne nogu i raspori hlače. Ospuje i pokuša Brodericka iznenaditi iza leđa. Jim se strelovito okrene, dohvati sjekiru i prikljšti Davea uz vagon. Snažnim udarcem izbije mu sjekiru iz ruku. Potom podigne svoju sjekiru i pogodi Rollinsa, ali ga ne ubije. Bio je uvjeren da je Rollins u dosluhu s Payneom i da ga obavještava o stanju u naselju.

Nekoliko je trenutaka promatrao nepomično Rollinsovo tijelo, a onda obriše uznojeno čelo i priđe Fay. Radnici su ga pratili zadivljenim pogledima. Nitko do tada još nije uspio nadvladati Rollinsa.

— Prijatelju, osvjetlio si mi obraz — začuo je Burtov glas. — Dođi da nešto popijemo!

— Ne — odvrati Jim promatrajući radnike koji su još stajali u nedoumici.

Jim podigne pijuk i žustrim koracima pođe prema nasipu. Poče kopati, a zatim slagati pragove. Onda se uspravi i dovikne radnicima:

— Hej, vi tamo, zar mislite plandovati dok ja radim poput manijaka?

Radnici dograbiše alat i pojuriše na nasip.

Jim pozove mladića snažnih mišica, u zakrpanom kaputu i ispranim hlačama.

— Kako se zoveš?

— Cavin O'Connor.

— Od danas preuzimaš rukovođenje poslom. Nadam se da ćeš raditi bolje od Rollinsa.

— Možete se pouzdati u mene — odgovori O'Connor pružajući mu snažnu ruku. — Uvjeren sam da ćemo na vrijeme završiti gradnju.

— U to i ne sumnjam — reče Jim okrenuvši se prema Fay Maddox.

— Ako želite kavu, rado ću je pripremiti — progovori Fay.

»Kako je dražesna!« pomisli Jim. Da, žena poput Fay mogla bi usrećiti svakoga muškarca. Možda bi mu život krenuo sasvim drugim tokom da je ranije upoznao Fay.

Prihvativši prijedlog, Jim pođe s Fay do njihova šatora u kojem ih dočeka Ben. Na licu su mu se još vidjeli tragovi Rollinsovih šaka.

— Zdravo, Jim! — uzvikne mladić.

— Jim se potukao s tvojim prijateljem Rollinsom. Cijelo naselje je to promatralo, samo si ti, lijenčino, ostao u krpama!

— Jesi li ga ubio? — upita Ben problijedivši.

— Nisam, samo sam mu dao lekciju da ubuduće izbjegava kavgu sa mnom.

— Zašto te je napao? Zbog onoga jučer?

— Bunio je radnike, pa se Jim umiješao — objasni mu Fay, zavijajući Jimu ranu.

— Hoćeš li mi pokazati kako se rukuje revolverom, Jime? Tada se više neću morati bojati Rollinsa.

— Ostavi ga na miru, Bene! Jim je umoran, a prekosutra mora u Denver po plaće — opomene Fay brata.

— Hej, kako vi to znate, a ja vam nisam rekao ni riječi?

— Tamblyn se pred svima hvalio. Ali, budite oprezni, Jime. U naselju ima ljudi koji bi za novac prodali i vlastitu dušu. Nije isključeno da Payne ovdje nema svoje doušnike.

— U to više ne sumnjam. Nakon svega što sam čuo uvjeren sam da je Rollins jedan od Payneovih ljudi. Ben, mogao bi mi učiniti uslugu. Pripazi na Rollinsa, mislim da će danas napustiti naselje i potražiti svoga gazdu.

Ben kimne glavom.

— Javit ću ti čim nešto opazim, Jime.

— Dobar mladić — reče Fay sa smiješkom kad je Ben napustio šator. — Rano smo izgubili roditelje i ostali sami. Bilo nam je teško, ali sada je već dobro, jer Ben ipak zarađuje nešto novaca.

Zavlada šutnja, a onda Fay iznenada upita:

— Zar ćete uistinu navaliti na Slima Paynea?

— Da, Tamblyn me pozvao da štitim njegove interese. Ako mi Payne padne u šake, moglo bi biti svega.

— Zašto ste se baš vi prihvatili toga zadatka? To je vrlo opasan posao. Priča se da se samo ljudi koji vješto rukuju revolverom mogu prihvatiti toga zadatka.

— Ne mislite valjda da sam plaćeni revolveraš — primijeti Jim zadirkujući je. — Ne, ja samo prilično dobro rukujem pištoljem. Iz znatiželje sam se zaposlio na željeznici. Bio sam prisutan kada se zabijao zlatan čavao na sastajalištu tračnica najvećih željezničkih pruga i od tada ne mogu zamisliti neki drugi posao.

— Jime, vi ste ipak u godinama kada bi trebalo da pomislite na neki stalniji posao. Zar ćete vječno lutati? Jednog dana će doći netko tko je brži u rukovanju revolverom, a onda...

— Znam — promrmlja Jim. — Moje najbolje godine su prošle. Nisam više tako brz kao prije. I sam sam često pomišljao da promijenim posao. No, moram pomoći Tamblynu da se izvuče iz škripca. On mi je prijatelj.

— On je slabić — razljuti se Fay. — Mislite li da će vam pomoći ako se uhvatite ukoštac s Payneom. Može li on uopće pomoći? Ne vjerujem! Jedina mu je briga da se nastavi gradnja željezni-

ce, a sve drugo mu je sporedna briga. Hladnokrvno bi vas žrtvovao kada bi u tome vidio osobni interes. Jime, takav je Burt Tamblyn, a takva je i Carol Jones! Zbog toga se dobro slažu. Ako ipak odlučite da pođete protiv Paynea, čuvajte se Slatera.

— Zar ga poznajete? — namršti se Jim.

Fay pocrveni.

— Udvarao mi je, iako mu nikada nisam dala povoda za to. — Sam je đavo u njemu! Ako ga slučajno sretnete, ne oklijevajte pucati. Slater nikome ne daje priliku, pa neće ni vama.

— Mislite? — nasmiješi se Jim tužno. — Nešto ste zaboravili Fay. Poznajem Slatera bolje no što mislite... On mi je brat!

— Štooo? — prenerazi se Fay. — Zar ćete se boriti protiv vlastitog brata? Ne, to ne smijete, Jime! Osedlajte konja i bježite dok još nije prekasno!

* * *

Broderick se probudio tek u sumrak. Naokolo su gorjele vatre i osvjetljavale naselje. Upravo je stigao vlak s materijalom. Naselje će možda još noćas promijeniti mjesto.

Radnici su već užurbano rušili svoje šatore i tovarili ih na vagone.

Jim se uspravi, zbaci pokrivač i sjede pokušavajući srediti misli. Iako je spavao samo nekoliko sati, osjećao se mnogo bolje. Ustade, obuje čizme i opaše se remenom.

Kod ulaza u šator opazi neku sjenu i odmah se maši za revolver. Nije više želio reskirati jer je znao da mu je Rollins neprijatelj. Osmjehne se kad ugleda Bena.

— Rollins je upravo napustio naselje i krenuo u brda — šapne mu mladić.

Broderick je trenutak razmišljao, a onda zamoli Bena da mu osedla konja. Mora otkriti što Rollins traži u planinama u to doba noći.

— Zar ćeš ga slijediti?

— Da.

— Nije li to opasno?

— Ne vjerujem. Kad bi me i vidio, neću mu dopustiti da učini bilo kakvu glupost. Požuri!

Mladić se ubrzo vrati, a Jim još pođe do Tamblynova vagona. Carol je pripremala večeru, dok je Burt sjedio pijući viski.

— Što radiš ovdje, Jim? Mislio sam da si već na putu za Denver.

— Prije puta još moram svratiti u planine da vidim što tamo traži Rollins. Možeš mirno spavati, novac ću donijeti! Sutra u ovo vrijeme bit ću ovdje.

— Jime! — reče ljutito Tamblyn. — Što se mene tiče, Rollins se može sastati s kime god hoće, to sada nije važno. Važno je da novac bude ovdje na vrijeme. Molim te, okani se Rollinsa i odmah kreni u Denver.

— Rollins je opasniji no što misliš — odvrati Jim. — Vidio si danas kako huška radnike.

— Prokletstvo! — skoči Tamblyn, ali se umiri kad vidje Carolin prijekorni pogled. — Jime, shvati da je sada novac najvažniji... odgodi obračun s Rollinsom!

— U redu, prijatelju — umiri ga Jim. — Iz ovih stopa krećem u Denver. Jesi li obavijestio ljude o mojem dolasku?

— Naravno. Čim stigneš, oni će ti predati novac. Vratit ćeš se sutra ujutro vlakom koji dovozi materijal. To će biti najmanje sumnjivo. Dakle, sretan put i sve najbolje! Nadam se da ćeš uspjeti.

Jim se oprosti i krene prema šatoru gdje ga je čekao Ben s osedlanim Pintom.

— Smijem li poći s tobom, Jime? — upita ga mladić molećivim glasom.

— Ne, ti ostaješ. I dalje treba da budeš na oprezu. Naročito pripazi na sestru! Njoj si potrebniji nego meni. Adios!

Još jednom mahne mladiću, a zatim podbode konja i nestade u tami.

Ben Maddox je neko vrijeme gledao za njim, a zatim se vrati na posao.

IV

»Rollins je ili lud ili veoma neoprezan čovjek«, pomisli Broderick. Bez imalo muke mogao je slijediti njegov trag. Jašući polagano, Jim je oprezno motrio okoliš, a prsti su mu počivali na obaraču revolvera.

Jim shvati da Rollins jaše prema određenom cilju. Put ga je vodio duboko u planine, obasjane mjesečinom. Pred njim se terasasto uzdizala visoravan. U daljini je ugledao sitnu

tamnu mrlju, koja se polagano kretala. Bez sumnje, to je bio Rollins.

Odjednom ga Jim izgubi iz vida. Visoravan se na tom mjestu spuštala u dolinu. Goleme stijene tvorile su labirint u kojem je čovjek morao veoma dobro poznavati put da ne zaluta. Činilo se kao da je Rollinsa progutala zemlja. S revolverom u ruci, Jim se oprezno približio mjestu na kojem je Rollins nestao. Kretao se nečujno poput pantere, spreman da odmah zapuca.

Nakon pomnoga istraživanja zamijetio je uzan, jedva vidljiv puteljak. Tlo je bilo tvrdo, nigdje tragova. Ipak je Rollins morao proći ovuda, jer drugoga puta nema nigdje. Jim je oprezno išao puteljkom koji se spuštao u dolinu. Najednom opazi uzan otvor u stijeni. Bez oklijevanja uđe i nađe se u kanjonu.

Sjaha s konja i upali šibicu. Da, kamenje je izdubeno od konjskih kopita. Da bi izbjegao nenadan napad, nastavi put pješice.

Poslije četrdesetak koraka ugleda logorsku vatru. Privezani konji mirno su pasli.

Iznenada iz mraka iskrsne Rollins i sjaha. Jedan od petorice bandita, koji su sjedili oko vatre, povuče revolver, ali ga, prepoznavši pridošlicu, odmah spusti.

Jim skine mamuze i došulja se do vatre. Sklonivši se iza stijene, zaklonjen plaštem tame, mogao je mirno prisluškivati.

— Hoćeš li kave, Dave? — upita netko.

— Naravno, Payne. Vraški sam se namučio.

— Zašto si došao? Ima li što novo?

— Moja je igra svršena — odvrati Rollins brišući rukavom usta. — Tamblyn je našao nekog revolveraša koji me osujetio u pokušaju da nahuškam radnike. Moraš smisliti nešto novo, Slime.

Nekoliko je trenutaka vladala neprijatna tišina, a onda se Slim Payne grubo prodere:

— Ti su budala, Dave. Plaćam te, a nisi sposoban srediti nekog trećerazrednog revolveraša! Obično nisi bio takva šeprtlja! Zašto ga nisi dokrajčio?

— Do vraga! — prosikće Rollins. — Pogledajte me malo bolje, pa će vam sve biti jasno. Taj me je lupež dva puta pretukao, jednom pesnicama, a drugi puta sjekirom.

— Ne trabunjaj, Dave — zagrmi Payne. — Nemaš li boljeg izgovora? Izgleda da pomalo stariš?

Payne se približi Rollinsu, grubo mu izbije šalicu iz ruke i prosikće:

— Hoću odgovor na moje pitanje. Kako se zove tip koji te je premlatio?

— Broderick... Jim Broderick... donedavno je bio šerif na željeznici, a...

— Što si rekao? Ponovi to, Dave! Zar Broderick? — upita bandit koji je malo prije uperio revolver u Rollinsa.

— Da!

Jim Broderick, sakriven u tami, zaustavi dah. Zadržao je brata u sjećanju kao mladića. A ovaj čovjek s dva revolvera, izgladnio i prljav, nimalo nije sličio na Chicka. Nije mogao vjerovati vlastitim očima.

— Što ti je, Chick? — upita ga Payne zamijetivši njegovo uzbuđenje. — Zar ga poznaješ?

— Da... to mi je brat. Nekoć sam se i ja zvao Broderick, ali mi je to ime postalo toliko mrsko da sam ga promijenio...

Payneovi ljudi promatrali su ga sa zaprepaštenjem. Ali im je bilo glavno da se mogu pouzdati u Chickovu sigurnu i brzu ruku koja ih je već mnogo puta izvukla iz neprilike.

— Vrlo zanimljivo — reče Payne došavši sebi od iznenađenja. — Zašto si mi to zatajio, Chick? Pa, i nije tako strašno imati brata šerifa! — odjednom prasne u podrugljiv smijeh, ali se isto tako brzo i uozbilji.

— Upamti, raskrstio sam s bratom i ne želim više čuti za njega. Jasno?

— Baš si osjetljiv — dobaci mu Payne i, pogladivši bradu, okrene se Rollinsu. — Kada će poslati plaće? Koliko će ljudi pratiti transport?

— Po Tamblynovim riječima, čini se da je Broderick preuzeo zadatak da sam donese novac u naselje. Bojim se da će i uspjeti. Moglo bi nam postati vruće. Bolje da ostavimo taj zalogaj.

— Nikada! — prekine ga Payne. — Zašto, do đavola, imamo revolvere?

— Sve sam vam rekao. Ponavljam samo da je Broderick opasniji od legla čegrtuša. Tamblyn dobro zna zašto je njega pozvao. Pokušao sam nahuškati radnike, ali me i u tome Broderick

osujetio. Već su nastavili s radom. Cavin O'Connor je preuzeo komandu.

— Prokletstvo! — procijedi Payne. — Baš sve je krenulo nizbrdo.

Hodajući bijesno amo i tamo, Payne je psovao, a onda se zaustavi pred Chickom i upita ga:

— Znaš li ti kako bismo mogli nadmudriti tvog velikog brata? Ili ga se i ti bojiš?

Chick se smrkne:

— Zar me uistinu želiš izazvati? Pristajem, nikada nisam izbjegavao borbu!

— Pokaži, onda, što možeš! Zašto oklijevaš? Ostvari svoju prijetnju.

Plamen bljesnu u Slaterovim očima. Chick i Slim već se i prije nisu osobito voljeli. Chick je neprekdino izazivao i svađao se. I sada se nije mogao uzdržati da se podrugljivo ne nasmije. Payneu je prikipjelo, već odavno je čekao da obračuna s tom usijanom glavom. Sada mu se pružila prilika za to. U trenutku kada je to Chick najmanje očekivao, Payne mu zada snažan udarac u bradu. Chick zatetura.

— Pokaži mu, šefe! — prodere se Rollins, koji Chicka nije podnosio.

Chick se oporavi od udarca.

— Dođi, dođi da te premlatim — izazivao ga je Payne, pazeći na svaku njegovu kretnju.

— Ubit ću te! — prosikće Chick.

Payne se samo nasmije. To potpuno razjari Chicka, pa divlje navali. Ovoga je puta imao više sreće. Prvi njegov udarac pogodi Paynea iza uha, ovaj vrati udarac, ali ga Chick pogodi i drugi put. Payne zatetura i jedva izbjegne i treći udarac. Već u slijedećem trenutku u Chickovoj ruci bljesne nož.

Jimu, koji je sve to promatrao iz mraka, zastade dah. Chick je uistinu bezobziran! Ne, to nije ravnopravna borba! Čini se, to su shvatili i ostali banditi, jer je Rollins uperio revolver u Chicka.

— Baci nož, glupane!

— Pucaj, ako me ne pogodiš, imat ću dovoljno vremena da udesim Paynea!

U taj je tren Payne skočio na Chicka, izbio mu nož iz ruke i udario ga čizmom u slabine. Mladić se sruši na zemlju jauknuvši od bola. Rollins je već polako povlačio obarač, kadli Payne vikne:

— Ne! Još ćemo ga trebati, Dave. Više mu neće padati na pamet da me izaziva. Izgleda da je zaboravio da smo ga spasili s vješala.

Jim Broderick dobaci još jedan sažaljiv pogled bratu i nečujnim korakom pođe prema kanjonu. Prekasno je zamijetio sjenu jednog čovjeka. Prenuo ga je tek uzvik:

— Stoj ili pucam!

Jim se baci na zemlju i u svjetlu pucnja opazi bradato lice jednog od Payneovih bandita. Okrenuvši se, opalio je i pogodio ga. Bandit pade i ostade nepomično ležati na zemlji.

Ostali su banditi skočili na konje i pohitali u kanjon da vide što se događa.

Opazivši Jima, zapucali su na njega, ali ga ni jedno zrno ne pogodi. U divljem galopu uspio je izmaći iz kanjona.

Prošlo je nekoliko trenutaka dok su se banditi snašli. Sjahali su s konja i zapucali iz zaklona. Jim nasumce ispali još nekoliko hitaca, a onda pojuri u noć. Iza sebe je čuo topot konja. Okrenuvši se, opazio je četvoricu jahača koji su ga i dalje pratili. Pinto je jurio iz sve snage. Svakim časom udaljenost između Jima i gonitelja bivala je sve veća. Napokon je uspio izmaći progoniteljima i, presjekavši neki proplanak, našao se u borovoj šumici. Nakon sat i pol jahanja zaustavi se, istrlja grubom dekom mokrog i iznemoglog Pinta i promotri okolinu.

Iako su banditi, po svemu sudeći, odustali od gonjenja, opasnost još nije minula. Upravo kad je htio napustiti zaklon, začu topot konja i posegne za vinčesterkom. Topot kopita bivao je sve jači i Jim zamijeti četvoricu jahača koji se zaustaviše u blizini. Na čelu im je bio Slim Payne, a iza njega Rollins i još dva bandita.

Payne je pomno ispitivao zemlju tražeći tragove kopita. U tom trenutku Pinto zarže. Banditi potegoše oružje, potraživši zaklon. Čistina se začas ispraznila; na njoj su ostali samo konji koji su nemirno rzali jer su meci fijukali oko njih.

Jim se također baci s konja i pohita u zaklon. Jedan mu metak fijukne pokraj uha, a drugi mu okrzne obraz. Opipavši lice, osjeti pod prstima duboku brazgotinu iz koje je tekla krv.

Položivši vinčesterku između dva kamena, strpljivo je čekao da koji od bandita izgubi strpljenje i napusti zaklon.

Rollins je prvi izgubio živce: Iskočio je iz zaklona i u bljesku pucnja Jim opazi kako mu se lice čudno zgrčilo. Nekoliko je trenutaka poput pijanca teturao amo i tamo, a onda se sruši. Banditi prestadoše pucati. Vjerojatno su zaključili da Broderick ima bolji zaklon i da bi ih mogao sve poubijati. Odjuriše u galopu, i ne osvrnuvši se na mrtvog Rollinsa.

Mjesec je zašao za oblak i zavlada potpuna tama. Jim upali šibicu i pogleda na sat. Ako želi uhvatiti vlak, morat će dobro požuriti. Do Denvera je imao trideset milja dobrog jahanja. Zadubljen u misli, uzjaha na konja.

Baš u taj čas odnekud odjednom doleti metak i skine mu šešir s glave.

— Ne miči se, stranče! Držim te na nišanu!

* * *

Slim Payne je bijesan. Priđe vatri kraj koje je sjedio Chick bulječi pred sebe Čuo je topot konja, ali se nije ni pomaknuo.

— Hej, pobrini se za konje! — prosikće Payne.

Chick tek tada podigne glavu, dobacivši Pavneu pogled prepun mržnje.

— Ne primam više tvoje zapovijed, upamti to dobro, Slime! — reče kroz zube.

— Dobro me poslušaj, mladiću! — zagrmi Payne — Nisam te spasio od vješala da bi mi pravio neprilike. Ako ti se ovdje ne sviđa, skupi svoje prnje i gubi se!

Buka probudi bandite koji su spavali oko vatre.

— Zar je Dave stradao? — upita jedan vidjevši Rollinsova konja.

— Da, Brodericku smo već bili za petama, a onda je pronašao dobar zaklon i uzeo nas na nišan. Ako još uvijek želiš kavgu Chick, osedlaj konja i potraži Brodericka. Taj će te sigurno začas smiriti!

Chick strese prašinu s odjeće.

— To što vam je umakao — prezrivo će — samo je dokaz vaše nespretnosti. Ostavimo to do sutra. Uvjeren sam da će nam doći na nišan

— Misliš li da će ipak obaviti svoj posao? — upita Payne blažim glasom.

— Svakako. Jim nije čovjek koji odustaje. Sutra će sigurno biti u vlaku.

— S novcima?

— Naravno. Zbog toga je došao. Jim bi skočio u vatru za svog prijatelja Tamblyna. Prijateljstvo mu je svetinja!

— Moramo na neko vrijeme promijeniti sklonište — primijeti Payne zabrinuto. — Broderick nas je otkrio... to bi moglo loše završiti.

— Zar si se uplašio mog velikog brata? — prezrivo će Chick.

— Taj ušljivi šerif neće me natjerati u škripac.

— Pripazi da ne naletiš na čizmu — opomene ga Chick.

— Chick!

— Da?

— Čemu to zadirkivanje? Do sada smo se dobro slagali. Ili je to možda ipak zbog brata?

Chick mu grubo odgurne ruku i reče:

— Već sam objasnio što mislim o svome bratu.

— Zar zbilja? — nasmije se Payne. — Dođi da ti nešto šapnem, prijatelju. Ne vjerujem da mrziš svog brata. Makar si promijenio ime, krv nije voda. Jasno mi je da te moram držati na oku, da bih izbjegao nepriliku.

— Ne vjeruješ mi?

— Nemam drugog izbora. Čovjek koji stoji na dvije strane uvijek je opasan.

— Ne trabunjaj gluposti — procijedi Chick. — Ne bih promijenio ime da toliko ne mrzim svoga brata.

— Možda si to napravio iz prkosa — promrmlja Payne.

— Slime, nisam izdajica! Do vraga i Broderick! Tko mu je kriv što će sutra ujutro zaraditi metak.

— U redu, samo sam to htio čuti, momče. Sutra ćemo postupiti prema dogovoru. Broderick će vjerojatno nositi novac sa sobom. Možda će ga sakriti tako da ćemo ga teško pronaći. U svakom slučaju, novca se moramo dočepati, pa makar mu silom razvezali jezik

— Nadajmo se da nas Rollins nije prevario. Malo je čudnovato da bi Broderick sam nosio deset tisuća — promrmlja Mayne Elliot.

— U Davea smo se uvijek mogli pouzdati — umiri ga Payne. — Čak da ima i pratnju, lako ćemo mu doskočiti. Slomili smo i tvrđi orah!

— Gdje ćeš ovoga puta zaustaviti vlak? — upita Slater.

— U Vražjem kanjonu. To je mjesto kao stvoreno za napad. Posjeći ćemo nekoliko stabala i položiti ih na tračnice. Dok ljudi u vlaku shvate što se dogodilo, novci će već biti u našim rukama. Tamblyn će se čuditi kada i ovoga petka ostane bez novca. Zanima me kako će se izvući kad mu zaprijete radnici. Možda će im podmetnuti svoju lutkicu da ih malo umiri. Njemu bi i to bilo slično!

— Ne znam što ti se Tamblyn zamjerio, šefe! — dobaci Elliot uz grohotan smijeh. — Budi sretan što je živ. Posljednjih nas mjeseci redovito snabdijeva novcem. Da nema njega, tko zna gdje bismo se potucali.

— Imaš pravo!

Banditi osedlaju konje i izgube se u mraku.

V

Jim Broderick je mogao ispaliti metak, ali to nije učinio jer mu je glas koji ga je zaustavio bio poznat. Stoga pričeka da vidi što će se dogoditi. Iako to nitko nije tražio, on podiže ruke u zrak i reče:

— Ako mislite da imam novaca, ljuto ste se prevarili.

— To ćemo tek vidjeti — reče poznati glas.

Tek tada Jim opazi na mjesečini sjenu mršava mladića koji mu se približavao s uperenim revolverom.

— Baci oružje, ali bez trikova.

— Bez uzbuđenja — odvrati Jim sa smiješkom i odbaci revolver.

U tom času neznanac pogriješi. Sagnuo se da podigne oružje. Jim u hipu skoči s konja i izbije mu revolver iz ruke. Zatim podigne neznanca u zrak i gotovo istog trena se ukoči od iznenađenja.

— Ben? Što tu radiš?

— Hej, Jim — poviče mladić s očitim olakšanjem u glasu. — Mogao sam te ustrijeliti. Mislio sam da si jedan od bandita.

— Moram priznati da si izvrstan strijelac — pohvali ga Jim podigavši svoj šešir iz prašine.

— Misliš li to ozbiljno? — upita Ben.

— Rekao sam ti da ostaneš u naselju i pripaziš na sestru. Zna li ona da si tu?

— Ostavio sam joj cedulju na kojoj sve piše.

— Odmah ćeš se vratiti u naselje, Bene! Meni tu nisi potreban!

— Pa, upravo si me pohvalio da dobro rukujem oružjem — odvrati Ben.

Obojica prasnuše u smijeh.

— Znaš li put za Denver — upita odjednom Jim.

— Naravno.

— Nemojmo onda gubiti vrijeme — reče Jim uzjahavši konja.

— Čuo sam pucnjavu! Ima li to veze s tobom?

— Da, sa mnom i sa Slimom Payneom. Pronašao sam njihovo sklonište. Dave Rollins me je naveo na trag. Otkrili su me već na povratku. Gonili su me. Uspio sam ispaliti nekoliko metaka od kojih je jedan usmrtio Rollinsa.

— Nikakva šteta. Izdajica ne zaslužuje ništa bolje!

— Jesi li uspio vidjeti revolveraša Slatera? — upita Ben znatiželjno.

Jim se namršti. Progovori tek nakon nekoliko trenutaka:

— Volio bih da je Slater pošten kao ti, a ne okorjeli bandit za kojim je raspisana potjernica. Teško je pomiriti se sa činjenicom da ti je brat s one strane zakona, Bene.

* * *

Broderick i Maddox su u cik zore ujahali u Denver. Konji im bijahu umorni, a oni su jedva sjedili u sedlu. Odjeća im je bila prekrivena crvenkastom prašinom.

— Mrtvo sam umoran — prizna Ben, trljajući pospano oči. — Najradije bih legao i zaspao.

— To ćemo i učiniti — ohrabri ga Jim koji je također bio željan sna.

Ostavivši konje, zapute se prema hotelu. Pospani portir preda im ključeve sobe. Odjeveni su se bacili na krevet i odmah zaspali.

Probudili su se tek kad im je sobu obasjalo sunce, a s ulice već dopirao žamor ljudi.

Jim ustade, opere se i obrije, pa opasa remen i uputi prema Benovoj sobi. Mladić ga je već očekivao.

Sišli su i naručili obilan doručak. Uto se na vratima pojavi šerif. Iako je već bilo dosta gostiju, zaputi se pravo prema njihovu stolu.

— Može li se znati tko ste i po kakvu ste poslu došli?

— Zar ste uvijek tako ljubopitljivi? — uzvrati Jim pitanjem.

— Obično jesam.

— Pa, dolazimo s brda, a ovdje treba da obavimo jedan posao — odvrati Jim ljubazno.

— Kako da to shvatim? O kakvu se poslu radi?

Jim izvadi legitimaciju i pokaže je šerifu. Promotrivši je pažljivo, on je nevoljko vrati i uz usiljen osmijeh reče:

— Oprostite, to vam ne piše na čelu! Iskreno rečeno, pomislio sam da ste Payneova njuškala koja promatraju kretanje vlaka. Otkako nam je Slater umakao, prilično smo oprezni. Za vrijeme svog boravka ovdje izazvao je pucnjavu u kojoj je jedan naš čovjek teško ranjen. Tek kad je pobjegao, saznali smo da je to bio Chick Slater, opasni plaćeni ubojica, koji za Paynea obavlja poslove revolverom.

Jim odgurne tanjur i reče glasom punim gorčine:

— Slatera poznajem bolje nego što možete zamisliti. Pobrinut ću se da uskoro dođe u zatvor.

— Nadajmo se! — promrmlja šerif i bez pozdrava ode.

Vidjevši koliko se Jim snuždio, Ben mu stavi ruku na rame.

— Ne žalosti se, prijatelju. Nije sve tako crno.

— Već sama pomisao da ti je brat razbojnik dovoljno je crna — odvrati Jim i, bacivši dolar na stol, izađe iz hotela.

Ben pođe za njim.

— Ben — reče napolju Jim . — Pobrini se za konje. Ja ću u međuvremenu otići po novac. Vlak kreće za pola sata Budi točan!

— Ne brini! — dovikne Ben i pođe prema konjušnici.

Jim se zaputi prema kolodvoru. Prolazeći pokraj šerifova ureda, opazi na crnoj tabli nekoliko potjernica među kojima i nagradu od 1000 dolara za živa ili mrtva Chicka Slatera. Gorčina mu stisne grlo. Nije znao da je za Chickom već raspisana potjernica s nagradom. Opazivši kako ga šerif znatiželjno promatra, Jim nastavi put.

Uprava željeznice bila je smještena u neuglednoj, trošnoj zgradi. Jim otvori vrata i gotovo naleti na dva do zuba naoružana stražara koji uperiše oružje u njega.

— Morrison me očekuje — reče Broderick kako bi izbjegao svaki nesporazum.

Ljudi ga promotriše s nevjericom, ali ga propustiše nakon što su pregledali njegove dokumente.

— Zdravo, Jime, stari druže! — pozdravi ga Curt Morrison. — Odavno te nisam vidio. Zar ti se više nije sviđalo u Nebraski? Zbog čega bi inače došao da radiš za Tamblyna?

— Poznajem ga od prije — odgovori Jim sjedajući.

— Tamblyn me je još jučer obavijestio da dolaziš — doda Morrison pružajući mu čašu viskija. — Prihvatio si se vraški opasnog zadatka, Jime. Zar stvarno vjeruješ da imaš šansi protiv Paynea?

— Vidjet ćemo... vrijedi pokušati.

— S Payneom nema šale — upozori ga Morrison ispijajući piće. — Čujem da se namjeravaš vratiti vlakom koji prevozi materijal. Nije li to neoprezno? Payne je do sada opljačkao svaki vlak. Učinit će to i danas. Možda bi bilo bolje da odjašiš u Naselje broj 1. Povedi sa sobom moja dva stražara.

— Nema potrebe, već sam pronašao partnera — odvrati Jim. — Uvjeren sam da to s konjima ne bi nikako išlo. Brda su pod paskom Payneovih ljudi.

— Do vraga! — opsuje Morrison. — Mora postojati neki način da se Payneu stane na kraj. Taj nam čovjek svojim napadima remeti plan. Ako Tamblyn ne bude mogao zbog štrajka napredovati s gradnjom, morat ću ga smijeniti.

— Tamblyn nije kriv što plaće ne stižu — primijeti Jim ogorčeno.

— I te kako je kriv — uzrujano će Morrison. — Zašto nije otjerao Paynea do sto đavola? Ima u naselju 200 Iraca koji bi odmah krenuli u potjeru za banditima. Zašto ništa ne poduzima da dokrajči Payneov teror?

Jim ne odgovori ništa: Morrison ga ionako ne bi razumio. Zvižduk lokomotive opomene ga da je vrijeme polasku.

Morrison pođe prema sefu i baci na stol svežnjeve novčanica. Čim Jim

spremi novac, Morrison ga otprati do vrata. Tu mu gotovo molećivo reče:

— Jime, povedi pratnju. Znaš što sve ovisi o tvome zadatku. Osim toga, stavljaš život na kocku Banditi nemaju obzira. Tko im se suprotstavi, bit će ubijen.

— Vidjet ćemo — odvrati Jim i napusti prostoriju.

Ben ga je već nestrpljivo očekivao. Žurnim koracima zaputiše se prema vlaku. Uđoše u jedan vagon.

Pronašli su mjesto pokraj prozora i sjeli. Uz zvižduk lokomotiva je krenula prema zapadu.

Putovanje u neizvjesnost je započelo.

* * *

U međuvremenu su Payneovi ljudi već rušili stabla. Stigavši u Vražji kanjon u ranu zoru, odmah su započeli pripreme za napad

Slim Payne, sjedeći na kamenu, zamatao je cigaretu i promatrao kako njegovi ljudi marljivo rade

Slater i Elliot obrisaše znoj sa čela i sjedoše pokraj Paynea.

— Do vraga, baš sam se umorio — napomene Chick zadihano, podižući košulju sa zemlje.

— Tješi se, prijatelju, uskoro ćeš imati mnogo novaca, pa ćeš moći sjediti i ljenčariti do mile volje — dobaci mu Payne

Elliot procijedi trljajući zaraslu bradu:

— Želio bih vidjeti Tamblynovo lice kada ustanovi da smo ga opet nasamarili. Što misliš, šefe, hoće li ga radnici linčovati?

— Sve može biti — odgovori Payne. — Irci su strašni kad im se ne plati rad, sve znaju porazbijati Tamblyn ih neće moći u tome spriječiti. — Pogledavši na sat doda: — Vlak je već krenuo. Za tri sata bit će ovdje. Imamo još dovoljno vremena.

Banditi su već oborili stabla i sada su ih polagali preko tračnica. Posao je bio težak i zamoran, ali su ljudi radili brzo, znojeći se i psujući. Payne je bio nemilosrdan. Tjerao je ljude da rade tako dugo dok sve nije bilo onako kako je on zamislio.

Napokon su završili s radom, pograbili oružje i smjestili se u zaklon. Chick je čučao kraj golemog kamena. Pred njim se, kao na dlanu, protezao kanjon. Čim se vlak zaustavi, Chickova je dužnost da puca. Payne mu je naredio da ostane ovdje i ubije svakoga tko im se suprotstavi. Payne će u međuvremenu s ostalim ljudima jurnuti na vlak i oteti novac.

Payne zadovoljno klimne glavom. Pogledavši prema istoku, ugleda vlak.

VI

Jim Broderick je naslonio glavu na naslon sjedala pokušavajući srediti misli. U vagonu je vruće i zagušljivo. Prozor se ne može otvoriti zbog dima i smrada što se širio od lokomotive. Nekoliko putnika igra poker, drugi čitaju, spavaju ili gledaju kroz prozor.

Odjednom Jim povuče šešir na potiljak i čvršće prihvati svoj revolver. Benu nije izmakla ta kretnja, pa uzbuđeno upita:

— Što je, Jime?

— Ništa — nasmiješi se Jim i položi svoje bisage na koljena. — Slušaj, Bene, ovdje je novac. Payneovi ljudi me poznaju, i kad zaustave vlak, najprije će navaliti na mene Želio bih da novac bude pohranjen kod tebe. Na tebe neće obraćati pažnju!

— Ja? Misliš li to ozbiljno, Jime? — zamucka je mladić od uzbuđenja.

— Naravno! Prijatelji se vežu međusobno povjerenjem — promrmlja Jim i otvori bisage — Ako mi se što dogodi, ne oklijevaj ni trena, već odnesi novac najkraćim putem u Naselje broj 1 i... pozdravi Fay.

Ben je kao opčinjen zurio u snopove novčanica. Nikada u životu nije vidio toliko novaca.

— Zadržat ću bisage, kako Payneovi ljudi ne bi posumnjali Najbolje je da dio novca strpaš pod košulju, a nešto u džepove hlača. Ne vjerujem da će tebe pretraživati.

— Ako to ipak učine? — upita Ben bez daha

— Ne pružaj im otpor jer bi te to moglo stajati života! Jesi li razumio?

— Da.

— Dobro. Uzmi novac i sakrij ga. Pripazi da te tko ne vidi. Ne moraju svi putnici znati što nosimo

Broderick, očigledno zadovoljan, pripali cigaretu.

— Uskoro ćemo stići u Vražji kanjon — reče jedan od kartaša i baci karte na sjedalo, ali ostali nastaviše igru.

Lokomotiva uspori, zaustavi se uz golemu stijenu, a zatim ponovo krene, no vozeći veoma polagano. Iza oštrog zavoja Jim ugleda kanjon. Odjednom osjeti neki neobjašnjivi nemir i uzbuđenje; instinktivno stegne držak revolvera.

Uto osjeti na podlaktici znojnu Benovu ruku. Mladić ga je očito želio na nešto upozoriti. Nelagodan osjećaj se pojača kad je vlak počeo nenadano usporavati. Jim proviri kroz prozor i postade mu jasno zbog čega je vlak usporio. Preko tračnica su ležala dva golema stabla zatvarajući prolaz.

Jimu je jasno što to znači. Doista, trenutak zatim začuli su se već prvi pucnjevi. Vlak se zaustavio. Jim je čuo viku strojovođe, zatim pucanj. U trenu zavlada panika. Pucnjava je dopirala s ruba kanjona.

Po svemu sudeći, Payne je tamo postavio strijelca koji je imao zadatak da puca po vlaku.

Jim baci Bena na pod, a sam se odšulja do vrata. Na platformi je već zatekao dvojicu koji su nišanili prema rubu kanjona. Jim im se pridruži, naniŝani i obori jednog bandita. Začuo je bijesan povik; banditi se ipak nisu nadali takvu otporu.

Jim se odšulja prema lokomotivi. Netko ga zamijeti i poviče. Jim uzvrati kišom metaka.

Pucnjava je pomalo jenjavala. Banditi su shvatili da im još jedino Broderick može pružiti otpor. Ostale su već poubijali.

Napokon Jim zamijeti cijev usmjerenu prema njemu. Strijelac koji je sve do sada bio nevidljiv stajao je sada na rubu kanjona, motreći Jima plamtećim očima. Bijaše to Chick Slater!

Jimu je trebalo nekoliko sekundi da se pribere. Nepomično je stajao pokraj izrešetanog vagona, držeći revolver u desnici.

— Hej! — zaviče Slater podrugljivo. — Drago mi je što smo se sreli. Prošli put si nam umakao, sada ti to neće uspjeti. Baci oružje, ako ti je život mio. Ili možda uistinu želiš poginuti za Tamblynovu željeznicu?

Chickov je glas sve više prijetio. Jim uvidi da je Chick kadar ostvariti svoju prijetnju ako ne odbaci oružje.

Više nije imao izbora. Payneovi su se ljudi sa svih strana približavali vagonu. Na čelu im je bio Payne koji je također uperio revolver u Jima.

Jim odbaci revolver, gurne ga nogom u stranu i ustukne korak unatrag. Prekasno je čuo šum iza sebe. Osjeti samo snažan udarac po glavi, od kojega mu se zamrači pred očima. Nekoliko je sekundi teturao, a zatim mu koljena popustiše i on se sruši. U ušima mu je još uvijek odzvanjao prezrivi Chickov smijeh.

Pograbiše ga nečiji grubi prsti. Osjeti jaki zadah viskija, a zatim tuču udaraca sa svih strana. Presječe ga strahovita bol u glavi, a zatim mu se opet sve zamrači.

Dok je Jim nepomično ležao na zemlji, banditi su istjerali putnike iz vlaka. Otpor je bio potpuno skršen.

Slim Payne sa zadovoljstvom je promatrao kako su njegovi ljudi temeljito pretražiti putnike, oduzimajući im sve što je vrijedilo. Grozničavo su tražili novac, ali uzalud!

— Prokleti glupani! — prodere se Payne i pokaže na nepomičnog Brodericka. — Dovucite ga ovamo, on mora znati gdje je novac!

Još jednom zgrabiše Jima i silom ga osoviše na noge.

— Dakle, junačino, gdje je novac? — upita Payne.

— Ne znam o čemu govoriš — zadahće Jim, pokušavajući dobiti na vremenu.

Payneove oči se suziše od razjarenosti.

— Opominjem te posljednji put. Sada imaš priliku da govoriš, poslije je možda nećeš više imati! Znamo da si dobio zadatak da doneseš novac u Naselje broj 1. Dave Rollins je bio pouzdani uhoda, sve nam je rekao.

Budući da je Jim i dalje šutio, približi mu se jedan bandit i procijedi:

— Prepusti ga meni, šefe! Obećajem ti da će za dvije minute propjevati. Ispričat će ti cijeli svoj život!

— Čuo si, Broderick. Pecos je majstor svoga zanata, a osobito je vješt za razvezivanje jezika!

— Idite do đavola — procijedi Jim.

Gotovo istog trena dobio je udarac u bradu. Usta mu se napuniše krvlju. Krajičkom oka opazi kako je Ben, koji je do sada bio miran, skočio da mu pomogne. No banditi su bili brži. Jedan se od njih baci na Bena i priklješti ga uz vagon. Ben zaurla od bola i sruši se.

Banditi ga ostaviše i opet se obrate Jimu.

— No, gospodine ? Zar još uvijek ne želite govoriti? — Zasikće Payne, a oči mu opasno zasvjetlucaše.

— Novac je još u Denveru — odgovori napokon Jim. — Nasjeli ste Rollinsovu triku. Rollins je igrao dvostruku ulogu, zato se Tamblyn i odlučio na ovaj trik. Pretražite čitav vlak, ali novac nećete naći!

— Laže! — prodere se Chick Slater. — Moj brat je šugavo pseto. Novac je sigurno kod njega.

— I ja tako mislim — složi se Payne i, mahnuvši rukom, naredi Pecosu. — Pokaži što znaš! Kad naš prijatelj već misli da nas može nasamariti, morat ćemo upotrijebiti druge metode.

Pecos se osmijehne i u slijedećem trenutku u ruci mu bljesne oštrica noža. Putnicima zastade dah. Pecos učini nekoliko koraka i zaustavi se pred Broderickom.

— Označit ću te za čitav život, prijatelju, ako ne kažeš gdje je novac. Jesi li ikada vidio čovjeka koji je prošao kroz moje prste? Sigurno nisi, inače bi drugačije postupao. Ucrtat ću ti na lice svoj monogram, tako da me dobro upamtiš.

Oštrica noža već je bila pokraj Jimova lijeva obraza. Jim instinktivno odmaknu glavu, ali ga je bandit držao tako čvrsto da se nije mogao više odmaknuti. Payne dade znak.

Oštrica noža zapara obraz. Jim zaškripi zubima, a tamni kolutovi zaigraju mu pred očima. Niz oštricu poteče tanki mlaz krvi.

— Ovo je samo predigra — promrmlja Payne. — Ne razumijem zašto silom želiš pomoći Tamblynu. Dok ti ovdje žrtvuješ svoj život, on mirno sjedi kod kuće i miluje svoju lutkicu. Koliko će ti platiti za taj posao? Koliko? Sto? Dvije stotine dolara? Sigurno ne više jer je škrt? Na tvome bih mjestu još jednom razmislio. Nismo mi sitničavi, možda ti poštedimo život, ako to tvoj brat zamoli.

Umjesto odgovora, Jim se uspio istrgnuti iz snažnih ruku bandita. Nogom udari Pecosa u cjevanicu, ovaj zaurla od bola i ispusti nož. Pecos se za časak pribere i zaleti, ali se Jim izmakne i Pecos s ispruženom pesnicom poleti prema vagonu. Jim izvuče revolver, ali mu netko čizmom prignječi desnicu. Osjetivši neizdrživu bol, Jim odskoči i udari po Payneovoj glavi; pritisak čizme odmah popusti.

Banditi su bili premoćni. Navalili su sa svih strana, udarali po Jimu, koji je, obilato krvareći, napokon pao na zemlju ne mogavši se više pomaknuti.

Razgnjevljeni Payne upravo je htio opaliti iz revolvera kadli se na vrhu litice pojavi Chick i zaurla:

— Ne miči se, Slime, ili ću te ustrijeliti kao pseto.

— Što to znači? — zaurla Payne. — Jesi li poludio? Zašto braniš svog brata? Mislio sam da ste raskrstili.

— Naravno da smo raskrstili — reče Chick i sjaha držeći brata na nišanu, iako to više nije bilo potrebno. Približi mu se i udari ga vrhom čizme. — Mislio sam da si izdržljiviji, Jime! Dakle, gdje je novac?

Jim zastenje, ali ne reče ništa. Pecos podigne nož i približi mu se. Po svaku cijenu htio ga je prisiliti da progovori i osvetiti mu se za udarce. No upravo kad se spremio da zareže, približi mu se Chick i izbije mu nož iz ruke, grubo ga odgurnuvši. Banditi su zastali, ne shvaćajući što se događa. Payne također nije razumio ništa.

— Prokleto kopile! — zaurla Pecos, trljajući otečeni zglob. — Misliš li da od mene možeš praviti budalu? Čekaj samo da se dočepam noža!

— Prijetnje kod mene ne pale, prijatelju! Drži se ruba proplanka i zaveži, inače ću ti zakrenuti šijom.

U međuvremenu se Jim toliko oporavio da se uspio osoviti na noge. Opipa glavu, obriše krv s brade i nasloni se na vagon. Promatrao je svoga brata Chicka, koji mu se bezobzirno smiješio.

— Novac, brate! Želim novac i ništa više!

Jim izvuče maramicu i obriše brazgotinu i razderanu kožu. Odjeća mu je bila na mnogim mjestima poderana, prljava i prašnjava. Grozničavo je smišljao neki izgovor, ali mu nijedna spasonosna ideja nije padala na u...

Krišom pogleda Bena, koji je zgrčen ležao na zemlji; lice mu je bilo blijedo, znojavo, a ruke ukočene.

Ima li on, Jim Broderick, pravo da život ovog mladića stavlja na kocku? Nitko ne može predvidjeti što su sve Payneovi ljudi u stanju učiniti kada se radi o novcu. U bijesu mogu sve poubijati. Hoće li ikad moći pogledati Fay u oči, ako se Benu što dogodi? Ona će ga prezreti, okriviti za sve!

— Dakle? — upita Chick surovo. — Hoćeš li nam konačno odati gdje je sakriven novac ili ćeš nas primorati da to silom saznamo.

Jim opazi u Chickovim očima opasno svjetlucanje, koje ne kazuje ništa dobro. Nakon duže stanke napokon progovori:

— E, pa dobro... nisam baš takva budala kao što mislite. Što se mene tiče, uzmite novac... tamo...

— Šuti, Jime! — prekine ga Ben Maddox, prenuvši se iznenada.

Kao lud, Ben poleti prema željezničkom nasipu. Već se spuštao niz obronak, kadli na vratu osjeti snažne šake koje ga baciše na zemlju. Bio je to Chick Slater koji ga je sustigao. Obojica se otkotrljaše niz padinu. Chick se prvi osovi na noge i visoko podigne Bena.

Putnici, koji su promatrali prizor, iznenada zaprepašteno kriknuše: Benova se košulja poderala i iz nje stadoše ispadati snopovi novčanica. Ben je stajao kao ukopan ne znajući što da učini.

Chick Slater je također bio iznenađen. Tupo je buljio u novac koji je ležao do njegovih nogu Prvi se snašao Payne: pojurio je niz padinu i stao grozničavo grabiti novac.

Za to su vrijeme Brodericka čuvala dva bandita. U toj gužvi oko novaca Jim osjeti izvrsnu priliku da umakne. Pogleda Bena i ovaj mu klimne glavom, dade znak da je trenutak za bijeg povoljan.

Jim strelovito udari jednog bandita, oborivši ga na zemlju. Drugi je upravo namjeravao izvući revolver, kadli mu Jim zada snažan udarac i oduzme mu oružje.

Tek što se dokopao zaklona kadli iza sebe začu prve hice.

— Opkolite ga! Ne smije nam umaći — vikao je Slim Payne.

Meci su fijukali oko Jimove glave. On nasumce ispali nekoliko hitaca da bi sebi omogućio povlačenje. Pužući s druge strane vlaka, uspio se dokopati padine, zatim pojuri niz strminu s mukom se održavajući na nogama. Banditi su čitavo vrijeme pucali s vrha padine. Jedan ga metak pogodi u čizmu, i on se spotakne i padne.

Ipak se uz goleme napore uspio dovući do zaklona iza kamene gromade. Banditi su već zauzeli svoje položaje čekajući da Jim učini neku neopreznost. Chick je sigurno bio među njima, ali ga Jim nije mogao vidjeti.

U kanjonu među stijenama vladala je nesnosna žega. U napetom iščekivanju Jim je razmišljao o Benu. Njegovom se krivnjom mladić našao u smrtnoj opasnosti. Ipak bi bilo bolje da ga je poslao kući kad ga je sreo u brdima.

Sada je, međutim, prekasno! Ben se nalazi u Payneovim rukama, čekajući da ga Jim na bilo koji način spasi.

Jim oprezno proviri iza zaklona i pogleda na nasip na kojem su se smjestili banditi. Opazi jednoga od njih kako čučeći puni oružje. Opali iz revolvera i bandit se sruši. Još uvijek čvrsto stežući vinčesterku, skotrljao se niz padinu.

Jim uze oružje i potrči uzbrdicom. Bio je to izuzetno opasan korak jer se morao penjati i istovremeno pažljivo motriti na svoje protivnike. Već je mislio da je na sigurnom, kadli iznenada osjeti oštru bol u lijevoj nozi i padne. Grčevito se pokušavao dočepati zaklona od kojega ga je dijelilo još samo nekoliko metara.

Meci ponovo počeše pljuštati sa svih strana. Posljednjim snagama Jim uspije dopuzati do zaklona. Ostalo mu je još samo pet metaka. Jasno mu je da će banditi uskoro jurnuti na njegov zaklon. Jasno mu je i to da će to biti borba na život i smrt.

Zatišje je potrajalo. Paynovi su momci očito čekali što će Jim učiniti.

Jim opipa ranjenu nogu, pocijepa hlače, potom skine s vrata maramu i povije nogu na kojoj je metak napravio duboku ranu.

— Hej, Jime čuješ li me? — zaviče Chick Slater.

Jim se otkotrlja u stranu i pripremi revolver.

— Što je, Chick? Što želiš?

— Ubio si već dvojicu naših ljudi — odgovori mu brat. — Više, ih ne možemo žrtvovati. Predaj se ili će stradati tvoj mladi prijatelj. Zar ćeš dopustiti da Maddox plati glavom za tvoju tvrdoglavost?

Pitanje je bilo grubo i puno prijetnje. Potom se na nasipu pojavi Ben. Cijev revolvera bila mu je uperena u leđa. Mladićevo je lice bilo smrtno blijedo i znojno. Jimu bi jasno da je Ben u smrtnom strahu Upita ga:

— Jesu li ti što učinili, Ben?

— Ne — odvrati mladić — ali će me ubiti ako se ne predaš!

— Chick!

— Da? — upita ga brat pojavivši se iza Bena. — Jesi li donio odluku? Ili je tvoj ponos vredniji od života ovoga dječaka?

— Zašto ga ne pustiš da pobjegne? — pokušao je Jim umilostiviti brata. — Ben vam nije ništa skrivio On je sitna riba u ovoj igri. Novac imate. Što još želite?

— Payne je lud od bijesa. Ako se odmah ne predaš, ne jamčim ni za što! Mladić će morati umrijeti.

— Da sam ikada pomislio da ćeš pasti tako nisko, dao bih da te ustrijele!

— Ti si budala! Budala koja ne želi priznati poraz! Odavde ćeš se izvući živ samo ako ja budem to želio!

Cijev revolvera se podigne i zaustavi na Benovu potiljku. Jim ne vjeruje svojim očima. Njegov brat prijeti jednom dječaku!

— U redu, Chick, dolazim!

Jim odbaci oružje i podigne obje ruke.

Slaterovo lice poprimi zadovoljan izraz

— Znao sam da si razuman!

Gotovo istog trena sa svih strana izmilješe banditi Payne se slavodobitno smješkao promatrajući kako se Broderick s mukom penje uz padinu, posrćući od iznemoglosti pri svakom koraku.

Na pola puta morao je stati da odahne Pred očima su mu titrali crveni kolutovi Rana na nozi veoma ga je boljela Osjećao je kao da ga netko bode usijanim nožem.

— Požuri! — poviče Payne. — Ili možda želiš da ti potpalim malo vatre pod petama!

Mučen jakim bolom, Jim tetura kao u snu. Posljednjih nekoliko metara morao je puzati.

Kada je napokon stigao do cilja, pogodi ga Payneova čizma. Dobio je udarac u prsa, tako da je pao, okliznuo se i počeo kotrljati nizbrdo. Jim se grozničavo pokušao uhvatiti za nešto, ali mu to nije uspjelo. Ruke su mu bile izgrebene do krvi, nije imao snage da se zaustavi, pa se otkotrljao sve do podnožja gdje udari u stijenu i ostade nepomično ležati.

Chick kao da to nije mogao izdržati. Okomi se na Paynea. Obojici sjevne mržnja iz očiju Payne drekne:

— Što je, mali? Ako želiš stati u obranu svog brata samo reci!

— Ovo je posljednja opomena. Slime! Ako mi još jednom dopadneš šaka, gotov si!

— Kako ćeš to izvesti? . . . Očito ti još nije jasno tko ovdje zapovijeda, zar ne? Upamti, još uvijek sam to ja!

— Do vraga s tim vašim glupostima — prodere se Pecos, mašući snopom novčanica — Bolje da što prije nestanemo. Ne bih želio da nas uhvate Tamblynovi radnici.

— Ne miči se! — oštro zapovijedi Payne Slateru, promatrajući ga prodorno — Hoćeš li uistinu pokušati, Chick? Misliš da si nenadmašiv? A možda i nije baš sasvim tako No, možemo provjeriti, dovoljno je da povučeš . . .

Ali Chick očito nije bio raspoložen za dvoboj

— Ostavimo to za poslije, Slime — reče bezbojnim glasom — Pecos je u pravu. Možda je Tamblyn već na putu .

Payne skine ruku s revolvera.

— To mi se više sviđa, Chick! Dakle, krenimo prije nego što nas iznenade!

— Što ćemo s momkom? — upita Chick, pokazujući rukom na Bena, koji je još uvijek stajao blijed u licu.

— Povest ćemo ga sa sobom — odluči Payne, uzevši od Pecosa novac.

Zatim dade ljudima znak da dovedu konje.

Ubrzo su jahači iščezli između sivih stijena koje su zastirale padinu.

* * *

Jim se probudi od oštrog bola u glavi. Otvori oči i sa zaprepaštenjem ustanovi da je već skoro večer. Sunce bijaše na

zalazu, bacajući slabe crvenkaste zrake.

Jim nesvjesno pođe rukom prema dršku revolvera i razočarano ustanovi da ga nema. Tek tada se prisjeti svega što se zbilo.

Dovuče se do kamena i, naslonivši se na nj, promatrao je što se zbiva na nasipu. Vladalą je užurbanost. Ljudi su pokušavali ukloniti prepreke i nastaviti put.

— Imali ste prokletu sreću — reče mu jedan putnik. — Osim rane od metka sve je drugo u redu. Već smo pomislili da je s vama svršeno.

— Gdje su? — promuca Jim suha grla, a ruka mu brzo dohvati bocu vode koju je čovjek bio donio.

— Odmaglili su — odvrati mu neznanac čije je lice obraslo gustom bradom. — Upravo nastojimo osposobiti lokomotivu. Ako budemo imali sreće, mogli bismo prije noći stići u Naselje broj 1. Pomoći ću vam do vlaka.

Jim nije pružao otpor. Suviše je iscrpljen i zaokupljen mislima o Benu i Chicku Slateru. Novac više nije bitan. Neće mirovati sve dok Fayina brata ne oslobodi iz Payneovih ruku.

Morat će slijediti njihov trag. Drugog izbora nema. Mogao bi, doduše, poći vlakom do naselja i zatražiti pomoć, ali time bi izgubio nekoliko dragocjenih sati. Za to bi se vrijeme svašta moglo dogoditi.

Kad je Jim uz pomoć putnika stigao do vlaka, svi su još uvijek bili veoma uznemireni. Na nasipu su ležala trojica ranjenika. Mrtvi su već bili pokopani. Jim sazna da vlakovođa i ložač nisu teže ranjeni.

Što da učini? Bilo mu je jasno da će vrlo teško slijediti trag Payneovih ljudi. Osim toga, osjeća se veoma loše. Želi li ipak pokušati, trebat će mu konj. Srećom, banditi nisu zavirili u posljednji vagon, jer bi inače otkrili Benova i njegova konja.

— Potrebni su mi oružje, municija i nešto hrane — obrati se Chris Laneu.

Lane nervozno zagrize u usnicu.

— Što namjeravate? Ne budite lakomisleni, još ste vrlo slabi, a i noga vam mora mirovati.

— Dobro, dobro, to se vas ne tiče — odgovori Jim gotovo grubo. — Mogu li dobiti tu pušku ili ne?

Čovjek uvrijeđeno slegne ramenima i dobaci:

— Što se mene tiče, radite što hoćete...

— Pomognite mi da istjeramo konje iz vagona — zamoli Jim šepajući uz vagone.

Jim osedla Pinta i povede ga niz padinu. Zatim pokupi hranu, uze gotovo novu vinčesterku i metke.

— Obavijestite Tamblyna da sam pošao za Payneom — reče Chrisu Laneu i šepajući pođe do Pinta.

Nakon nekoliko trenutaka iščezao je među stijenama.

VII

Pomno je pratio tragove potkova koji su se sasvim dobro razaznavali na vlažnoj zemlji. Morao je požuriti jer će uskoro pasti mrak, pa se tragovi više neće vidjeti.

Grozničavo je tjerao Pinta sve dublje u bregove, želeći da što prije stigne bandite.

Nakon duga jahanja stigao je do proplanka na kraju šume, odakle je imao dobar pregled na okolinu. Nad kanjonom i dolinom se spuštala tama. Jim stade nagađati na koju su stranu banditi mogli krenuti. Jesu li krenuli prema sjeveru, zapadu ili možda istoku? Na jugu je Denver, tamo se ne bi usudili poći... Vjerojatno su se negdje utaborili, jer cijelu noć ne bi mogli jahati, osim ako im sklonište nije negdje u blizini?

Jim se osvrtao na sve strane ne bi li negdje zamijetio vatru, to bi mu bio jedini putokaz. Napokon sjaha, posegne za čuturicom i napije se vode. Osjećao je jaku groznicu, a svaka kretnja pričinjavala mu je veliku bol. Jedva je mogao pomaknuti nogom. Posegne za hranom, odlučivši da se dobro najede. Za sastanak s Payneom trebat će mu snage.

Zatim napoji i nahrani Pinta, očisti oružje i spremi se za dugo čekanje.

Uskoro je pala noć. Mjesec još nije izašao iako su se na istoku već nazirale prve žute zrake. Od zapada je puhao hladan vjetar. Jim se tresao od groznice. Ne zna koliko je dugo čekao, kadli na udaljenosti od pet do šest kilometara opazi svjetlucavu točku.

Bez oklijevanja skočio je i požurio do svoga konja. Nije mogao sa sigurnošću

utvrditi je li to logorska vatra, ali tko bi drugi mogao noću jahati preko bregova osim razbojnika kojima je potrebna zaštita mraka.

Ispunjen novim nadama, Jim krene nizbrdo prema mjestu odakle je dopiralo svjetlucanje. Kako je bilo prilično tamno, preostalo mu je samo da se osloni na instinkt svoga konja. Napokon je isplovio mjesec i obasjao okolinu blijedom svjetlošću.

Jim je uporno jahao iako je vatru izgubio iz vidika. Jašući više od jednog sata, stigao je do mjesta gdje je gorjela vatra — našao je samo zgarište. Banditi su prije kratkog vremena napustili to mjesto. Opet je stigao prekasno. Umoran sjaha i poče čeprkati po pepelu. Pronađe nekoliko opušaka cigareta i cigara. Posvuda uokolo bili su otisci čizama. Po svemu sudeći, tu je bilo nekih šest ljudi.

Trag je dalje vodio prema sjeveru i Jim odluči da ga slijedi. Bila je to jedina mogućnost da pronađe bandite koji sigurno više neće paliti vatru. Očito su zastali samo zato da prevezu ranjene i popiju nešto kave.

Jašući dalje, Jim najednom opazi da se tragovi razdvajaju. Za trenutak se pokolebao. Pomislio je da je to trik, a zatim odluči da to i nije tako važno. Odvojili su se vjerojatno samo oni koji tek povremeno rade za Paynea i imaju svoje vlastito sklonište.

Napokon odluči da pođe tragom koji je vodio prema sjeveru. Uskoro je stigao do proplanka. Raslinstvo je bivalo sve gušće, u blizini je morala biti voda. Doista, uskoro opazi izvor. Sjaše, uzme vinčesterku i pođe prema izvoru, da se napije i osvježi.

Uto bljesnu plamen i Jim opazi otvor dvocijevke.

* * *

Banditi su se razdvojili prije otprilike jedan sat. Samo je Pecos ostao s Payneom i Slaterom. Upravo su jahali proplankom, kadli Payne iznenada uspori, okrene se u sedlu i pogleda iza sebe.

— Momci, imam prokleti osjećaj, ne znam zašto, ali mislim da Brodericka nismo smjeli ostaviti živa. Taj je momak žilav i ustrajan, možda nam je već za petama!

— Eh! — mahne Slater rukom. — Valjda ne misliš reći da se bojiš mojeg brata. Kako ga je lako onesposobiti, dokazao sam ti prije kratkog vremena.

— Mogao si ga ubiti — promrmlja Payne.

— Htio sam mu pružiti šansu koja pripada svakome — odgovori Chick, igrajući se uzdom. — Davno, dok sam još bio dječak, pao sam u vodu. Utopio bih se da me Jim nije izvukao. To mu nisam zaboravio. Zato sam mu dobro vratio dobrom..

Payne ga je pomno promatrao stisnutih očiju.

— Postaješ sentimentalan, mladiću. Takve osjećaje kod tebe nisam prije zamjećivao. Ako to potraje, moglo bi biti i opasno. Ne želim imati momke koji su u odlučnom času neodlučni.

— Što to govoriš, Slime? — upita Slater stisnutih usta. — Želiš li mi osporiti moj dio?

Payne ništa ne odgovori. Pecos se smješkao.

Samo je Maddox bio miran. Ruke su mu bile vezane za rub sedla. Pecos je imao zadatak da ga čuva i vodi njegova konja.

— Ne sviđa mi se kako si me napao kad sam bio malo oštriji s tvojim bratom — progovori Payne i kao slučajno opipa revolver.

Pecos jače povuče uzde konja na kojemu je jahao Ben. Dobaci Payneu:

— Hitac se čuje prilično daleko Ako nas netko progoni, to bi moglo biti opasno.

— Tko ti veli da ćemo pucati — obrecne se Payne.

Netremice je promatrao Chicka, ali je i ovaj bio na oprezu.

— Čini mi se, prijatelju, da nisi raskrstio sa svojim osjećajima, jer bi inače drugačije postupao. Čovjek nekoga mrzi ili ne mrzi, sredine nema. Da je tvoja mržnja tako snažna kako si me pokušao uvjeriti, tvoj bi brat već odavno bio mrtav.

Slaterove oči zasvjetlucaše, a žile na vratu nabreknuše.

— Dobro, dobro — promrmlja Payne i opusti se u sedlu. — Ali, ako još jednom sretnem Brodericka, neće više tako lako proći. Ukoliko se ti bojiš ili nemaš snage da to učiniš, onda ću to ja učiniti! — Zatim se obrati Pecosu: — Ti ćeš ostati ovdje i pripaziti da li nas tko slijedi. Ne želim nikakva rizika. U

zoru možeš doći za nama. Čekat ćemo te u našem skloništu.

— Uistinu? — upita Pecos s nevjericom. Sve mu se to nije nimalo svidjelo.

— Govorim samo jedanput, ne zaboravi to!

— U redu — promrmlja Pecos, uze svoju pušku i sjaše s konja.

Nekoliko trenutaka zatim ostao je sam. Sa svoga je mjesta imao dobar pregled nad okolinom. Vidio je izvor koji se srebrnkasto prelijevao na mjesečini. Napoji konja i priveže ga u sjeni stabla, a zatim vještim prstima smota cigaretu. Opsjedale su ga misli; isplati li se uopće čekati? Sigurno ih nitko ne slijedi, a ako bi to i pokušao, teško bi uspio pronaći njihovo skloništc. Payne je pronašao napušten rudnik u brdima. Od minera koji su tamo radili ostale su još samo kosti. Rudnik se očito srušio, pa radnici nisu imali vremena da se izvuku.

Pecos zapali cigaretu i oslušne fijuk vjetra. Stade maštati kako će već sutradan ujutro biti bogat čovjek. Po njegovoj računici, od otetog novca pripada mu barem 1000 dolara. A to je mnogo novaca za čovjeka poput Pecosa.

Odjednom uznemireno podigne glavu. Kroz fijuk vjetra do njega dopre određen zvuk. Da, topot konja!

Pecos se skloni iza žbuna, zgazi cigaretu i dohvati pušku. Srebrnkast izvor bijaše pust, ali se najednom kraj njega pojavi čovjek na konju. Pecos ga prepozna na prvi pogled. Jim Broderick! Bez oklijevanja nanišani.

Pomno je pratio svaku Jimovu kretnju. Jim se upravo bio nagnuo nad izvor, da zagrabi vode, kadli u tom trenutku opali Pecosova puška.

Metak je prohujao kraj Jimove glave i zabio se u zemlju iza njega. Brzo je reagirao. Jednim skokom našao se na nogama, bacio u stranu i iz tog položaja opalio. Opazio je čovjeka kako kleči iza žbuna i puca. Skoči i šepajući se udalji od izvora, da bi pronašao zaklon.

Pinto se već nakon prvog hica okrenuo i nestao među drvećem, no Jim je znao da konj neće otići daleko. Pinto je savršeno dresiran konj, nikada još gospodara nije ostavio.

Oko Jimove glave ponovo zafijuču meci. U nozi je osjećao žestoku bol. Polako je puzao, grizući usne da ne jaukne od bola. Protivnik je načas prestao pucati, čekajući vjerojatno bolju priliku.

Gurajući pušku pred sobom, Jim dopuže do obronka i ostade tu ležati. Protivnik mu je bio s desne strane. I ne sluteći ništa, budno je motrio izvor. Očito nije se ubrajao među najpametnije jer bi inače već prozreo Jimov trik. Jim je dobio na vremenu. Shvatio je da je čovjek koji puca Payneov bandit.

Skupivši svu snagu, Jim se spusti u travom obrasli jarak, privuče pušku do ramena i nanišani na protivnika. Zatim poluglasno reče:

— Pecose, ovdje sam!

Obojica opališe gotovo istovremeno, ali je Jim imao više sreće: njegovo je tane oborilo Pecosa.

Jim oprezno izađe iz visoke trave i približi se banditu koji se više nije micao. Kad je Jim kleknuo, Pecos otvori oči i promrmlja:

— Imao si mnogo više sreće.

— Gdje su se utaborili? — upita Jim.

— Od mene nećeš saznati ništa. Još nemaš Payneą u rukama, niti ćeš ga uhvatiti, lukaviji je od tebe.

Jim skupi usnice. Pecos bi mogao svakog časa izdahnuti. Ne smije izgubiti ni jednog trena!

— Poslušaj me! Zašto štitiš Paynea koji te je namjerno ostavio ovdje da ne bi morao plijen podijeliti s tobom. Dok ti ovdje skapavaš, Payne sjedi uz bocu viskija i čudi se da na svijetu još ima budala poput tebe! Hoćeš li sada govoriti? Gdje je skloniste Slima Paynea?

Nakon kratke šutnje Pecos odgovori:

— Možda imaš pravo. Jaši prema sjeveru .. otprilike milju odavde naići ćeš na napušteni rudnik. Tamo ćeš naći Paynea ...

Htio je još nešto reći, ali mu je glas postajao sve slabiji.

— Pecose, što je s momkom?

Na Pecosovu čelu izbiju graške znoja, a blijede usnice počeše se grčevito stezati.

— Moraš požuriti, ako želiš pomoći Maddoxu. Payne će ga koristiti kao taoca ako bi netko pošao u potjeru.

Bile su to Pecosove posljednje riječi.

Broderick ga pokopa, a grob pokrije kamenjem da ga ne otkopaju kojoti.

U međuvremenu je prilično zahladilo, a na zapadu su se stali gomilati tamni

oblaci. Jim ih zabrinuto pogleda. Uskoro će kiša. Mora požuriti!

Uzjaše i podbode Pinta. Svaka mu je sekunda bila dragocjena. Nevrijeme bi moglo poremetiti sve njegove planove.

Iznenada se sruči pljusak. U bljesku munja okolina je poprimila olovno sivkastu boju.

Jim je brzao prema sjeveru. Cilj su mu bila brda u daljini. Tamo negdje bio je rudnik o kojemu je govorio Pecos.

U bljesku munje Jim opazi tri jahača koja su brzala prema stijenama. Odmah ih je prepoznao. Na čelu je bio Payne, iza njega Ben Maddox, na začelju Slater. Unatoč nevremenu, jahačima se, čini se, nije žurilo.

Broderick je već prokisnuo do kože. Psujući, skine kaput i prebaci ga preko sedla. Voda s ruba šešira slijevala mu se po prsima. S mukom je obuzdavao Pinta. Napokon je stigao do mjesta gdje su mu jahači iščezli iz vida. Grčevito stegne dvocijevku i s gorčinom pomisli da će morati pričekati do jutra jer po takvom nevremenu neće pronaći put.

Iz razmišljanja ga prene topot konjskih kopita. Podigne pogled i u bljesku munje spazi tri sjene koje su se uspinjale na obronak vukući za sobom konje. Jim također odluči da se popne.

VIII

— Čini mi se da nam je tvoj brat za petama — promrmlja odjednom Payne i zastade. — Sada mi je tek jasno što su značili hici koje smo čuli. Naš je prijatelj, čini se, još jednom promašio!

— Po čemu znaš da je to Jim? — upita Slater vidljivo uznemiren.

Grčevito je stisnuo uzde i gledao u tminu nastojeći nešto razabrati. No ništa nije vidio.

— Znam! — odvrati Payne. — Tvoj je brat đavo, a ne čovjek. Posjeduje upornost koja je potrebna čovjeku njegova kova da bi ostvario cilj. Nisam očekivao da će se tako brzo oporaviti nakon onog udarca ...

— Niste valjda tako nisko pali da ćete ubiti vlastita brata — progovori napokon Ben Maddox. — Jim mi je često govorio kako ste samo stjecajem nesretnih okolnosti krenuli krivim putem. Bojim se da se prevario. U vama je utjelovljeno zlo. Vi ste ubojica koji ne zaslužuje drugo do vješala!

— Zaveži gubicu ili ćeš dobiti po njoj! — promrmlja Payne mrzovoljno.

Slater se okrene i ledenim pogledom presiječe Bena.

— Ne izazivaj me bez potrebe, mali — reče jetko. — Mogao bi to požaliti. Svoga brata poznajem bolje od tebe. On je surov, tvrdoglav i ambiciozan. U stanju je ići do iznemoglosti da bi pronašao nekog bandita.

— Takvoga te volim! — klimne zadovoljno Payne. — Budemo li se slagali, ništa nam se ne može dogoditi. Uklonit ćemo tvoga brata i podijeliti plijen. A onda najkraćim putem odmagliti iz Colorada. Tu je već zaista postalo prevruće. Sreća bi nam mogla okrenuti leđa. A ti, mali, jaši preda mnom i drži jezik za zubima! — reče Maddoxu.

— Što hoćete od mene? — upita Ben drhtava glasa. — Zašto ste me poveli? Ako me namjeravate ubiti, mogli ste to već davno učiniti.

— Treba nam talac! Trebamo te ako nam se tko suviše blizu prišulja. Je li ti sada jasno?

Dok je Ben Maddox posrtao preko kamenjara, nastojeći da održi ravnotežu i sa strahom pogledavajući u ponor ispod sebe, Payne i Slater su razrađivali svoj plan.

— Smislio sam — govorio je Payne — kako ćemo tvoga brata kratko i bezbolno poslati na onaj svijet. Znaš li što? Pričekat ćemo ga u našem skloništu, postaviti mu zamku iz koje se neće izvući živ!

* * *

Jim je sve teže slijedio trag bandita. Posrtao je na klizavoj zemlji. Morao je dobro paziti da se ne surva u duboki ponor. Pinto je uznemireno tapkao po mokroj zemlji nervozan zbog munje i grmljavine.

Kiša je prestala, ali se nevrijeme još osjećalo na svakom koraku. Jim se napokon dočepao puteljka koji je vodio na proplanak. Jasno se vidjelo da je put napravljen za prijevoz rudače u dolinu. Tragovi kola su iščezli ali su se jasno razabirali svježi tragovi konjskih kopita.

Jim je potpuno izgubio iz dogleda bandite. Od vremena do vremena čuo bi topot kopita; bio je to jedini znak da je na dobru putu. Pretpostavljao je da

su banditi udaljeni svega nekoliko stotina metara, iako to nije mogao biti pouzdan znak jer jeka u brdima često zavarava.

Držao je revolver u pripravnosti. Iako je znao da ga čeka opasan okršaj s dvojicom okorjelih zlikovaca, nije osjećao straha. Mučila ga je jedino pomisao što je jedan od njegovih protivnika Chick kojega će morati predati u ruke zakona. Imao je dvovoljno vremena da razmisli o bratu. Ne, nema mu više pomoći, preduboko je ogrezao u zločin. Zaslužio je kaznu. Jim je želio samo jedno: da mu se Chick dobrovoljno preda. U protivnom morat će upotrijebiti oružje. A baš to je želio po svaku cijenu izbjeći.

Zastane jer je stigao do kraja puteljka. Pred njim je bilo tipično rudarsko naselje. Bunar za vodu sasvim je obrastao u gusto žbunje, trošne daščare prekrio je korov, na tračnicama je još uvijek stajalo nekoliko zarđalih vagoneta. Iz tamnih otvora rudarskih jama kao da je prijetila opasnost.

Jim nesvjesno zaustavi dah.

U jednoj daščari žmirkalo je svjetlo. Ispred nje stajali su privezani konji koji su se, sasvim iscrpljeni, jedva držali na nogama. Nitko se nije potrudio da im skine sedla ili barem olabavi remenje.

Očekujući konačni obračun, Jim je osjećao kako ga prožimaju ledeni žmarci. Ispusti uzde i čvršće stegne pušku. Šepajući preko lokava blatnjave vode, stigao je do daščare. Pogled mu je bio prikovan za konje koji su se tresli od hladnoće.

Svaki mišić na licu bio mu je zategnut i ukočen. Djelovao je poput mjesečara koji se zaputio prema svome čudnom cilju. Desetak metara ispred daščare uspori hod. Stigao je do konja i prozora kroz koji je prodiralo svjetlo.

Jasno je raspoznavao glasove, a kroz prozor je ugledao Bena Maddoxa. Mladić je sjedio za okruglim stolom vezanih ruku i nogu, tako da se nije mogao pomaknuti. Leđima je bio okrenut Jimu, a pogled mu je bio prikovan za stol na kojem je ležala hrpa opljačkana novca.

Chick Slater je prebrojavao novac. Djelovao je posve smireno. Jedino Paynea nije bilo u blizini. Jim osjeti iznenadnu uznemirenost. Osjećao je kao da ga netko probada očima iz tmine. Pažljivo se okrene i pogledom ispita naselje. Sve je bilo mirno, nigdje ništa sumnjivo.

U međuvremenu je Chick prebrojio novac i podijelio ga na dvije hrpice.

— Pustite me da odem. Zašto me želite ubiti, Slateru, što imate od toga? — upita Ben Maddox pokušavajući olabaviti sputane ruke i noge.

— Možda više nego što misliš — odvrati Chick. — Ti si prijatelj mojeg brata, mali, a njegovi su prijatelji moji neprijatelji. Znam da će za Jima biti veliki udarac kad sazna da si mrtav.

— Vi, vi ste obična hulja! — poviče Ben i pokuša ustati zaboravivši da je vezan za stolicu; sruši se na pod zajedno sa stolicom.

— Dobro si to izveo — nasmije se Chick, pokupi stvari koje su bile pokraj njega, prebaci ih preko ramena i pođe prema vratima ne obaziruć se na bespomoćnog Bena.

U tom se trenutku na vratima pojavi Jim.

— Ni koraka dalje, Chick! — odlučno mu glas zazvuči.

Slater zastade kao skamenjen. Promatrao je Jima prijetećim pogledom u kojem nije bilo ni trunke straha. Jim je znao da mora biti na oprezu. Upravo kad se htio odmaknuti od vrata, osjeti cijev puške među lopaticama.

Slim Payne se zadovoljno nasmije.

— Mislio si da ćeš nadmudriti Slima Paynea! Baci taj revolver... ili ti je možda milije da ja zapucam?

Posljednje je pitanje bilo puno prijetnje. Jim se trgne. Znao je da će Payne bez razmišljanja ostvariti svoju prijetnju ako ga ne posluša. Pogled pun gorčine poleti mu prema Chicku. Ovaj je već izvukao revolver i pritegao obarač.

— Upozorio sam te, brate! — reče Chick. — Zar se baš moraš miješati u naše poslove? Nitko ti neće dati ni probušena centa ako vratiš novac željeznici. Ti si budala, brate!

Jim na svoje golemo iznenađenje osjeti da je Chickov glas nekako nesiguran. Nije više tako osoran i odlučan kao prije.

— Prokleti psi! — promrmlja Ben Maddox. Nemoj im dati povoda da te ubiju, Jime. Neće se usuditi ubiti nenaoružana čovjeka!

Držeći još uvijek dvocijevku među Jimovim lopaticama, Payne mu naredi da uđe. Natjerali su ga u ugao sobe i tu razoružali.

Jim se nasloni na zid. Bio je potpuno iscrpljen, ranjen i klonuo. Sve nade u uspjeh sada su potonule. Naoružani razbojnici nisu ga puštali s oka.

Payneove su oči čudnovato svjetlucale dok je promatrao Jima.

— Zaigrao si veliku i opasnu igru, Jime! U početku su ti karte bile dobre, ali su aduti sada u našim rukama. Sigurno si zapazio da je ovo naselje prilično izvan svih putova. Proći će mnogo vremena dok te ovdje netko pronađe!

— Na tvom mjestu ne bih u to bio tako siguran — odvrati Jim, pokušavajući dati svome glasu izvjesnu čvrstoću. — Niste još izašli iz bregova. Pitanje je hoćete li ikada izići!

— Kako to misliš? — procijedi Payne. — Ako je to opet jedan od tvojih trikova, neka ti odmah bude jasno da nećemo nasjesti.

— Vidjet ćemo! Tamblyn je već možda sasvim blizu i samo čeka povoljan trenutak da vas napadne. Ja sam ga obavijestio kamo sam pošao.

— Mene ne možeš prevariti — prosikće Payne ljutito i pođe korak prema Brodericku. — Od kuda bi tvoj prijatelj Tamblyn znao put ovamo, kad bi te i htio izvući iz škripca? — upita unijevši mu se u lice.

Ne obraćajući pažnju na njegovo pitanje, Jim se obrati Benu:

— Jesu li te tukli, prijatelju?

— Ne, ali će nas obojicu ubiti prije no što napuste ovo sklonište. Sve je to već dogovoreno, Jime. Oni su te namjerno domamili u klopku. Već odavno su znali da si im na tragu.

Jim zagrize usnicu. Njegovo oružje leži na stolu. Potpuno je bespomoćan, prepušten na milost i nemilost Payneu i Chicku. U pripovijest o Tamblynu, naravno, nisu povjerovali. Jim je toga bio svjestan. Bio je to samo sitan pokušaj da ih zavara.

Oko Payneovih usana zaigra osmijeh.

— Dave Rollins je bio dobar čovjek. Pecos također! Obojicu si ubio i poremetio mi planove. Zato sada moraš ispaštati!

Jimov se pogled još jednom sretne s bratovljevim. Dugo su se promatrali.

U Jimovu se sjećanju pojaviše davno zaboravljene uspomene. Sjetio se doma i djetinjstva provedenoga sa Chickom. Sjetio se vremena kada su još bili nerazdvojni. Nosili isto ime.

Cijev Payneove puške se podigne. Jimu se sledi krv u žilama. Boljela ga je vlastita bespomoćnost.

Ben Maddox zaustavi dah, razrogačenim očima promatrao je prizor.

Odjednom Chick povuče revolver i reče čvrstim glasom:

— Nećeš ga ubiti, Slime!

Payne ga iznenađeno pogleda.

— Do đavola, što ti je, Chick? Dogovorili smo se...

— Ako ga ubiješ, ti si na redu — promrmlja Chick, ne obaziruć se na Payneove riječi. — Dobro promisli, Slime! Što imamo od toga da ga ubijemo. Dovoljno je da ga dobro udarimo po glavi i odmaglimo s novcem. Ne vjerujem da će nas Jim i dalje slijediti.

— Prokleta budalo! — procijedi Payne izvan sebe od bijesa. — Slutio sam da će se tako nešto dogoditi.

Chick Slater je stajao kao ukopan.

— Čekaju nas osedlani konji, treba ih samo uzjahati i otići... time je sve riješeno!

— Ništa nije riješeno! — prodere se Payne držeći još uvijek prst na obaraču. — Tvoj je brat đavo. Slijedit će nas tako dugo dok ne budemo mrtvi ležali u prašini! Urazumi se, Chick! Vuka ne valja ostavljati živoga!

Slater baci svoje stvari prema vratima kroz koja je dopirao hladan zrak u prostoriju.

— Kreni ispred mene! Nemojmo gubiti vrijeme. Ako je Tamblyn krenuo ovamo, dragocjena nam je svaka sekunda. Nas dvojica nemamo nikakve šanse ako su nam za petama Tamblynovi Irci.

Slim Payne se sagne i pokupi svoje stvari. Puška mu je bila još uvijek uperena u Brodericka koji je stajao kraj prozora. Iako je drhtao od bijesa, odlučio je da će biti pametnije ako barem prividno popusti Chicku. Stoga spusti pušku, okrene se na peti i uputi prema vratima. Na pola puta zastane i poviče:

— Naći ćemo se u paklu, Jime!

Metak fijukne preko sobe prema mjestu na kojemu je stajao Jim. No

Jim je, skočivši prema stolu, dograbio revolver.

Chick je ispalio metak gotovo istovremeno Payne se sruši na pragu. Stvari i novac iskliznuše mu iz ruke. Usta mu se razvukoše, procijedi kletvu. Očajničkim naporom pokuša podići pušku i usmjeriti je prema Chicku.

Tada Jim povuče obarač na revolveru.

Metak pogodi Paynea osujetivši ga u njegovoj namjeri. Opruži se po podu.

Nekoliko je trenutaka vladala grobna tišina. Oblačić dima polagano se dizao prema stropu.

Tišinu prekine Benov preplašeni krik. Zrakom je poletjela svjetlucava oštrica noža i zabola se u Jimovu ruku.

— Oslobodi Bena! — poviče Chick Jimu.

Broderick se žurno sagne i s dva zamaha nožem prereže uže koje je vezalo Benu ruke i noge. Zatim naglo povuče mladića i gurne ga prema vratima.

Chick je upravo pokupio stvari i pošao prema vratima kad su se kroz otvoren prozor začuli glasovi nekoliko došljaka.

Psujući, Chick se povuče u prostoriju. Očima potraži brata.

— Izgubljeni smo, brate! Vani su Payneovi ljudi. Sigurno su čuli pucnjavu.

Te njegove riječi već u slijedećem trenutku potvrdiše meci. Jedan metak pogodi petrolejku.

— Što ćemo sada? — promrmlja Ben Maddox bespomoćno motreći kako se vatra nesmiljenom brzinom širi po prostoriji. Stražnja je stijena već buktala u plamenu.

Chick Slater mu dobaci stvari. Ne gledajući Jima, reče:

— Nestanite odavde prije nego što bude prekasno! Iza kuće je uzan puteljak koji vodi u šumu. Momci doduše znaju taj put, ali vas neće slijediti sve dok budem mogao držati oružje u ruci.

— Chick... — mrmljao je Jim ganuto.

— Dobro, dobro — prekine ga grubo mladić. — Mnogo sam puta pogriješio u životu. Nemoj učiniti istu pogrešku, već se radije pobrini da se s momkom što prije skloniš na sigurno mjesto.

Rekavši to, Chick potegne revolver i ispali nekoliko hitaca u mrak.

Jim pogleda blijedo, zaplašeno lice Bena Maddoxa.

Nije imao izbora. Odlučio je da se pokori Chickovoj naredbi. Bez riječi se okrene i iščezne s Benom Maddoxom kroz stražnja vrata Kad su izašli, zapuhne ih svježi noćni zrak. Kroz fijuk metaka još su jednom čuli Chickovu psovku.

Bez riječi su požurili uzanim puteljkom sve dok nisu stigli u šumu koja im je pružala siguran zaklon.

Daščara je gorjela poput baklje. Plamen se odražavao na vodenoj površini. Čuli su se hici, rzanje konja i jauk ranjenih.

Napokon se sve smirilo.

Uz lom i prasak daščara se srušila i nestala u plamenu.

Skamenjena lica, Jim je promatrao kako iz tame izlazi veća grupa jahača i zaposjeda sklonište u plamenu. To je bio Burt Tamblyn sa svojim momcima. Kraj njega su bili Carol Jones i Fay Maddox. Čuo se žamor glasova i topot kopita.

— Dođi, Bene! — reče Jim mladiću i pođe šepajući.

Ben ga je šutke slijedio.

Kad su se približili zgarištu, ususret im poleti Fay Maddox. Najprije je zagrlila Bena, a zatim pomogne Jimu Brodericku koji se jedva držao na nogama.

— Toliko straha nisam proživjela u čitavom životu... — reče sva u suzama. — Jime...

Jim šutke pogleda preko njenog ramena na zgarište daščare. Tu je našao smrt njegov brat. S planine je puhao hladan vjetar i raznosio pepeo na sve strane.

Zajedno s vjetrom odlazilo je i sjećanje na Chicka Slatera. Na bandita koji je na kraju ipak stao na stranu pravde. Uspio je savladati mržnju i tako ispraviti barem dio svojih pogrešaka i nedjela!

KRAJ

TODI BRET

GRAD KUKAVICA

I

Santinell, gradić od nekoliko redova trošnih, sivih kuća s lažnim otrcanim pročeljima, ni po čemu se nije razlikovao od tolikih drugih naselja na Zapadu. Kuće su većinom bile drvene, a samo je nekoliko javnih zgrada bilo izgrađeno od kamena. Santinell je bio gradić u kojemu nitko nije mario za ljepotu.

Pa ipak, bio je okružen brežuljcima, na križanju mnogih putova koji su vodili prema desetak manjih ili većih okolnih rančeva.

U Santinell su uvečer svraćali kauboji da utaže žeđ, a danju su se prema brežuljcima, do zaselaka i rančeva, kotrljala kola natovarena namirnicama i alatom. Santinell je bio jedino opskrbno središte na tridesetak milja naokolo.

No za Wamena Bannistera gradić je imao dublje značenje.

Dok je polako jahao ulicom, razmišljao je o odluci koju je donio prije toliko godina, kada je napustio Santinell i odao se skitalačkom životu.

Dojahao je do javne konjušnice i sjahao.

— Ostat ću dva do tri dana — reče vlasniku.

Ćelavi debeljko prihvati uzde, promatrajući zamišljeno došljaka.

— Ako vam je do mira i odmora, razočarat ćete se.

Bannister nije odgovorio. Preko leđa prebaci torbe i izađe na ulicu. Pogleda lijevo, pa desno. Debeljkova ga je primjedba upozorila na opasnost.

Nehotice primakne prste revolveru. No onda, ljutito zaklima glavom! Gluposti!

Polako krene prema salunu.

Bannister je bio visok i snažan muškarac. Kosa mu je bila crna, a oči sive. Stisnute usne i snažna brada odavali su čvrstoću karaktera.

Što se više primicao salunu to je postojao sve žedniji. No, odolio je napasti i proslijedio.

U salunu je izbila svađa, netko je prekleo, a zatim se začu pucanj.

Tada zavlada tišina, koju je tek nakon nekog vremena prekinuo muški glas:

— Pozovite liječnika! Brzo!

Na istoj strani ulice na jednoj od kuća otvore se vrata. U nastaloj tišini škripanje je djelovalo gotovo sablasno.

Bannister ugleda visoka muškarca s torbicom u ruci, kako je pohitao prema salunu. Tihi žamor se utiša.

To se mene ne tiče, pomisli Bannister. To više nije moj grad.

Tada iz saluna dopre snažan glas.

— Šerif je bio prokleta budala! Dobio je što je tražio! Ako se to nekome ne sviđa...

Iz glasa su izbijali samopouzdanost i prijetnja.

Bannister skupi oči: prepoznao je neznanca po glasu. Izraz lica odmah mu se promijeni.

— Fett Daly!

U pogledu mu zacakli mržnja.

Muškarac u salunu hvalisavo nastavi:

— Pogledajte ga dobro, svoga šerifa. To vam je opomena. U revolveru imam još pet metaka.

Bannister čvrsto stisne usne, a šake tako steže da ga zaboli zapešće. Kad ih je otvorio, odluka je već bila donesena. Znao je da neće odoljeti porivu, ma šta se dogodilo poslije toga.

Krene prema salunu i odgurne preklopna vrata.

Zapljusne ga zadah dima, znoja i prolivena alkohola. Odmah je ugledao žrtvu na podu; ukočene oči zurile su u strop.

— Mrtav je — reče liječnik i ustane.

Bannister jednim pogledom ocijeni situaciju. Sa šerifa i liječnika pogled mu prijeđe preko uplašenih ljudi do muškarca koji se, naslonjen na šank, poigravao revolverom.

Krupan lik djelovao je pun prijetnje.

Kad je prepoznao pridošlicu, s gorostasova lica nestade samouvjerena izraza. Odmakne se od šanka i podigne revolver, a na usnama mu se pojavi podrugljiv osmijeh. Bio je u znatnoj prednosti.

— Tko bi rekao...

— ...da ćemo se sresti je li? — nadoveže Bannister. — Svijet je malen. Ponadao sam se da će te netko napuniti olovom ili objesiti o neko drvo.

Daly se naceri.

— Ništa od svega toga, Bannisteru. Pogrešno si proračunao. No, do vraga, što tražiš u Santinellu?

Dvije spodobe odvojiše se iz pozadine i zakoračiše naprijed.

Daly, dakle, nije sam! Bannister osjeti kako ga oblije znoj po licu.

Poznaješ ih, zar ne? — naruga se Fett Daly, pokazujući onu dvojicu.

— Lijepo društvo! — Bannister se podsmjehnu. — Carry i Sloan! Tome sam se mogao nadati.

Svi su zaboravili na mrtvaca, napeto promatrajući prizor. Uzbuđenost je rasla iz trenutka u trenutak.

— Ipak si nas našao — procijedi jetko Daly. — Zašto nisi bio oprezniji?

Susret se dogodio posve slučajno, pomisli Bannister. Ali, ne bi mi povjerovali da im to kažem.

Grozničavo je razmišljao. Prednost je bila na strani protivnika. Tri protiv jednoga! Drugoga izlaza nije bilo — samo borba!

Daly se više nije smiješio, a na licima Carryja i Sloana odražavala se napetost.

Bannister odluči da im pažnju odvrati pričanjem.

— Nekoć sam mislio da sam u vama našao dobre prijatelje. Prevario sam se i skupo platio svoju zabludu.

— Misliš na zatvor? — upita Daly.

— Točno, Daly. Dobio sam godinu dana. Vašom zaslugom.

Sloan sliježe ramenima.

— Tko te je prisilio da nam se pridružiš?

— Nisam znao da ste zločinci.

Postigao sam što sam naumio, pomisli Bannister. Zlikovci su počeli gubiti živce. Blain pocrveni od bijesa. Carry žestoko prekune i maši se za revolver. Istodobno povuče i Sloan.

Daly je bio najbrži. Njegov revolver poče sipati vatru.

Bannister se baci u stranu, zaštićen kožnatom torbom. Strelovito povuče revolver i opali.

Daly jaukne i padne na koljena, no rukama se pridrži za rub stola. Načas se učinilo da će još jednom ispaliti na protivnika, ali mu ponestade snage i svali se na pod.

Drugi metak iz Bannisterova revolvera pogodi Sloana; bio je mrtav prije nego što se srušio na pod.

Carryja obuzme panika, pa pojuri prema vratima iza šanka. Bannister ispali za njim, ali promaši. Zločinac je protrčao kroz kuhinju i uskoro se začuo topot konja.

Bannister je promatrao mrtve zločince. Nije se radovao pobjedi, ali nije ni žalio za bivšim prijateljima. Jedino se ljutio na sebe što se zadržao u Santinellu. Da je produžio, ništa se ne bi dogodilo.

* * *

Liječnik se prvi pokrenuo. Pregledao je leševe i slegnuo ramenima. Zatim ustade i okrene se Bannisteru.

Warren napuni revolver novim mecima, a zatim s poda podigne torbu i krene prema vratima.

— Pričekajte — začuje iza sebe kad je već prošao kroz vrata.

Okrene se, istodobno izvukavši revolver. Ali ga odmah vrati u korice, ugledavši liječnika i nekoliko građana koji su izašli napolje.

— Oprostite — započne sjedokosi muškarac. — Ja sam dr Kashing.

— Ja sam Warren Bannister. Što želite?

Dr Kashing se iskašlje i pogleda svoje sugrađane.

— Dogovorili smo se da vam nešto predložimo.

— A to je?

— Maločas smo bili svjedoci kad ste likvidirali onu dvojicu. Takav nam je čovjek potreban da zavede red...

— Ne prihvaćam.

— Saslušajte me dokraja. Šerif Harper bio je dobar čovjek, no sad smo ostali bez njega, izloženi na milost i nemilost zlikovaca koji se vucaraju brdima; nije riječ samo o Morganovoj bandi.

—Tko je taj Morgan?

Liječnik se namršti.

— Taj će nam zadati grdnih neprilika kad sazna što se dogodilo.

— Zašto?

— Daly i Sloan pripadali su njegovoj družini.

Muškarac preplanula lica progura se naprijed.

— Bannisteru, nudimo vam šezdeset dolara mjesečno ako preuzmete Harperovo mjesto.

Bannister skupi obrve i ugrize se za usnu.

— Ne zanima nas što ste dosad radili — dometnu Kashing. — Važno je da dobro rukujete revolverom. Pristajete li?

Bannister se počne vrškom čizme poigravati pijeskom.

— Recimo da prihvatim vašu ponudu — reče otegnuto. — Što će se dogoditi ako postane opasno? Koji će mi od vas priskočiti u pomoć?

Pogledaše se zbunjeno. Bannister se osmjehne i reče:

— Dobro, pristajem. Za sedamdeset dolara.

Dogovorili su se pogledima.

— Evo — reče liječnik, vadeći zvijezdu iz džepa. — Odmah preuzmite posao. — Zatim pokaže na suprotnu stranu ulice. — Tamo su ured i zatvor. Možete se useliti u Harperov stan. On je bio samac.

Liječnik zapazi njegov pogled i povuče se. Ljudi se uskoro raziđoše. Bannister pođe prema kući koju mu je liječnik pokazao.

Nakon nekoliko koraka zastane i osvrne se.

Ponovo je, dakle, u Santinellu! Na usnama mu zatreperi gorak osmijeh.

* * *

Šerifov ured djelovao je jednostavno ali i zapušteno. U njemu je bio samo najnužniji namještaj: izgrebeni pisaći stol, nekoliko klimavih stolica i stalak za puške.

Bannister prebaci torbu preko naslona stolca i pođe u zatvor. Otvori vrata i proviri u hodnik koji je vodio u dvije ćelije. Onda se vrati u ured i sjedne za stol.

Zašto je prihvatio Kashingovu ponudu? Nije mogao točno samome sebi odgovoriti zašto je to uradio.

Zatim se malo pozabavi onim što je imao u svojim torbama, a nakon toga svali se na ležaj i zagleda u strop.

U Santinellu je bio samo jednom, i to nakratko, prije nekoliko godina. Uzalud je pokušavao odagnati iz pamćenja ondašnje događaje. A sve se plelo samo oko jednoga imena: Cora.

Dugo je ležao osluškivajući šumove koji su dopirali izvana: topot konja, kotrljanje kotača, korake pokojeg prolaznika. Čuo je i glasove.

— Kad Morgan sazna, imat ćemo neprilika — rekao je netko u prolazu.

— Neka time šerif razbija glavu — odgovorio je drugi. Za to je i plaćen.

Glasovi utihnuše, zamijenjeni drugim šumovima. Netko je lakim korakom prilazio uredu. Pridošlica se zaustavi. Zatim netko otvori vrata.

— Warrene!

Ženski glas! Bannister se uspravi na ležaju. Na vratima ugleda vitak lik. Je li to ona? Cora?

— Warren Bannister!

Za sobom zatvori vrata i nasloni se na njih. Imala je velike i crne oči. Tamna kosa bijaše joj vezana na zatiljku.

Da, ista je kakva je i bila. Godine je nisu izmijenile. Štoviše, postala je zrelijom, još ženstvenijom. Spopadne ga želja da je stegne u zagrljaj, no umjesto toga samo reče:

— Čudan je život, zar ne, Cora?

Ona potvrdno kimne.

— Kad su spomenuli tvoje ime, u prvi mah nisam povjerovala. Morala sam se sama uvjeriti. Stvarno otkad se nismo vidjeli!

Bila je uzbuđena, ruke su joj podrhtavale.

Wareen joj priđe i stavi joj ruku na rame. Dugo su se promatrali. Učinilo mu se da je u dubini njezinih očiju potonuo sav svijet.

Ali, samo načas. Od mladenačke strasti nije ostalo mnogo. Nekada je silno želio da bude njegova, a sada... Gorčina poraza učinila je svoje.

Spusti ruku s njezina ramena i odmakne se.

— Nisi se mnogo promijenila, Cora. — Pogled mu klizne prema njezinoj ruci. — Udala si se, kao što vidim.

Začudio se svojim hladnim riječima. A godinama je čeznuo da je zagrli, poljubi.

Zašto su se prije toliko vremena rastali? Cora je drukčije zamišljala sreću. On joj je ponudio život na ranču, a ona...

Sada je znao da nije slučajno došao u Santinell. Htio se uvjeriti u čvrstinu te veze i zauvijek odagnati uspomene, ako se pokaže da od stare strasti nije ostalo ništa. Odjednom osjeti da se oslobodio svih veza koje su ga spajale s prošlošću. A onda? U pogledu joj nazre želju da započnu sve iznova.

— Da, udala sam se — odgovorila je nakon kratke stanke. — Sada se zovem Cora McLean.

— Jesi li sretna?

— Nisam — zaniječe ona glavom. — Muž mi je pijanac i kartaš. Požalila sam što sam pošla za njega već prvih mjeseci nakon udaje. Poslije se sve još više pogoršalo. Odlučila sam napustiti ga čim mi se pruži prilika. — Ušutjela je, pogledala ga u oči i upitala: — Warrene, zašto si došao u Santinell? Jesi li zbog mene prihvatio to mjesto?

Bannister skrene pogledom u stranu.

— Ponudili su mi sedamdeset dolara mjesečno. Od nečega se mora živjeti.

— Nisi odgovorio na moje pitanje — ustrajala je Cora.

— Zaboravimo što je bilo. Svatko od nas krenuo je svojim putem i tu se ništa ne može izmijeniti.

— Zar je to sve što mi imaš reći?

Warren sliježe ramenima.

— Da, sve. Drago mi je što sam te vidio, ali to je sve.

Na ženinu licu pojavi se izraz duboka razočaranja. Međutim, nakon nekoliko časaka u pogledu joj se pojavi nada.

— Ne vjerujem ti, Warrene — reče.

Priđe mu, rukama obuhvati njegovu glavu i privuče je k sebi. Bannister osjeti toplinu njezinih usana. Htjede se izvući, ali ga ona nije puštala iz zagrljaja.

— Ti me ne možeš zaboraviti — šapne Cora strastveno. — Bit će nam lijepo kao nekada... još i ljepše. Nadoknadit ćemo sve propušteno.

Napokon je uspio odriješiti njezine ruke.

— Varaš se, Cora — reče zadihano. — Među nama više ne postoji ništa.

— Iz tebe govori taština, Warene — reče crnooka ljepotica krenuvši prema vratima. Na pragu se osvrne i pogleda ga preko ramena. — Možda sam prenaglila. Sutra ću te ponovo posjetiti, kad porazgovaram s mužem.

Izašla je, osmjehnuvši mu se na rastanku.

Razgovarat će s mužem!? Što to znači? Već je htio potrčati za njom, da je odvrati od luda nauma, ali ga pogled na građane na ulici zaustavi u tome. Sjedne za stol i rukama podboči glavu. Susret ga je ipak potresao. Corini poljupci nisu ga ostavili ravnodušnim.

Da bi odagnao misli koje su ga obuzele, Bannister ustane i pozabavi se puškama na stalku. Ali ga posao nije smirio i izađe na ulicu.

Bila je večer. Sunce je zašlo i rumenilom obojilo nebo na zapadu. U kućama planuše prva svjetla. Pred salunom je bilo nekoliko privezanih konja, a nogostupi puni prolaznika.

Bannister pođe ulicom, pokušavajući upamtiti što više pojedinosti.

Nakon pedesetak metara naiđe na liječnika Kashinga.

— Pozivam vas na viski, šerife — reče liječnik s dobroćudnim osmijehom na usnama.

Šerif odmahne glavom i hladno odgovori:

— Drugom prilikom, doktore. Čeka me posao. Valja zaslužiti plaću.

Neljubazan ton iznenadi liječnika. Klimne glavom i isprati Bannistera zamišljenim pogledom.

II

Šerif je završio obilazak grada oko ponoći. Oko tri ujutro posljednji saluni zatvarali su vrata i Bannister krene glavnom ulicom.

Posljednji pijanci uzjahivali su konje. Noć je protekla bez neprilika. Šerif se vrati u svoj ured, svali na ležaj i odmah zaspi.

Probudio se rano ujutro. Umio se u dvorištu, a onda krenuo u hotel na zajutrak.

Kad se vratio u ured, pred vratima zatekne muškarca na konju; oboje i konj i jahač — bili su prikriveni prašinom.

— Vi ste novi šerif, zar ne? — upita ga neznanac.

Bannister potvrdno klimne glavom.

— Ja sam Vederill — predstavi se muškarac, obrisavši rukavom oznojeno lice, a zatim rukom pokaže prema jugu. — Radim na ranču Elie Haydon.

— Što se dogodilo?

— Putem sam sreo Berta Morgana i njegove ljude.

Bannister je znao kakvu će mu vijest Vederill donijeti.

— Znam što mi Morgan poručuje. Pa ipak, da čujem.

— Večeras dolazi u grad da s vama izmijeni nekoliko riječi.

— Zar samo to? — Bannister nakrivi glavu.

— Ne igrajte se glavom! — Vederill se namršti. — Poslušajte savjet što ću vam ga dati.

— Drage volje.

Bannisteru se sugovornik svidio na prvi pogled, ali to ničim nije pokazao.

— Prokleto ste hrabri — nastavi Vederill, ne skidajući pogleda sa šerifa — ali Morganu nećete moći doskočiti. Uzjašite konja i potjerajte ga što dalje od Santinella. To vam savjetujem. Građani Santinella nisu zaslužili da se zbog njih izlažete opasnosti.

— Hvala na savjetu, ali ga neću poslušati. — Bannister se nasmije. — Tko jednom započne bježati, neće stati do kraja života.

Vederill sliježe ramenima, povuče za uzdu i potjera konja prema trgovini.

Šerif uđe u ured i poče pospremati ladice pisaćeg stola. U njima je bilo nekoliko tjeralica koje načas privukoše njegovu pažnju. Pokuša upamtiti što više pojedinosti s njih.

Misli mu se uskoro vratiše na razgovor s Vederillom. Čovjek je potvrdio njegove sumnje: u Santinellu nema hrabrih ljudi. U slučaju opasnosti ni od koga ne može očekivati pomoć.

A Morgan je već najavio posjet!

Iznenada se ulazna vrata otvoriše uz tresak i u prostoriju uđe mršav muškarac upalih obraza. Zaustavi se na tri koraka pred šerifom, stisnutih šaka i lica iskrivljena od mržnje.

— Ja sam McLean, Corin muž. Ne osporavajte ništa, Bannisteru, osobno mi je sve rekla. Zašto ste se vratili u Santinell?

Bannister na časak osjeti suosjećanje prema lijepoj ženi, jer je njen muž bio ruina od čovjeka.

— Jučer su mi ponudili posao i ja sam ga prihvatio — reče, ustane i zaobiđe stol. — Kao što bih prihvatio i svaki drugi posao, bilo gdje. Što hoćete, McLeane?

Posjetiočeve oči bijesno sijevnuše.

— Lažete! Došli ste da mi otmete ženu!

— Zar ste poludjeli? — skupi Bannister obrve.

— Možda. Sigurno je, međutim, da sam se dobro naljoskao. Moja vam je žena zacijelo ispričala da se ne odvajam od boce. Ali, Core ne dam. Prije ću vas ubiti!

Pijanac je bio brži nego što je nenaoružani šerif mogao i slutiti. Odjednom se našao pred uperenom cijevi.

— Ja nisam došao u Santinell radi Core, McLeane — pokušao je na lijep način. — Niti ću je povesti sa sobom kad odem. Jednom, prije mnogo godina, bio sam zaljubljen u nju, ali od te ljubavi nije ostalo ništa. Odavno sam prebolio ranu. Vratite revolver u korice!

McLean ljutito zaniječe glavom.

— I ne pomišljam na to. Vi ste krivi za moju nesreću. Moj brak je pakao. Sada mi se pruža prilika da vam se odužim...

Bannister je znao da više ne smije oklijevati. Munjevito se sagne. Metak mu prošiša kraj lijevog uha.

— McLean nije dospio ponovo povući obarač; snažan udarac odbaci ga prema zidu i na pod. Revolver mu ispadne iz ruke.

Bannisteru se pružila mogućnost da iz korica na stolu izvuče svoj revolver. Raskorači se nad McLeanom.

— Je li bilo dovoljno, McLeane, ili ćemo nastaviti?

McLean se pokuša nasloniti na lakat, ali se ponovo sruši na pod i ostade ležati.

Bannister se zagleda u njegovo lice. Obuzme ga ljubomora na muškarca koji je dobio ženu za kojom je on čeznuo. No, tada osjeti samilost prema suparniku. Ni njega taj brak nije usrećio. Što je sve morao pretrpjeti kad je smogao toliko snage da povuče revolver kako bi sve to dokrajčio.

Podigne onesviještena čovjeka, prebaci ga preko ramena i izađe iz ureda.

Na ulici zatekne nekoliko znatiželjnika.

— Što se dogodilo, šerife? Čuli smo hitac!

Prošao je kraj njih.

— Ispaljen je posve slučajno. Gdje ovaj stanuje?

— U pretposljednjoj kući na ovoj strani.

Krenuo je prema označenoj kući.

Cora ga je dočekala raskolačenih očiju, no Warren izbjegne njen pogled i upita:

— Gdje da ga polegnem?

Povela ga je u sobu u kojoj su bila dva kreveta. Spusti ga na ležaj i odmakne se namrštena čela.

— Morao sam ga udariti, ali se time ne ponosim. Žalim tvog muža, Cora. Ne razumijem kako je mogao toliko propasti. Čini se da mu se čitav gradić ruga.

— Što misliš time reći? — iznenađeno ga ona pogleda.

— Znači da nije imao pravu ženu. Vjenčali ste se... pa ipak mu nisi bila prava žena.

Njene crne oči bljesnuše.

— I to mi kažeš... upravo ti!

Warren se okrene i pođe prema vratima. Na pragu zastane i upita:

— Zašto si mu ispričala da si me jučer posjetila? Da ga razdražiš, je li? Da ga ubijem u samoobrani?

Cora stisne usta i udari ga rukom po obrazu. No, bijes je odmah zatim prođe i baci mu se o vrat i zaplače.

— Jesi li to htjela? — ponovio je on pitanje.

Ona zaniječe glavom.

— Kako si to mogao i pomisliti! Mislila sam da ćeš mu reći da me želiš.

On se otrgne od nje i izađe.

* * *

Cijelo prijepodne bio je zaokupljen mislima na Coru. Nikako se nije mogao usredotočiti na ono što ga je čekalo uvečer.

Predvečer osjeti glad i pođe na večeru u hotel »Gill«. Sjeti se da je tamo s Corom proveo posljednju noć. Prepoznao je i čovjeka na recepciji; pokazao mu je put u blagavaonicu.

Sijedi starac promatrao ga je radoznalo.

— Kladio bih se da sam vas već jednom vidio u Santinellu, šerife.

Bannister mu se osmjehne i pođe prema praznom stolu odakle je imao dobar pogled na ulazna vrata i ulicu.

Dok je naručivao jelo, osjećao je radoznale poglede gostiju. Svi znaju što me večeras čeka, pomisli i prione na jelo Sjeti se kako je pred hotelom zatekao dra Kashinga i nekoliko građana. Prema njihovu držanju zaključio je da su uznemireni. Svi su ušli u prostoriju i stali pred Bannisterov stol.

— Što ćete učiniti ako Morgan doista ujaše u grad, šerife? — upita zabrinuto liječnik. — Što ste poduzeli? Vi mirno večerate kao da...

— Kad sam gladan, jedem, Kashing — odbrusi mu Bannister.

— Mi smo vam povjerili da nas štitite od zlikovaca. Kako ćete nas zaštititi kad Morganova družina ujaše u grad?

Bannister osjeti kako ga obuzima bijes.

— Učinit ću sve da zaslužim svoju plaću. Ako u tome ne uspijem, uštedjet ćete tih pišljivih sedamdeset dolara.

Ustane i pođe prema izlazu. Malo zastane, a onda produži van i pođe u svoj ured. Tamo provjeri jednu pušku, džepove natrpa mecima i ponovo izađe.

Sunce je već odavno zašlo za planinu Palomu. Cestu je osvjetljavalo samo nekoliko svjetiljaka ispred saluna, trgovina i dućana.

Prije nego što je prešao na drugu stranu pažljivo osmotri cestu. Na toj strani ulice bila je banka, zgrada s trijemom što su ga pridržavali jaki drveni stupovi. Pod trijemom nije bilo nikoga.

Činilo se kao da je čitav grad izumro. Bannister još jednom provjeri pušku i revolver pa pogledom ponovo prijeđe pustom ulicom.

Svi su se povukli u kuće i dobro zatvorili vrata.

Kojim će putem zlikovci doći? Morao je paziti na obje strane ulice. Čekanje ga je počelo uznemiravati, pa je topot kopita dočekao gotovo s olakšanjem.

Dojahali su od rijeke. Nadomak gradiću usporiše. Proteklo je još nekoliko minuta prije nego što ih je ugledao.

Ponašali su se bezbrižno. Nabrojao je sedmoricu.

— Šerife! — poviče jedan od njih. — Izađite ili ćemo vas vatrom istjerati iz rupe.

Jedan je konj zarzao. Sparina je postajala nepodnošljiva. Bannister osjeti kako mu žmarci prolaze leđima.

— Morgane, tu sam! — poviče, podižući pušku. — Odlazite ili ću pucati!

Morgan prekune i okrene konja. Među zločincima nastade pometnja. Pogledima su pokušavali prodrijeti kroz tamu.

Prvi je ispalio metak razbojnik s desne strane. Bannister nije oklijevao. Ispaljivao je metak za metkom. Kad je ispraznio pušku, mašio se za revolver.

— Naprijed! — poviče Morgan.

Jedan se konj poklizne i sruši jahača. Bannister odmah ispali, ne nišaneći. Muškarac na zemlji jaukne i smiri se.

Šerif iskoristi kratko zatišje i napuni revolver. Meci su se zabijali u zid iznad njegove glave.

— Naprijed!

Bannister nanišani na najbližega jahača.

Čovjek se trzne i podigne kao da je odjednom porastao za pola metra. Zatim se okrene oko svoje osi i padne na zemlju. Konj se propne, uplašeno ržući, a potom poskoči i odjuri galopom.

— Bježimo! — poviče netko.

Morgan odgovori psovkama. Napadači pojačaše paljbu i šerif se pod kišom olova morao povući prema zidu. Iznad njega prsne pogođeno staklo.

Warren je uzvraćao vatrom ispružen na trijemu, sve dok ponovo nije ispraznio revolver. Nije ga ni pokušao napuniti jer je borba bila pri kraju. Zlikovci su uzmakli, bjesomučno tjerajući konje praznom ulicom.

Šerif se uspravi. Drščućim prstima napuni revolver i izađe iz zaklona.

Bio je neozlijeđen! To mu se učini čudom!

Pogled zaustavi na mrtvim napadačima. Polako pođe prema njima, vrškom čizme prevrne ih na leđa i zagleda se svakome u lice. Učine mu se poznatim premda je bio siguran da ih nikada prije nije vidio.

Lica s potjernica!

Na ulici postade življe. Ljudi su izlazili iz kuća; primicali su se oprezno, kao da opasnost još nije prošla.

— Bili smo zabrinuti za vas — oglasi se liječnik Kashing.

— Hvala na trudu — mrko će šerif.

Liječnik zbunjeno spusti glavu.

Građani su odnijeli leševe.

Bannister se ogleda, nadajući se da će u gomili ugledati Coru. Zatim pođe u svoj ured i za sobom zatvori vrata. Zaustavi se usred prostorije i odjednom mu se učini da ga je napustila sva snaga.

Znao je: odbio ih je, ali Morgana nije pokolebao. On će se vratiti i sve će započeti iznova.

Polako pođe prema ležaju i svali se na njega. Spopadne ga želja da još iste noći ode iz Santinella. Tu ga zaista više ništa ne zadržava.

III

Sutradan ga ništa nije podsjećalo na noćnu bitku; samo je jedan čovjek ispred banke sklanjao razbijeno staklo.

U grad je došla kočija i naglo se zaustavi ispred hotela.

Jedan je putnik izašao, a dvojica su ušla u kočiju. Kočijaš zapucketa bičem i kočija se izgubi u oblaku prašine.

Iznenada šerifovu pažnju privuče jedna jahačica. Dojahala je ulicom i pred njim zaustavila konja.

— Došla sam k vama, šerife. Imate li vremena?

Bannister potvrdno klimne. Djevojka je bila lijepo građena. Crvenkastozlatna kosa padala joj je na ramena u uvojcima. Oči su joj bile zelene, usne pune i rumene.

— Pođimo u moj ured — reče šerif i pruži ruke da bi joj pomogao.

No, djevojka vješto sjaše bez njegove pomoći, ali mu prepusti brigu oko konja. Ona pođe prema vratima i, nezadovoljna unutrašnjošću ureda, napući usne.

Bannister se odmah ispriča:

— Moj prethodnik nije mario za udobnost, a ja još nisam našao vremena da sve uredim.

Djevojci je moglo biti dvadesetak godina. Bila je odjevena u platnenu kockastu košulju i hlače.

— Ja sam Elie Haydon — predstavi se. — Jučer vas je posjetio moj predradnik Rhone Vederill.

I Bannister se predstavi, pa upita zašto je došla.

Djevojka sjedne i pogleda ga odozgo.

— Došla sam iz znatiželje. Htjela sam upoznati čovjeka koji se prihvatio opasna posla da Santinell zaštiti od zlikovaca. Dosad ste obavili dobar posao.

Bannister lako pocrveni.

— I moj je prethodnik bio hrabar, ali je to platio životom.

Njezinim licem preleti sjena.

— Dobro sam poznavala Harpera. Često je navraćao na ranč dok mi je otac bio živ. Vjerojatno je bio prestar za to mjesto. Šteta što se McLean odao piću.

— McLean! Jučer me je pokušao ubiti! Kakve veze...

— On je bio Harperov pomoćnik. No otkako se oženio ženom koja je s nekim neznancem doputovala u gradić, sve mu je pošlo naopako.

Djevojka ustane. Warren se osmjehne i reče:

— Kako malo znam o svojim sugrađanima. Nadam se da ću s vremenom saznati više.

— Zar ćete ostati u Santinellu? — radoznalo ga pogleda Elie.

Bannister sliježe ramenima i otvori djevojci vrata.

— Još ne znam — odgovori. — Dosad se nisam dugo zadržavao na jednom mjestu.

— Želim vam mnogo sreće, gospodine Bannisteru. — Djevojka se osmjehne. — Ako vam zatreba pomoć, pošaljite nekoga na moj ranč. Ja imam dobre ljude, a Morgan mi se već popeo na glavu. — Načas ušuti, a onda upita: — Jeste li već čuli za Glena Becketa?

— Nisam. Tko je on?

— Glen živi uz cestu koja vodi u Maginu. Vederill tvrdi da je on Morganov jatak.

— Ima li dokaza?

— Ništa određeno.

Elie uzjaše, i ovoga puta bez njegove pomoći.

— Hvala na ponudi, gospođice Haydon. Možda ću biti prisiljen da je prihvatim. Od svojih sugrađana, na žalost, ne mogu očekivati mnogo pomoći.

Uporno ju je gledao u oči i ona je pocrvenjela. Naglo povuče uzde i potjera konja ulicom. Otpratio ju je dugim pogledom.

Trgnuo se, tek kad se izgubila u oblaku prašine.

Do vraga! Izbuljio je za njom oči poput zaljubljena momčića.

Nikako nije mogao zaboraviti Elienu primjedbu o McLeanu. Odjednom mu nešto padne na um i krene da ostvari što je naumio.

Ulazna vrata McLeanove kuće bila su pritvorena, pa ih Warren gurne i uđe.

McLean je sjedio za kuhinjskim stolom. Rukama je podbočio glavu.

— Došao sam na razgovor, McLeane.

Muškarac za stolom odgurne stolac i prekune. Ispruži ruku prema revolveru što je visio na klinu, ali zastade u pokretu začuvši oštru zapovijed:

— Mirujte!

McLean se okrene s mržnjom u očima.

— Odlazite, Bannisteru, ili ću vas ustrijeliti...

McLean pođe prema ormaru, izvadi bocu, natoči pola čaše i ponovo sjedne.

— Cora nije kod kuće — procijedi.

— Nisam došao zbog nje. Znao sam da ste sami.

McLean u čudu raskolači oči.

— Znali ste da sam sam? Što hoćete od mene?

Bannister sjedne na drugu stolicu.

— S jednim moramo biti načisto! Došao sam u Santinel slučajno, a ne zato da bih vam oteo Coru. A što se tiče vašega braka, sami ste krivi što je takav. Ponašajte se kao muškarac, a ne kao isprebijeno pseto. Nekoć ste bili netko i nešto.

— Što vi znate o tome? — McLean ga pogleda ispod oka.

— Saznao sam da ste bili Harperov pomoćnik.

Na McLeanovim obrazima pojaviše se crvene mrlje. Ustane i ponovo natoči viski. Kad se okrenuo, usta su mu bila iskrivljena u bolnu grimasu.

— Točno, bio sam Harperov pomoćnik. Tada je došla Cora i postala mi žena. Trajalo je samo nekoliko dana. Nije vas mogla zaboraviti. Neprekidno sam morao slušati koliko ste bolji od mene...

— Ne tražite krivicu u drugima. Zašto se ne potrudite da je ponovo zadobijete?

McLean odmahne rukom.

— Ako vam je više stalo do boce nego do nje, nosite se do vraga! — Bannister je sve više gubio strpljenje.

— Preostalo mi je jedino piće.

Bannister se rukama podboči o stol.

— Varate se. Ako se trgnete, sve se može popraviti, vratiti na staro. Glavno je da steknete samopouzdanje.

McLeanove oči opasno sijevnuše.

— Ako ste došli da se pogađamo o Cori...

— Ona s time nema nikakve veze. Došao sam vam nešto predložiti.

— A to je? — McLean skupi obrve.

— Nudim vam posao.

— Meni!? — Kakav bih ja posao... — pijanac prasne u smijeh.

— Nudim vam zvijezdu.

McLean raskolači oči.

— Ne zbijajte šalu...

— Govorim vam ozbiljno. Posjetite me u uredu, pa ćemo o svemu ozbiljno porazgovarati.

Ne sačekavši odgovora, Bannister se okrene i izađe.

U predvorju se zamalo sudario s Corom.

— Warrene!

Pokušala ga je privući k sebi, ali je Bannister odgurne.

— Lakše, Cora. Muž ti je u kuhinji.

Osjetio je njezin vrući dah kad je prošaptala:

— Nekada nisi bio od kamena, Warrene.

Jasno osjeti kako mu je uzavrela krv. Ipak, obuzdao se i zanijekao glavom.

— To nema smisla, Cora. Zašto se ne pokušaš izmiriti s McLeanom? Uvjeren sam da je on dobar čovjek.

Ona ga pogleda s nevjericom u očima.

— Da se izmirim... s tim pijancem!

— Danas sam saznao da nije uvijek bio takav.

— Ne, to ne dolazi u obzir — odlučno zaniječe glavom.

U Warrenovim očima bljesnu bijes.

— Zar ne shvaćaš da si svemu ti kriva? Ti ćeš ga imati na savjesti. Budi mu prava žena i on će se izmijeniti. I ja ću mu pomoći u tome.

— Ti? — Kako?!

— Upravo sam mu ponudio mjesto mojega pomoćnika.

Cora od iznenađenja nije našla prikladne riječi. Bannister doda:

— Pomogni mu i ti. Tako ćete mi oboje ostati u lijepoj uspomeni.

Prošao je kraj nje bez pozdrava.

***

Zašto je McLeanu ponudio mjesto pomoćnika? Zar se doista nadao da će mu time pomoći? Ili je njemu samom, okruženom kukavičkim sugrađanima, potrebna pomoć?

Bannisteru se pred očima ukaže dražesno djevojačko lice i načas otkloni tjeskobne misli.

— Kako ste, šerife? — pozdravi ga vlasnik konjušnice, kraj koje je upravo prolazio. — Nisam mogao ni sanjati da ću vas danas ugledati sa zvijezdom.

— Koješta se događa na tom svijetu — Bannister sliježe ramenima. Osedlajte mi konja, molim vas.

— Odmah, šerife.

Warren je uskoro jahao prema Magini, a desetak minuta kasnije ugleda kolibu Glena Becketa. Djelovala je jadno: hrpa zbijenih dasaka pokrivena slamnatim krovom iz kojega je virio okrugao limeni dimnjak.

Bannister sjaše i, ne pokucavši, gurne vrata nogom.

U kolibi nije bilo nikoga. Štednjak je bio hladan. Činilo se da je vlasnik već nekoliko dana odsutan.

Šerif razočarano zaklima glavom. Pogledom prijeđe po bijednom namještaju, nadajući se da će otkriti nešto što će ga navesti na trag, ali nije našao ništa što bi opravdalo sumnje da je Becket Morganov ortak.

Vratio se u Santinell. Konja je ostavio u konjušnici i pošao prema uredu. Usput je sreo liječnika Kashinga.

— Izjahali ste iz grada — reče liječnik namrštено. — Zacijelo vam je poznat vaš djelokrug rada. Izvan granica...

— Zar ste se zabrinuli da će se u međuvremenu nešto dogoditi?

— Tako je. Da se doista nešto dogodilo, gdje bismo vas...

Bannister krene dalje.

U uredu ga zatekne iznenađenje: McLean!

Sjedio je na klimavu stolcu, obrijan i uredno počešljan. Bannister ga takvoga još nije vidio.

— Razmislio sam o vašem prijedlogu. Vrijedi li još uvijek?

Bannister sjedne za stol i pripali cigaretu.

— Brzo ste se odlučili. Zašto?

McLean otkopča ovratnik, a jezikom oblizne suhe usne. Pogledom prijeđe po sobi, tražeći bocu. Napokon se osmjehne i, ispričavajući se, reče.

— Stara navika.

— Niste mi odgovorili na pitanje.

— Čuo sam što ste u predsoblju razgovarali s Corom. Sada sam siguran da mi je nećete oteti.

Bannister povuče ladicu i stade po njoj čeprkati. Uskoro pronađe limenu zvijezdu i pruži je McLeanu.

— Možda je to ista ona što ste je već nosili — reče, prijateljski se osmjehnuvši.

* * *

Bannister je poslije podne odlučio da još jednom odjaše do Becketove kolibe.

— Pođimo do Kashinga — reče novom pomoćniku — da bismo se dogovorili o vašoj plaći.

— To nije važno — odmahne McLean glavom.

Bannister nije čekao već odmah krene, a pomoćnik za njim.

Pred salunom McLean zastane, ali odmah zatim produži dalje.

Kashinga su zatekli u ordinaciji. Kad je na McLeanovim grudima ugledao zvijezdu; raskolači oči od čuda.

— Trista mu... Što to znači?!

— Došao sam razgovarati o plaći pomoćnika — reče Bannister — Uvjeren sam da je McLean pravi čovjek za to mjesto.

Muškarac kojega je liječnik previjao prasne u smijeh.

— Ha, ha, ha! To je najbolja šala što sam je ikada čuo! McLean sa zvijezdom na grudima!

Kashing ljutito stisne usne.

— Gospodine Bannisteru, mi vas cijenimo i zato smo vam ponudili mjesto šerifa, ali s McLeanom ste pretjerali. Zar nas smatrate budalama?

— Nije mi ni na kraj pameti, doktore. Najozbiljnije mislim namjestiti McLeana kao svoga pomoćnika.

Liječnik se naljuti.

— Zar ste poludjeli...

— Čujte me, Kashing! McLean mi je potreban. Ako me želite zadržati

— To je ucjena! — prasne sjedokosi liječnik, no onda upita: — Koliko tražite mjesečno, McLeane?

— Pedeset dolara — odgovori mjesto njega Bannister.

Kashing se jedva suzdržao da ne plane.

— Nadam se da će građani moći odvojiti sto i dvadeset dolara mjesečno za svoju sigurnost — doda Warren.

Liječnik je još neko vrijeme gunđao, ali je napokon pristao da porazgovara sa sugrađanima.

Kad su izašli, McLean povuče Bannistera za rukav i upita:

— Zašto to činite za mene? Jedva me poznajete, da ne spominjem Coru...

Bannister je oklijevao s odgovorom. Naposljetku pronađe najprikladniji:

— Tako sam sigurniji. Imam više izgleda da preživim sukob s Morganom.

* * *

Ni ovoga puta Bannister nije zatekao Becketa kod kuće. Ponovo je uzjahao i, kako se zaželio jahanja, potjera konja prema dalekoj planini. Sunce je bilo još visoko, ali vrućina je već popustila.

Nakon nekog vremena skrene konja prema rijeci i uskoro ujaše u krajolik obrastao rijetkim drvećem i grmljem.

Odjednom se trgne. Netko ga je slijedio!

I konj je naslutio opasnost i zarzao, no Bannister proslijedi a da se nije ni obazro. Kad je dojahao do grmlja, skrene udesno i sjaše. Iz navlake izvuče pušku i vrati se na put. Skutri se iza jednoga stabla i pogledom počne pretraživati predjel pred sobom; radio je to temeljito, tako da mu nije promakao ni najmanji grm.

Ništa se nije pomaklo; samo je povjetarac savijao vrške visokih vlati trave.

Međutim, znao je da ga je netko ipak slijedio, i to osoba koja se dobro razumije u taj posao. Zacijelo ga je prozreo.

Vrati se do konja, uzjaše i oprezno krene dalje; pušku je držao pripravnu.

Nakon pola milje naiđe na potok, a stotinjak metara dalje na dva uginula bika žigosana slovom »H«.

Odmah se dosjeti da pripadaju ranču Elie Haydon; zacijelo je već ušao na njen ranč.

Pažljivo se ogleda. Nalazio se u uskoj dolini okruženoj strmim obraslim padinama.

Idealno mjesto za zasjedu! Podbode konja. Toga trenutka odjekne pucanj i Bannister osjeti kako mu nešto toplo očeše obraz.

U hipu snažno podbode konja i potjera ga do šumarka udaljenoga dvadesetak metara. Sjahao je u trku i bacio se u zaklon. Napadač je ispalio još jednom, ali je i taj hitac promašio. Konj je otrčao još pedesetak metara i zaustavio se na obali potoka.

Zaklonjen grmljem, Bannister se zagleda prema mjestu na kojem se skrivao napadač. No, sve je bilo mirno.

Pucnjava je otjerala lešinare koje su privukle strvine; kružili su nad dolinom i krištali.

Prolazile su minute. Bannister osjeti kako mu znoj oblijeva čelo i lijepi košulju za leđa.

Kad mu je čekanje dojadilo, otpuza nekoliko metara ulijevo. Odjednom začuje poznati glas.

— Ustani, Warrene, stari druže! Imam te na nišanu.

Carry!

Bannister se prestravi. Polako podigne glavu i ugleda muškarca s revolverom u ruci.

— Ne pokušavaj ništa! — naredi Carry.

Warren se polako uspravi, groznično razmišljajući.

— Baci pušku!

Bannister posluša, još uvijek razmišljajući da li bi se mogao izvući.

— Što namjeravaš?

Carry se nasmije.

— Najprije ću te zamoliti da baciš i revolver. Oprezno, vršcima prstiju.

Bannister posluša i tu zapovijed. Nije se smio dvoumiti, jer mu je zlikovac u grudi uperio revolver.

— A sada?

— Pođi prema konju. Morgan će se obradovati kad te ugleda.

Bannister se nadao da će protivniku oprez bar načas popustiti, ali se prevario; Carry je budno pratio svaku njegovu kretnju.

Pošli su prema Carryjevu konju, sakrivenu u grmlju iza brežuljka.

— Uzjaši i kreni. I ne pokušavaj s trikovima — zaprijeti Carry.

Krenuše uskom stazom; Bannister prvi, a Carry za njim, ne skidajući pogleda s njega nijedne sekunde.

Do zalaska sunca bilo je još pola sata kad se Bannisteru pružila prilika koju je toliko željno očekivao.

Carryjev je konj prednjom nogom zagazio u neku pukotinu i jahač je načas izgubio ravnotežu. Bannister u hipu okrene konja i potjera ga na protivnika. Snažan udarac izbaci Carryja iz sedla i on u širokom luku odleti u grmlje.

— Pozdravi Morgana! — poviče šerif i podbode konja.

— Prokleto pseto! — začuje iza sebe.

Prolomi se pucnjava. Carry je bijesno ispaljivao hitac za hicem, ali nije mogao naštetiti pritivniku.

Bannister podbode konja što je jače mogao. Carry je imao i pušku, a on je ostao bez oružja. Projurio je ispod drveća, pazeći da ga ne zahvati koja grana. Već je nekoliko puta izbjegao opasnosti, kadli ga udarac po glavi izbaci iz sedla. Tresne o zemlju, osjećajući da gubi svijest.

Prokleta grana! Prekasno se sagnuo.

Zatim utone u mrak.

IV

Kad se osvijestio, oko sebe osjeti mekoću.

Znači, u krevetu je!

Otvori oči i pogleda lijevo i desno. Bio je u lijepo namještenoj sobi. Začuo je prigušene glasove. Dopirali su kroz otvoren prozor. Muški glas učinio mu se poznatim.

— Pripazite na momka — rekao je muškarac ispred prozora. — Ako pokuša pobjeći, ustrijelite ga. Kad se šerif oporavi, odvest će ga u grad.

— Dobro! — odgovori drugi muškarac.

Bannister se pokuša uspraviti, ali ga snažna bol u glavi prisili da ponovno legne. No odmah zatim pokuša još jednom. Najzad se uspije pridići na lakat.

Odmah se sjetio što se zbilo u dolini. Sjeti se zasjede i svega dok nije naletio na granu. Što je bilo zatim, nije se sjećao.

Tada začu šumove. Zarzao je konj, netko je izvlačio vedrom vodu.

Na nekom je ranču, dakle! Na čijem?

Koraci su se približavali prozoru.

— Momak je miran — reče netko. — Zacijelo se nada da će ga Morgan uskoro osloboditi.

Tada netko otvori vrata.

— Vi! — uskliknu začuđeno Warren.

Ušla je Elie Haydon, s poslužavnikom u ruci. Laktom odgurne vrata i priđe ranjeniku.

— Donosim vam kavu. Čula sam kako se mičete u krevetu i znala sam da ste se osvijestili.

Natočila je tekućinu u šalicu i primakla je njegovim ustima. Pokušao se uspraviti, ali ga je djevojka blago spustila na jastuk.

— Još je prerano da ustajete. Opipajte glavu.

Pod zavojem je opipao ranu i jauknuo.

Naletio sam na granu i izletio iz sedla.

— A prije toga?

Ukratko joj je ispričao što mu se dogodilo. Dok mu je u šalicu ulijevala kave, pažljivo ju je promatrao. Sada je imala na sebi haljinu i djelovala je još ženstvenije nego prilikom njihova prvog susreta. Dok je srkao vruću tekućinu, osjećao je

toplinu ne samo od kave nego i zbog njezine blizine.

Pogledao ju je iznad ruba šalice.

— Uvijek biste se morali odijevati u haljinu. Pristaje vam uz kosu. — Zatim se trgne. — Oprostite, brbljam gluposti...

— O, svaka žena rado sluša kad joj netko laska. Ni ja nisam iznimka.

Ispio je kavu i odložio šalicu. Ona je ostala u sobi, premda je obavila posao zbog kojega je došla. Sjela je na rub kreveta i osmjehnula mu se.

Nije se usprotivila kad ju je Bannister uhvatio za ruku. Ni poslije, kad ju je privio k sebi. Načas je pomislio na Coru. Ni u čemu nisu slične. Rukom je prešao kroz Elienu meku kosu i osjećao kako ga obuzima blaženstvo.

Ona se nije opirala.

* * *

Odmakla se od njega, osmjehujući se, i pri tom bljesnu niz njenih sjajnih zubi.

— Znala sam da će do toga doći kad sam te prvi put ugledala u Santinellu.

— A meni se učinilo kao da se poznajemo već godinama.

Ponovo ju je privukao k sebi i obasuo lice poljupcima. Kad se odmakla od njega, upita je zbunjeno:

— Kako sam, zapravo, dospio ovamo?

— Na putu kući Vederill i dvojica kauboja začuli su pucnjavu i potjerali konje da vide o čemu se radi. Najprije su naišli na Carryja i uhvatili ga, a zatim su pronašli tebe, onesviještenog. Obojicu su vas doveli ovamo. To je sve.

Elie ustane, rukom popravivši kosu.

— Što ćeš sada?

— Moram u grad.

Spustio je noge na pod i ustao. U glavi mu se zavrtjelo, ali je ipak ostao uspravan. Ponovo je sjeo i navukao čizme.

— U gradu me čekaju nove rasprave s Kashingom i ostalima. Neće im se svidjeti kad ću im dovesti zarobljenika.

Pogleda kroz prozor. Napolju se smračilo. Nije mu se polazilo na put. Tada se sjeti oružja.

Elie nasluti njegove misli.

— Momci su kraj potoka pronašli tvoje oružje. Dolje je, u prizemlju. No, ne bi li ipak bilo bolje da pričekaš do sutra?

Warren zaniječe glavom, a djevojka dometne:

— Naredit ću Vederillu neka ti osedla konja. Hoćeš li da te netko otprati u grad?

— Hvala, nije potrebno. S Carryjem ću lako sve obaviti.

Izašla je iz sobe i Bannister je čuo kako izdaje zapovijedi. Sišao je u prizemlje, gdje je kraj vrata pronašao pušku i opasač s revolverom obješen o klin. Kad je izašao na trijem, Vederill je već vodio njegova konja. Drugi je kauboj dovodio vezana Carryja, koji je gunđao i psovao.

Kauboj ga snažno udari među rebra.

— Budi pristojniji u prisutnosti dame.

Vederill pruži Bannisteru uzde i upita:

— Kako ćete s takvom ranjenom glavom stići do grada?

— Oporavit ću se na svježem zraku — odgovori šerif i okrene se odmetniku. — Upozoravam te, Carry, da ću pucati na najmanju sumnjivu kretnju.

Carry odvrati pogled u stranu i ne odgovori ništa.

Elie priđe Bannisteru.

— Hoćeš li ponovo doći?

— Smijem li?

— Kad god zaželiš.

On se sagne i pomiluje je po kosi. Zatim mahne Carryju i potjera konja prema izlazu iz dvorišta.

Putem je morao biti krajnje oprezan da ponovo ne doživi nemilo iznenađenje. Putovanje se oteglo gotovo do ponoći. Napokon su ugledali svjetla Santinella.

— Imat ćeš grdnih neprilika ako me strpaš u zatvor — zaprijeti Carry.

— Prijetiš mi?

— Shvati to kako hoćeš. Morgan će sutra saznati gdje sam. Oslobodit će me, pa makar morao razrušiti to prljavo gnijezdo.

— Umukni!

* * *

Ujahali su u gradić i šerif zaustavi konja ispred javne staje.

Vlasnik konjušnice zagleda se u odmetnika kao da je ugledao duha, a onda se okrene šerifu.

— Nedostajali ste nam, šerife. Ljudima se nije svidjelo što ste izjahali iz grada . . .

— Ostavio sam svoga pomoćnika.

— McLeana! — Muškarac se osmjehne prezirno. — Pijan je kao ćuskija. Leži pred svojom kućom kao svinja. Žena ga nije htjela pustiti unutra.

Warren se ugrize za usnu. Vijest ga je iznenadila premda je znao da se McLean neće odmah odviknuti od pića.

— Sve bolje i bolje, prijatelju — naruga mu se Carry.

Bannister zamahne i udari ga po bradi. Zlikovac zatetura natraške i zaustavi se na ogradi dvorišta. Šerif ga izgura na ulicu i potjera prema zatvoru. Na ulici je još bilo prolaznika. Iz saluna je dopirao žamor i zveket čaša.

Došavši pred zatvor, Bannister otključa vrata i gurne Carryja unutra. Upali svjetiljku i odvede ga u ćeliju.

— Nećeš me dugo držati iza rešetaka — poviče uhapšenik.

Pošto je zaključao zarobljenika, šerif pođe u potragu za McLeanom. Našao ga je pred njegovom kućom; sjedio je na nogostupu i pijuckao iz gotovo prazne boce.

McLean nije bio sam. Zabavljao je grupu besposličara; na njegov račun pljuštale su podrugljive primjedbe.

Tada Bannister u eda liječnika; upravo je prelazio ulicu, crven u licu od bijesa.

— Što sam vam rekao, šerife!? — započne, ljutito sijevajući očima.

Bannister podigne ruku, kako bi ušutkao bujicu prijekora.

— Uvjeravam vas da to više nećete doživjeti. Zar ste pomislili da će se odreći pića preko noći? Pružimo mu još jednu priliku.

— Bannisteru, on se nikada neće popraviti . . .

— Prepustite to meni — ponovo ga prekine Warren i priđe svom pijanom pomoćniku. — Ustaj!

Na vratima se pojavi Cora. Ljutito je stiskala šake.

— Neću ga pustiti u kuću. Warrene, okani se jalova posla. Od njega nikada nećeš učiniti čovjeka.

No, on se nije obazirao na njezine riječi. Prodrmao je pijanca i rekao:

— Ustaj! Zajedno ćemo ući u kuću.

Činilo se da McLean ne razumije nijedne riječi. Ponovo je primakao ustima grlić boce i dobro povukao.

Bannister ga zgrabi za prsa, podigne uvis i stane gurati prema kući, ne mareći za Corino žestoko protivljenje. Kroz predvorje ga je izgurao u dvorište i glavu mu gurnuo u bačvu za kišnicu.

Pijanac se poče žestoko koprcati, udarivši pri tom šerifa u potkoljenicu. Bannister mu nekoliko puta gurne glavu u vodu, a onda oštrim glasom naredi:

— A sada u kuću!

McLean pođe posrćući i hvatajući dah. Bannister se okrene mladoj ženi.

— Osuši ga i stavi u krevet. Daj mu jake kave . . . ali nikakva pića.

Podigao je ruku, kako bi spriječio Coru da se pobuni. Najzad ona popusti i pristane.

— Dobro, učinit ću kao što kažeš.

McLean obasu šerifa psovkama, jednom gorom od druge. Bannister je mirno podnosio uvrede.

— Sutra vas očekujem u uredu, jeste li me razumjeli? Ako ne dođete dobrovoljno, šakama ću vas prisiliti da se prihvatite svoga posla.

Iz kuće se iskrao na stražnji izlaz, kako bi izbjegao susret s Kashingom, i do zatvora stigao uskom tamnom uličicom.

Iznenada začu glasove. Netko je tiho razgovarao s Carryjem.

Bannister oprezno pođe naprijed i primakne se zatvoru sa stražnje strane.

Carry je sipao kletve kroz prozorčić. Uto neznanac pred prozorom šapne:

— Strpi se, Carry. Momci će te uskoro izvući odavde.

— Kada?

— Ne znam. Rekli su mi neka ti poručim da te neće ostaviti na cjedilu.

— Daj mi svoj revolver, Glen. Sam ću se izvući iz tog prokletog kaveza.

— Ne prenagljuj. Za dva do tri dana . . .

— Zašto bih tu trunuo još nekoliko dana dok se Bert dosjeti nečem pametnom.

Glen!? To je, zacijelo, Glen Becket!

Bannister tiho priskoči muškarcu ispod prozora i izvuče revolver.

— Pazi! — poviče Carry.

Glen se okrene i raskolači oči ugledavši uperen revolver.

— Ruke uvis! Odmakni se od prozora! Ti si Glen Becket, zar ne?

Muškarac potvrdno klimne glavom i poslušno podigne ruke. Bannister mu priđe, iz korica o njegovu boku izvuče revolver i baci ga iza sebe.

Činilo se da se Becket potpuno predao sudbini, ali nije bilo tako. Kad je šerif načas spustio revolver, Glen se odbije o zid i glavom udari protivnika u trbuh. Bannister zatetura i glavom tresne o drveni stup susjedne ograde. Pokuša se uspraviti, ali mu se odmah zavrti u glavi.

— Dokrajči ga, Glen — zaurla Carry iz zatvora, i uzmi ključ od ćelije.

Bannister kroz maglu ugleda kako mu se približava golema sjena, a zatim ga nešto pogodi u rebra. Napadač zamahne drugom nogom.

Nešto moram poduzeti, pomisli Bannister zdvojno i krajnjim se naporom otkotrlja ulijevo. Izbjegao je udarac. Ruka mu napipa dršku revolvera. Otkoči obarač i opali bez upozorenja.

Becket se zaustavi usred kretnje, prislonivši obje šake na lijevu stranu grudi.

Bannister ustane i potrese glavom. Nejasni se obrisi pretvore u oštru priliku. Becket je bio samo ranjen.

— Možeš li hodati? — upita ga prigušeno.

— Mogu — procijedi jatak razbojničke družine, očiju ispunjenih mržnjom.

— Okreni se i pođi prema stražnjim vratima.

Warren je morao uložiti svu snagu da se održi na nogama. Kad je najzad Becketa strpao u ćeliju, sjeo je u ured i pričekao da se malo oporavi. Tada pođe u potragu za Kashingom.

Pronašao ga je u salunu u kojem je jučer izbio sukob između njega i trojice bivših prijatelja.

— Imam novoga zatvorenika, doktore. Glena Becketa!

— Becketa? — liječnik odloži karte.

— Uhapsio sam ga kod zatvora. Carryju je donio Morganovu poruku. Pođite da ga previjete.

Kashing nije bio oduševljen tom novošću, ali je pošao u zatvor. Dok je previjao zarobljenika, Bannister je stražario kraj njega s revolverom u ruci.

Kad je sve bilo gotovo i kad su izašli na ulicu, liječnik mrzovoljno strese glavom i reče:

— Samo nam je to manjkalo!

— Zar je trebalo da ga pustim? — odbrusi mu šerif.

— Sada bar znamo da je Becket bio Morganov jatak. — liječnik napući usne. — Ali, ipak se ne osjećam najbolje pri pomisli ...

— ... da će Morgan ponovo posjetiti grad, kako bi oslobodio svoje ljude — završi rečenicu Bannister.

— Tako je! — liječnik se iskašlje. — Možete se ponovo s uspjehom oduprijeti tim razbojnicima?

Bannister stisne usne. Znao je: u slučaju opasnosti nitko mu neće priskočiti u pomoć; bili su uvjereni da su učinili dovoljno odvojivši nekoliko dolara za svoju sigurnost.

Liječnik je dugo čekao na odgovor. Kad mu je sugovornikova šutnja najzad dozlogrdila, krene prema salunu u kojem će nastaviti prekinutu partiju karata.

Bannister je ponovo osjetio bol u glavi. Obuzela ga primamljiva želja da se svali na ležaj i odspava desetak sati, ali osjećaj dužnosti nadvlada i on, s puškom pod rukom, krene u obilazak.

V

McLean se pojavio u uredu kao što mu je Bannister naredio. Bio je uredno odjeven i svježe obrijan, ali je na njegovu licu bilo tragova protekle noći: bljedoća i podočnjaci. Zastao je na pragu i promucao:

— Žao mi je... zbog onoga sinoć. Nisam mogao odoljeti...

— Dobro, zaboravimo što se dogodilo. Važno je da ljudi zamijete da ste se oporavili od jučerašnje pijanke i svojski prionuli poslu.

McLean se počeše po bradi.

— Ako me netko bude zadirkivao?

— Dajte mu lekciju, samo u tome ne pretjerujte.

McLean klimne i izađe.

Poslije desetak minuta izađe i Bannister. Neko je vrijeme promatrao kako kauboji kroz ulicu tjeraju omanje stado. Poslije je razgovarao s

vodičem karavane koja se toga dana zaustavila u Santinellu, na putu za Jumu.

Upravo je u hotelu dovršio ručak kad ga je McLean iznenadio viješću:

— Nešto se sprema, šerife. Kashing obilazi kuće, a ljudi po uglovima nešto šapuću.

Napolju ih je dočekalo iznenađenje. Činilo se kao da su svi građani izašli na ulicu. Ljudi su se okupili u grupe i nešto uzbuđeno prepričavali.

— Što im je, dovraga? — reče McLean, počešavši se iza uha.

— Odmah ćemo saznati. Tko su oni ljudi oko liječnika?

— Najugledniji građani Santinella: vlasnik trgovine Leslie Havit, poštar Hill Deeping, Dave Šill, vlasnik poštanske linije između Santinella i Jume i . . .

— Vlasnik konjušnice. Njega poznajem. Pođimo k njima.

Kad su opazili da im se šerif približava, žamor utihnu. Kashing se iskašlje i progovori:

— Dobro je da smo se sreli, šerife. To nam je uštedjelo put do vas. Imate li malo vremena?

— Naravno. — Bannister klimne i namršteno pogleda prisutne. — O čemu se radi?

Kashing pogleda sugrađane, tražeći ohrabrenje.

— Pa, upravo smo raspravljali o nekim problemima koji se odnose na našu sigurnost i zaštitu koju nam možete pružiti . . .

— Jeste li zadovoljni mojim dosadašnjim radom? — prekine ga šerif otresito.

— Tu nemamo prigovora — Kashing podigne ruku. — Ali smo zapali u još veće neprilike.

— Budite jasniji, Kashing.

Leslie Havit, krupan muškarac glatka i rumena lica, stane uz liječnika.

— Stvar je jasna, šerife. Riječ je o vašim zarobljenicima.

— U zatvoru imam dvojicu odmetnika. — Bannister podigne obrve. — Što u tome ne valja?

— U tome i jeste nevolja. — trgovac se kiselo osmjehne. — Morgan će doći da ih oslobodi. Jednom ste ga odbili, ali . . .

— Dok ste vi obilazili grad — umiješa se vlasnik konjušnice — Carry i Becket vikali su iz svega glasa da će Morgan sravniti Santinell sa zemljom.

— Možda bi bilo najbolje — započne Havit oklijevajući — da ih pustite . . .

Bannister ga ošine pogledom. Zatim pogleda ostale. Znači, to bi htjeli. Znao je da su plašljivi, ali je to ipak previše.

— Mi smo se dogovorili da . . .

— Ali ja vas neću poslušati — uzvikne Bannister. — Carry je razbojnik za kojim je raspisana tjeralica, a Becket me je prošle noći pokušao ubiti.

— Šerife, ne vičite na nas! — Kashing podigne glavu. — Mi vas plaćamo i mi vas možemo otpustiti.

Bannister mu se unese u lice.

— Ja predstavljam zakon u Santinellu i neću dopustiti da popustimo pred Morganovim prijetnjama. Puštanje zatvorenika značilo bi početak bezvlađa i nasilja. Zlikovci će ostati u zatvoru, svidjelo se to vama ili ne.

Bannister je znao da je toga časa izgubio naklonost svih građana Santinella.

Sjetio se kratkoga boravka na ranču Elie Haydon; uzalud je pokušao u lutanjima proteklih godina

pronaći trenutke koji bi se mogli usporediti s onim što je doživio uz tu mladu djevojku.

Zar nije vrijeme da se smiri i osnuje dom? Njegov život je ponovo zadobio smisao što ga je izgubio poslije rastanka s Corom.

Žamor oko njega vrati ga u zbilju i on reče:

— Kod mene je ključ, a ja ih neću osloboditi. Pozvat ću suca neka im sudi. Od toga neću odustati.

Ljudi se neodlučno zgledaše. Tome se nisu nadali.

— Bannisteru — Kashing se zapjenio od bijesa — time ste prekrdašili. Usprotivili ste se našoj odluci, donesenoj u interesu svih žitelja ovoga grada.

Raskoračen i mrk, Bannister je djelovao poput čvrste, hladne stijene.

— Prokleti sebičnjaci! Sad uviđam da sam pogriješio što sam se prihvatio posla da održavam red u gradu kukavica.

Naglo se okrene i pođe ulicom, praćen pomoćnikom; ni jedan nije progovorio dok nisu ušli u šerifov ured. Tek tada McLean oduševljeno uskliknu:

— Dali ste im dobru lekciju! — McLean zatim spusti glas. — Ali, oni su nam otkazali. Što ćete sada?

Bannister priđe prozoru i zagleda se napolje. Ljudi su se počeli razilaziti. Sunce je zašlo za daleku planinu.

— Poći ću na večeru. Prokleto sam gladan. Hoćete li sa mnom?

Nakon kratkog oklijevanja McLean zanijeće glavom.

— Ja ću radije ostati i pripaziti na zatvorenike, kako ne bi nekome palo na um da ih oslobodi.

— Dobro. — Šerif se osmjehne. — Ako se nešto dogodi, znate gdje me možete naći.

Za večeru mu je trebalo pola sata. Kad se ponovo našao na ulici, već se smračilo. Kočija za Jumu upravo je napuštala gradić.

Kad se vratio u zatvor, pozabavio se puškom. Zatvorenici su bili mirni. Odbili su jelo koje im je McLean ponudio.

— Uvjereni su da će ih Morgan noćas osloboditi — reče McLean provjeravajući svoj revolver.

Kad su obojica pošla u obilazak, šerif zaključa prednja i stražnja vrata i provjeri okoliš.

* * *

Išli su polako, svaki jednom stranom ulice. Bannister je posebno pogledavao najtamnija mjesta. Predosjećao je da odnekud vreba opasnost.

Iznenada odjeknu pucanj i metak otkine tresku ni pedalj od šerifove glave. Bacio se naprijed i prevrnuo nekoliko puta, pazeći da ne ispusti pušku. Zaustavio se uz drveno pojilo za stoku.

— Bannisteru, jeste li ranjeni? — oglasio se McLean.

— Na sreću, nisam.

Polako se uspravio, osluškujući brze korake koji su se udaljavali.

— Napadač bježi prema sjeveru — poviče McLean. — Hoćemo li za njim? Pokušajmo mu presjeći put. Desno!

Bannister zaobiđe prvi ugao i utrči u mračnu uličicu koja je nakon nekoliko stotina metara ponovo izbijala na glavnu cestu.

Trčao je kroz korov, posrćući preko odbačenih sanduka i boca. Dvaput je pao, ali je odmah ustao i nastavio trčati.

A onda ponovo odjekne pucanj, pa još jedan. Netko je pucao iz puške.

— Bannisteru... ovamo! — začu se McLeanov glas.

Šerif potrči iz sve snage. Pomoćnika je zatekao naslonjena na stup trijema. Ulica je bila prazna.

— Jeste li ranjeni? — upita Warren ugledavši krv na McLeanovu rukavu.

— Metak me samo okrznuo. No, i ja sam napadača pogodio. Vidio sam kako je posrnuo. Nije mogao pobjeći iz grada.

— To me ne raduje — reče Bannister, brišući znoj sa čela. — Ne možemo pretražiti svaku rupu.

— Ali, on je negdje pred nama. Nije daleko.

— Dobro, potražimo ga. Samo oprezno.

McLean pođe prvi prema mjestu gdje je posljednji put vidio bjegunca.

— Krv!

— Možda se sakrio u salunu?

Bannister se osvrne. Ulica je bila prazna. Nitko se nije usudio izaći. Iza jednoga prozora pomakla se zavjesa.

— Proklete kukavice! — promrsi šerif, pa pokaže prema salunu.

Tamo ih je dočekala tišina. Ljudi su zurili u njih kao da su ugledali duhove. Bannister je prepoznao Deepinga, zatim Havita i Silla. Ponašali su se neprirodno. Bili su nijemi od straha.

Zločinac je sigurno u salunu, zaključi Bannister.

Pošli su prema šanku.

— Viski? — upita gostioničar promuklo.

— Nije nam do pića — odgurne Bannister čaše u stranu. Tražimo čovjeka koji je maločas na mene pucao.

— U posljednjih nekoliko časaka nitko nije ušao u salun.

— Lažete!

Bannister klimne svom zamjeniku. Razumjeli su se bez riječi. Obišli su sve goste, naređujući im da ustanu.

Na kraju McLean razočarano zaklima glavom i reče:

— Do vraga, siguran sam da sam ga pogodio.

Poštar Deeping, naslonjen na šank, razvuče usne u osmijeh.

— Uzalud ga tražite. Da je ušao, mi bismo ga vidjeli. Okanite se ćorava posla. Don, zacijelo si potegao jednu previše.

— Natoči mu još jednu — okrene se Havit.

McLean je zaokupio pažnju svih. Svi su ga znatiželjno promatrali, radoznali kako će se ponašati.

Šerifov zamjenik obliže usne. Napast je bila velika.

— Jesi li odlučio, Don? — naruga se Sill. — Znamo da se ne rastaješ od boce.

Svi prasnuše u grohotan smijeh. Pa ipak, osjećao se da nije posve prirodan. U zraku je lebdjela napetost.

McLean je upravo šutio. Grlo mu je bilo suho, a napunjena čaša nadohvat ruci. Podrugljiv smijeh odzvanjao mu je ušima.

Dovikivali su mu sa svih strana. Točitelj natoči piće u još nekoliko čaša i poreda ih po šanku, izvikujući imena ljudi koji su za McLeana naručili piće.

— Prestanite! — zaurla McLean. — Neću okusiti taj vaš prokleti viski.

Ponovo zaori smijeh.

— Jeste li ga čuli? — poviče Deeping, lupajući se po bedrima. — Bolju šalu nisam odavno čuo.

Moda, kozmetika, domaćinstvo

Savjeti liječnika i psihologa

Novela, roman, zanimljivo štivo

ukratko: SVE ŠTO ZANIMA SUVREMENU ŽENU

Svijet

jugoslavenska ženska revija

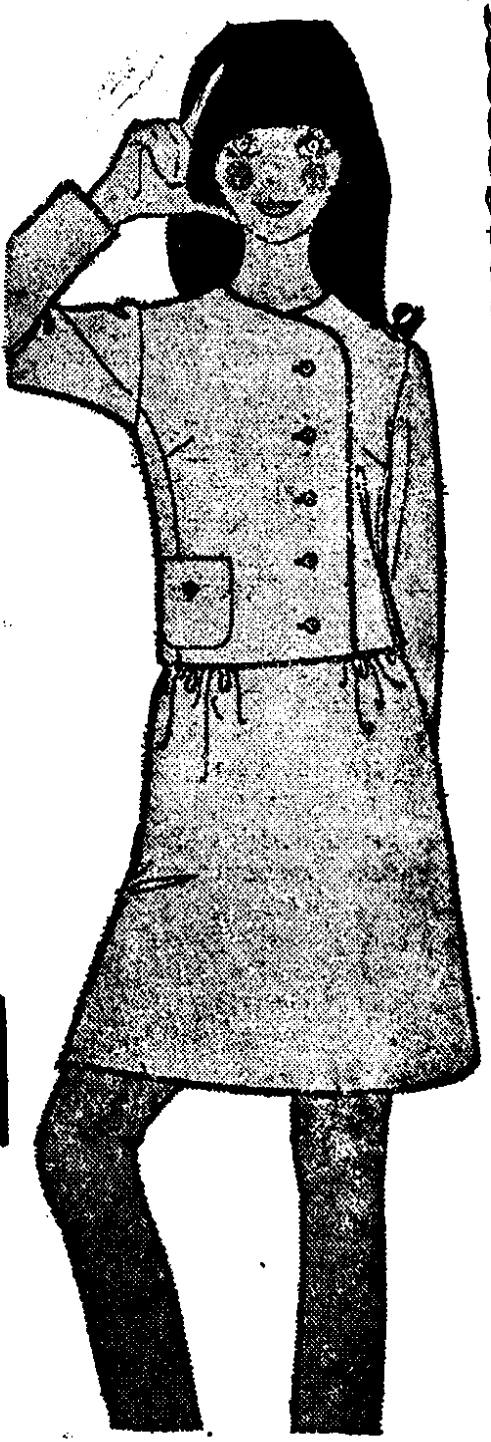

Bannister ne reče ništa. Budno je gledao oko sebe, čvrsto stegnuvši kundak puške.

McLean se poče kolebati. Ima li sve to smisla? Tada mu pogled klizne na zvijezdu na grudima.

Cora! Da pokušaju njih dvoje sve iznova?

A pune čaše pred njim? Jedna, dvije, tri... Ponovo ga obuze napast. Zakorači prema šanku kadli mu se pogled zaustavi na velikom zrcalu. Je li to on? To mršavo, ispijeno lice!

Posegne rukom da dohvati čašu. No baš tada dogodi se velika promjena.

U zrcalu je ugledao ono za čime su on i Bannister tragali. Momak je bio sakriven u sjeni stubišta što je vodilo na kat... vidjele su mu se samo noge, okrvavljene.

Ranjenik je polako podizao revolver.

McLean u trenu zaboravi na primamljivost pića. Ruka mu prestade drhtati. Naglo izvadi revolver i dovikne šerifu:

— Pazite na stubište!

Odmah zatim povuče obarač, zatim još jednom, pa tako redom sve dok nije ispraznio revolver.

Bannister je shvatio opomenu i pravodobno se bacio naprijed.

Muškarac u sjeni ostao je načas nepomičan, zatim se trgnuo uvis, zakoračio unatrag i srušio na koljena. Revolver mu ispadne iz ruke, a on tresne na pod. Bio je mrtav.

U salunu zavlada tajac. Nitko se i ne pomakne.

Bannister ustane i otrese prašinu s odijela.

— Hvala, McLeane! — reče muklo i pođe prema lešu.

— Momak mi je poznat — reče McLean i gurne revolver u korice.

— Pripada li Morganovoj družini?

— Nedvojbeno. Često sam ga viđao u društvu Dallyja, Carryja i Sloana. — Zatim pogledom zaokruži po salunu. — Možda ga netko od vas poznaje?

Svi su šutjeli.

Bannister pođe prema Havitu, zgrabi ga za prsa i snažno podigne uvis. Iz očiju mu je sijevao bijes.

— Zašto ste ga prikrivali?

Iz Havitovih očiju izbijao je strah.

— Prijetio nam je — zamuca trgovac. — Da je netko pisnuo, dobio bi metak u grudi ili glavu. A nitko rado ne umire...

Bannister gurne Havita na stolac.

— Kukavice bijedne! A smogli ste hrabrosti da se rugate McLeanu.

Ljudi su smeteno obarali poglede.

Tada McLean ispruži ruku i dohvati najbližu čašu. Warren pomisli: Popustit će! Gotovo je! Međutim, McLean priđe Havitu i saspe mu viski u lice. Drugu čašu izlije na Deepinga, a preostale dvije u lice Sillu, pa ponovo Havitu.

— Popijte svoj prokleti viski! — zaurla bijesno. — Više vam se neće pružiti prilika da mi se rugate!

Zatim dohvati pušku i pođe prema vratima.

Bannister ga je zatekao napolju; stajao je oslonjen na stup trijema. Zurio je u tamno nebo, a disanje mu je bilo užurbano.

— Znam što ćete mi reći — predusretne McLean šerifa. — Da sam se ponio sjajno i da mogu biti ponosan. Vraga je bilo sjajno. Ne bih to požello ni najljućem neprijatelju.

Dok su polako išli prema zatvoru, Bannister dobaci pratiocu preko ramena:

— Ne bi li bilo bolje da pođete kući.

— Ako nemate ništa protiv toga, noćas bih prespavao u uredu, na nekom stolcu.

— A Cora? Ne propuštajte priliku da se izmirite.

McLean je neko vrijeme dvoumio, no najzad odgovori:

— Za izmirenje ima vremena.

Odnosi između njih dvojice iz korijena su se promijenili; McLean više nije sumnjičio Bannistera da će mu oteti ženu.

Kad su stigli u ured, McLean pripali svjetiljku, a Bannister pođe u zatvor, do zatvorenika.

Carry odmah ustane s ležaja i priđe rešetki.

— Dovraga — prekune promuklo — zar ste još na nogama!?

— Malo je manjkalo da me tvoj ortak udesi. No, on je dobio svoje.

Carryjeve se oči napuniše mržnjom.

— Morgan će te udesiti. Još noćas!

— Neka samo pokuša — podrugljivo će šerif.

Kad se vratio u ured, McLean je upravo zakračunao vrata. Na usnama mu se pojavi osmijeh.

— Ovo mi nalikuje na bure baruta. Na sreću, s nama su i ona dvojica, pa se nitko neće usuditi ubaciti goruću fitilj.

Zatim primakne stolac zidu, sjedne, pa ispruži noge. Bannister skine čizme i otkopča opasač s revolverom. Premda je bio silno umoran, san mu nikako nije dolazio na oči.

Razmišljao je naizmjence o Cori i Elie. Pokušao ih je usporediti, ali među njima nije pronašao nikakve sličnosti; svaka ga je privlačila na svoj način.

Probudio ga je miris kave. Već je svanulo. Činilo se da je McLean već odavno bio na nogama. Pružio mu je šalicu kave, nasmješivši se kiselo.

— Čudan je to osjećaj kad se moraju promijeniti navike. Ujutro sam navikao na drugo piće.

Bannister mu uzvrati osmijehom.

— Najgore će biti prvih dana.

McLean je djelovao poput teškoga bolesnika. Oči su mu bile upale i grozničave, a obrazi sivi. Bannister sjedne na ležaj i počne se obuvati.

— Važno je da izdržite, McLeane. Sreo sam i gorih slučajeva od vašega. Danas su to sređeni i sretni ljudi.

McLean priđe prozoru.

— Kakav je današnji raspored rada?

— Čekanje. Osim toga, poslat ću poruku u Jumu. Pozvat ću okružnog šerifa i suca.

— Zašto ne bismo zatvorenike odveli u Jumu? Tamo bi bili sigurniji.

— Prekasno sam se tome dosjetio.

McLean se pobrinuo za doručak zatvorenika, a šerif je pošao u poštanski ured. Poštar Deeping uplašeno je žmirkao očima.

— Ne bojte se, čovječe — dobaci mu šerif kroz prozorčić. — Poslat ćete brzojav u Jumu.

— Odmah! — uzvrpolji se poštar.

— Upitaje ih što da radimo sa zatvorenicima koji čekaju suđenje. Predlažem da ih pod sigurnom pratnjom pošalju u Jumu.

Poštar odahne s olakšanjem. S odlaskom zatvorenika prestale bi brige i straha bi nestalo.

— Neka pošalju nekoliko ljudi — reče Bannister.

Deeping zamišljeno zaklima glavom.

— Tu ste se prevarili, šerife. Jednom je Harper pokušao nešto slično. Momci su stigli tek za sedam dana.

VI

Kad je ugledao Coru, Bannister dotakne rub šešira u znak pozdrava.

— McLean je održao riječ. Od sinoć nije popio ni kapi viskija. Budi pažljiva prema njemu.

— Da, čula sam što se dogodilo u salunu. To doista nisam očekivala.

I ona se promijenila; više se nije trudila da Warrena privuče k sebi. Bannister osjeti tračak nade: možda će ipak spasiti jedan naoko propao brak.

— Ako istraje, uvjerit ćeš se da nije loš čovjek i bit ćete još sretni. Uostalom, i ja sam našao djevojku.

— Poznajem li je?

— Elie Haydou...

— Znači, ne odlaziš odavde?

— Kad privedem kraju Morganov slučaj, otići ću iz grada.

— I baviti se uzgojem stoke na Elienu ranču — reče mlada žena, ne mogavši prikriti prizvuk ljubomore. — Ne mogu reći da se tome radujem, ali ti želim sreću. Elie je prava djevojka za tebe.

Kad se vratio u ured, McLeana je zatekao za stolom kako nervozno gricka usnice. I ruke su mu bile nemirne, ali sveukupan dojam bio je bolji nego jučer.

— Sreo sam Coru i stekao dojam da biste vas dvoje morali porazgovarati. Sada je prava prilika, McLeane. Objasnite joj da ćete ustrajati u odluci i da ćete se okaniti pića.

Upravo kad je McLean htio odgovori, začu se pucnjava. Netko prestrašeno usklikne. Na nogostupu se začuše brzi koraci, a trenutak nakon toga na vratima se pojavi Dave Sill, izbezumljena lica.

— Šerife! — poviče zdvojno. — Zločinci su oteli Kashinga i Jima Kiddera. Eto što ste postigli...

— Dosta! — zagrmi Bannister i dohvati šešir. Gdje su otmičari?

— Izvan grada.

Bannister prekune i istrči na ulicu. McLean odgurne Silla i potrči za šerifom.

Nekoliko ljudi šutke je gledalo prema izlazu iz grada. Iz očiju su im izbijali zabrinutost i užas.

Tada Bannister ugleda zlikovce. Prepoznao je Morgana, najvišeg među njima. Svi su uperili puške u liječnika i Kiddera.

— Doista je tako! — promuklo reče McLean. — Morgan se ne šali. Što ćemo sada?

— Hoćete li sa mnom?

— Naravno.

Pošli su svaki svojom stranom ulice, izbjegavajući otvoreni prostor. Kad su se primakli razbojnicima na stotinjak metara, Morgan podigne pušku i poviče:

— Ni koraka dalje, šerife? Čujete li me dobro?

Bannister preču pitanje i ljutito poviče:

— Oslobodite zarobljenike, Morgane! Zapovijedam vam!

Morgan se podrugljivo nasmije.

— Vi ste budala, Bannisteru. Dovoljno je da naredim ljudima i oni će vas u tili čas pokositi. Ali, ja vam nudim miroljubivo rješenje: zamjenu zarobljenika.

— Nosite se do vraga zajedno sa svojim prijedlogom!

Vođa odmetnika slavodobitno se naceri.

— Lakše, šerife! Hoćete li da vam pokažem što će se dogoditi ako me ne poslušate?

DJEVOJKE!

tina
JE REVIJA ZA NAS

tina
JE REVIJA SA STRIPOVIMA

tina
PIŠE O NAŠIM RADOSTIMA

tina
PIŠE O NAŠIM BRIGAMA

tina
PIŠE O NAŠIM TAJNAMA

u TINI ćeš naći sebe

u sebi ćeš naći TINU

Ne sačekavši odgovora, Morgan klimne jednom od svojih ljudi. Momak udari puškom Kashinga u leđa: liječnik jaukne i padne na zemlju. Drugi razbojnik drškom revolvera tresne Kiddera po glavi.

Bannister zaškripi zubima od bijesa. Već se spremao da jurne na razbojnike, ali ga McLean pograbi za rukav.

— Time ne biste ništa postigli, šerife. Nakon nekoliko koraka Morgan bi vas ustrijelio.

— Jeste li se predomislili, šerife? — poviče Morgan. — Zar vam to nije bilo dovoljno?

Iza šerifovih leđa digne se žamor. Bannister pogleda prema stanovnicima Santinella, koji su iz daljine promatrali taj prizor.

— Građani zahtijevaju da pustimo zatvorenike — reče McLean. — Našli smo se između dviju vatri. Kako ćemo se izvući? Možete li se čemu dosjetiti?

Bannister je grozničavo razmišljao. Kako da dobije na vremenu?

— Dobro, Morgane. U boljem ste položaju. Dajte mi dva sata vremena da se o svemu dogovorim sa svojim zamjenikom. Pristajete li?

Vođa odmetnika je oklijevao, no tada odgovori:

— Dobro, za dva sata na istome mjestu. I još nešto: ne pokušavajte ni s kakvim trikom. Mislite na taoce.

Zlikovci su podigli Kashinga i Kiddera i povukli se prema najbližem brežuljku. Kad su zašli u grmlje, McLean prijeđe cestu.

— Dva sata? — zabrinuto upita. — Imate li neki plan?

Bannister zanijeće glavom.

Začuli su prijeteće mrmljanje gomile; predvodili su je Deeping, Havit i Sill.

— Bannisteru — oštro će trgovac. — Zahtijevamo da odmah pustite Carryja i Becketa. Ako vam nije pravo, idite do vraga. Liječnik nam je potrebniji od šerifa.

Začulo se povlađivanje. Bannister nije odgovorio odmah. Djelovao je umorno, kao da mu je svega dosta. Onda reče:

— Raziđite se kućama, ljudi. Porazgovarat ćemo s Carryjem i Becketom. Moramo pripaziti da nam pri razmjeni ne podvale.

Ljudi su se počeli razilaziti, uvjereni da je šerif popustio.

Kad su stigli u ured, Bannister se spusti na stolac, a McLean nervozno se ushoda po sobi.

— Pobijeđeni smo, no što smo mogli poduzeti? — Iz pomoćnikova je glasa izbijala gorčina. — Bannisteru, žao mi je što vam više nisam mogao pomoći. Poželio sam da se netko odjednom pojavi iza Morgana i da ga sravni sa zemljom.

Bannister podigne glavu. Odjednom mu sine. McLean se zaustavi usred kretnje.

— Dosjetio sam se! Vi ste me naveli na to.

McLean mu priđe i nestrpljivo ga potakne:

— Govorite već jednom!

Bannister se sjetio Eliene ponude.

— Odjahat ćete na ranč Elie Haydon i zamoliti je za pomoć.

— Imamo li dovoljno vremena?

— Imamo. Uostalom, mogu otegnuti pregovore još za četvrt sata. Dovest ćete kauboje zlikovcima za leđa.

— I, kad stupamo u akciju?

— Započet ćemo razmjenu. Pustit ću Carryja i Becketa, a kad Kashing i Kidder budu na sigurnom, navalite na odmetnike.

McLean se zamisli.

— Važno je da izađem iz grada a da nitko ne upozori Morgana. Ali, pokušat ću.

— Sretno! — Bannister se osmjehne.

Kad je McLean zatvorio za sobom vrata što su vodila u dvorište, Bannister pođe u zatvor.

* * *

McLean se neopazice izvukao iz grada. No tada se pojavio problem: gdje nabaviti konja? Pješačenje bi potrajalo predugo.

Odjednom se sjeti Becketove kolibe. Gdje je Becket držao konja? U grad ga nikada nije dovodio.

Duboko sagnut, potrči prema kolibi, koristeći svaki grm kao zaklon. Kad je u koralu ugledao riđana, jedva se obuzdao da ne klikne od radosti.

Pronašao je sedlo i pokušao osedlati riđana. To mu je pošlo za rukom, ali kad je htio uzjahati, konj se uzjogunio. McLean ga je najzad uzjahao, ali je konj poskočio visoko i zbacio jahača.

McLean ustane, opipavajući natučen bok. Drugi je put bio oprezniji; čvrsto je riđana stegao nogama i konj se nakon nekoliko minuta primirio.

Kad je nakon jednoga sata ugledao ranč, konj je bio obliven znojem i jedva je podizao noge.

* * *

U to vrijeme Bannister je stajao kraj prozora i zurio na ulicu. Santinell je bio pust. Žitelji su se povukli u kuće, očekujući da istekne dogovoreni rok.

Tada ugleda Coru. Žurila je nogostupom, gledajući pravo preda se. Kad je ušla i opazila da nema McLeana, zabrinuto skupi obrve.

— Gdje je Don?

Bannister je oklijevao, no najzad odluči otkriti istinu.

— Poslao sam ga na ranč Elie Haydon po pomoć. To ne zna nitko u gradu osim nas dvoje. Ako smo ti se jedan od nas dvojice ili obojica, zamjerili, ovo ti je prilika da se osvetiš.

— Ne razumijem! — Ona ga je promatrala s nevjericom u očima. — Nikome se ne želim osvetiti. Naprotiv, dobro sam razmislila o tvojim savjetima i odlučila da se pomirim s Donom. Nekad sam ga, ipak, voljela.

Bannister joj priđe i položi ruku na njeno rame, pa je polako povede prema vratima. Osjetio je kako se među njima stvorila nova veza, nešto što prije nisu poznavali.

— Pođi kući. Ako te netko upita za Dona, odgovori da si s njime razgovarala.

Ispratio ju je s osmijehom na usnama, no čim je odmakla, lice mu ponovo postade zabrinuto.

Rok se primicao kraju.

* * *

Provjerio je revolver i pušku, pa izašao na ulicu. Znao je da stanovnici obližnjih kuća prate svaku njegovu kretnju.

— Pripazite, McLeane! — poviče prolazeći kraj prozora.

Nadao se da nitko neće posumnjati u taj trik.

Polako krene prema mjestu na kojem je prije dva sata pregovarao s Morganom.

Odmetnik je bio točan; pojavio se u određeno vrijeme, praćen četvoricom svojih ljudi. No, zarobljenike nisu doveli.

— Gdje su Kidder i liječnik? — poviče Bannister.

— Dovest ćemo ih kad za to bude vrijeme — dovikne Morgan. — No, što ste odlučili, šerife?

Bannister proguta slinu. Pogledom je uzalud prelazio preko obronaka brežuljaka iza zlikovaca.

Da, više ne smije odugovlačiti. Taoci su u opasnosti.

— Dobro, pristajem na razmjenu!

Morgan se slavodobitno naceri.

— Zarobljenike ćemo osloboditi istodobno; mi vaše ljude odavde, a vi naše momke s mjesta na kojem se sada nalazite.

Dakle, McLean nije obavio zadatak. Možda se pokolebao i uplašio. Ili mu tijelo, naviknuto na alkohol, nije izdržalo.

— Pošaljite po taoce — poviče Bannister! — Ja ću dovesti Becketa i Carryja.

Krenuo je prema zatvoru razmišljajući kako bi osujetio oslobađanje zatvorenika. Nikako se nije mogao pomiriti s mišlju da ih oslobodi i time omogući da i dalje teroriziraju čitav kraj.

Dočekali su ga podrugljivim smješkanjem. Otključa vrata ćelije i naredi:

— Krenite, ali polako! Ja ću za vama.

— A naše oružje? — zatraži drsko Carry.

Šerif ga presiječe pogledom.

— Oružje će ostati ovdje. Ni Kashing i Kidder nemaju oružje.

Išli su ulicom, a pratili su ih pogledi svih stanovnika. Ljudi su se natiskali na prozore, jer se nitko nije usudio izaći na ulicu.

— Odabrao si lijep gradić. — Dobaci Carry šerifu preko ramena. Svi su te ostavili na cjedilu.

— Umukni!

Ubrzali su korak, a kad su ugledali Morgana i njegove ljude, razmahali su se rukama od radosti. Bannister se odmakne i gurne metak u puščanu cijev.

— Stojte! Krenut ćete kad Morgan pusti taoce. Tako je dogovoreno. Tko krene prije vremena, dobit će metak u leđa.

— Jeste li spremni? — poviče Morgan, podigavši ruku.

Bannister ugleda liječnika i Kiddera te odgovori.

— Možemo početi!

Krenuše, po dvojica sa svake strane. Čas odluke se približavao. Bannister je nestrpljivo pogledavao prema brežuljcima.

Rizik je bio velik, ali on neće popustiti, bez obzira na očekivanu pomoć.

Elie! Pri srcu ga nešto stegne. Hoće li je ikada vidjeti?

Ljudi su se približavali zamišljenoj crti na kojoj je trebalo da se mimoiđu. Još četiri koraka, pa tri ...

Bannister stisne kundak i osjeti kako ga nešto steže u grlu.

Morgan, širok i visok, slavodobitno je sjedio na konju, uvjeren da je pobijedio.

Četvorica muškaraca su se mimoišla. Bannister je čekao. Dva, tri, četiri koraka ... Više nije smio čekati.

Potrčao je iz zaklona prema sredini ulice. Izložio se mecima, stavljajući sve na jednu kartu.

Morgan prekune, a konj mu se propne. Bannister iskoristi trenutak pometnje.

— Kashinge, Kidderu, sklonite se sa ceste! Brzo!

Nije smio čekati više ni časka, premda nije znao što će ta dvojica uraditi. Nanišanio je i ispalio metak, pa još jednom ...

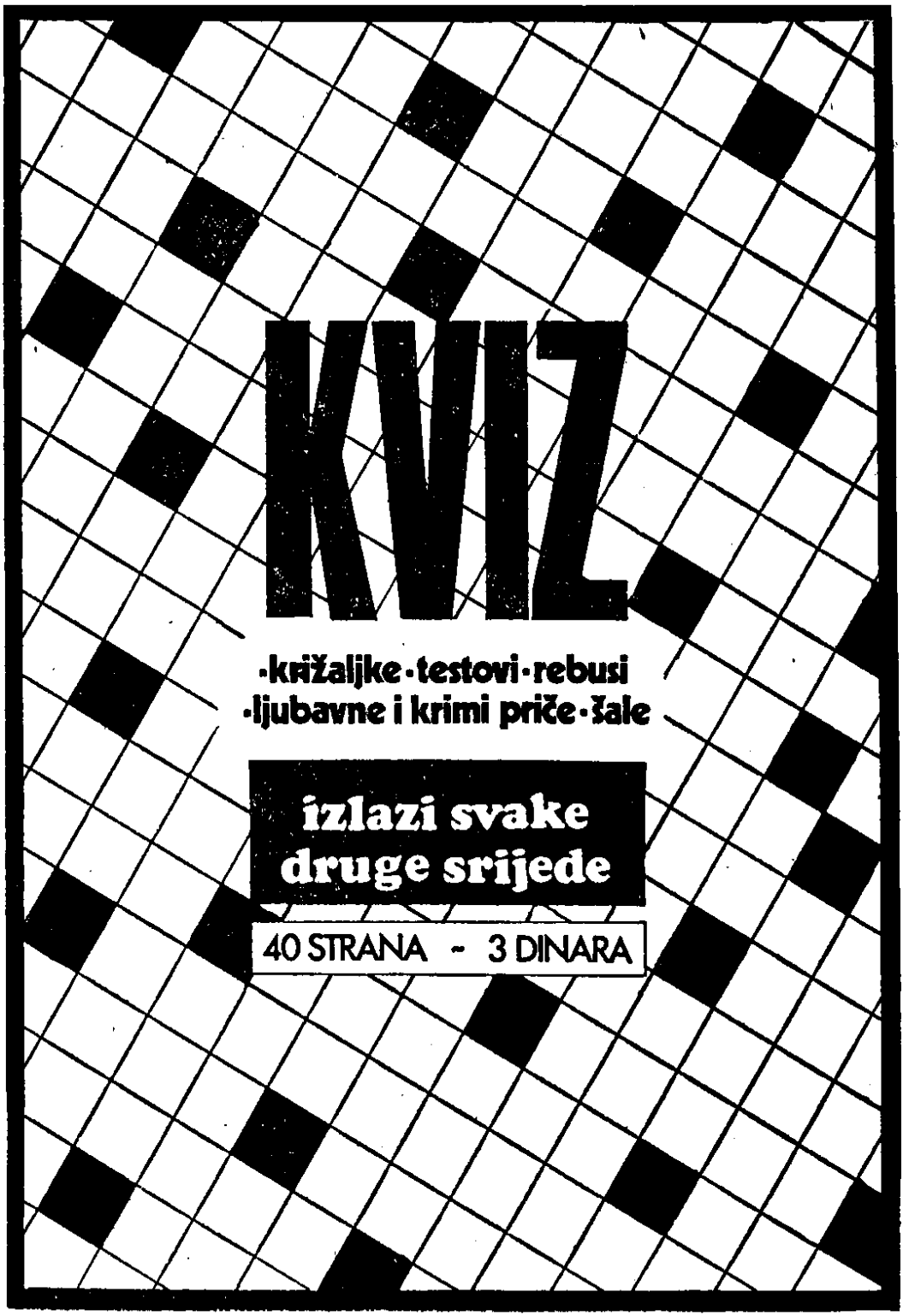
KVIZ
•križaljke•testovi•rebusi
•ljubavne i krimi priče•šale
izlazi svake
druge srijede
40 STRANA - 3 DINARA

Gradićem se prolomi pucnjava, odbijajući se od trošnih pročelja kuća. Netko je vrisnuo, čule su se kletve, na nekoliko mjesta prasnuše pogođena stakla.

Bannister je pucao i pucao, ni od kuda ne očekujući pomoć.

— Morgane! — poviče iz svega glasa. — Morgane, zar ste doista vjerovali da bih se mogao nagoditi s razbojnicima?

Kashing i Kidder brzo su se snašli i bacili u stranu. Puzanjem su pokušali izmaći iz opasne oblasti.

Carry i Becket, prestravljeni, udarili su u bijeg. Becketa je pogodio metak nekog strijelca iz Morganove družine, a Carry je pokušao spasiti glavu puzanjem. Kad se približio odmetnicima na desetak koraka, uspravio se, namjeravajući ostatak puta pretrčati. No, metak ga pogodi već pri prvom koraku. Ponovo se nađe na zemlji, bolno jecajući, a zatim se posve smiri.

Bannister je upravo ubacivao metak u pušku kad u boku osjeti oštru bol. Klone na koljena, zatim se sruši na cestu, ali ne ispusti pušku iz ruke.

— Prokleto pseto! — vikao je Morgan. — Sada ćeš dobiti svoje! Naprijed, momci!

To je kraj, pomisli Bannister. Oni će me pregaziti!

Posljednjom snagom zavuče ruku u džep i izvadi nekoliko preostalih metaka, pa ih drščućim prstima gurne u magazin puške.

Iza njega je bilo mirno; nitko se nije usudio izaći na ulicu i pomoći šerifu.

Morgan i ostali zlikovci podbodu konje. Bannister se nasloni na lakat. Ruka mu je zadrhtala od boli. Ipak, ispalio je nekoliko metaka, unijevši pomutnju među napadače, koji su se ponadali lakom plijenu.

Međutim, Warren je znao da je samo za kratko otklonio opasnost. Nije gajio nikakve nade.

— Dokrajčite ga! — zaurla Morgan.

Bannister podigne pušku, a onda se iznenađeno trgne. Je li mu se to samo učinilo ili je to doista bio bljesak? Sunčana zraka odbila se od nečega na brežuljku iza razbojnika.

Ispalio je još dva metka, i to je bio kraj. Osjetio je snažan udarac u rame, a onda mu je puška ispala iz ruke. Pokušao je izvući revolver, ali za to više nije imao snage.

Zemlja se zatresla od konjskih kopita. Odmetnici su potjerali konje u galop, pucajući u trku. Meci su se zabijali u zemlju, posvuda oko ranjenog šerifa.

To je zaista kraj, pomisli Bannister, a onda mu se oči rašire.

Morgan odjednom zaustavi konja. Činilo se da je razbojnike zahvatio strah.

Pucnjava načas utihne, pa bi se odmah zatim nastavila jačom žestinom.

Bannister otvori oči. Ulicu je prekrio oblak prašine. Razaznao je Morganove kako bježe, zatim nove jahače, sve obavijeno prašinom te popraćeno pucnjavom i topotom.

Jedan od zlikovaca jaukne i padne sa sedla. Jedna mu je noga ostala u stremenu i konj ga je u galopu povlačio ulicom.

— Izdržite još malo, Bannisteru! — začuje poznati glas.

Pokuša se uspraviti i u tome uspije krajnjim naporom. Ali, samo načas. Snage mu ponestade i on se onesvijesti.

• • •

Kad se osvijestio, sve je bilo tiho. Samo je netko nad njim plakao. Na licu je osjetio nešto vlažno, zatim je pala još jedna kap.

Pokušao je otvoriti oči, ali ih je odmah sklopio, zabljesnut svjetlošću. Onda ih otvori opreznije, polakše. Kroz maglicu ugleda sjene.

— Warrene — šapne mu netko u uho. — To sam ja, Elie.

Tada ju je ugledao. Klečala je kraj njega. Glava mu je bila u njezinu krilu i on poželi da tako nepokretan ostane godinama.

— Elie!

— Stigli smo na vrijeme. Ne smiješ govoriti!

Glasovi oko njega postajali su sve jasniji. Bannister okrene glavu i ugleda ljude. Prepoznao je Morgana i trojicu zlikovaca s uzdignutim rukama.

— Morgan! Jahao je na mene... revolver mi je bio prazan...

— McLean ga je zbacio sa sedla.

— Gdje je McLean? — upita ranjenik tražeći pogledom zamjenika.

— Ranjen je. Kashing ga upravo previja. Uz njega je i Cora. Čini mi se da njihov brak ipak neće propasti. Odavno je nisam vidjela takvu.

Warren zadovoljno klimne. McLean je ponovo našao smisao života. Zatim mu se pogled zaustavi na Elie.

Zna li Elie da je on s Corom...

Mora joj to reći; ona na to ima pravo.

— Moram ti nešto priznati, Elie. — Pogledao ju je u oči. — Nekada sam živio s Corom...

— Sve znam — prekine ga djevojka s osmijehom na usnama. — Cora mi je ispričala. No, to nije važno.

Dvojica građana priđu Bannisteru, oprezno ga podignu i polože na nosila, pa ga ponesu prema liječnikovoj kući.

— Sada ste vi na redu, šerife. Ne brinite, Kashing će vas već zakrpati.

Unijeli su ga u ordinaciju i Bannister na trenutak ugleda McLeana.

— Šerife — promrmlja ranjenik — bilo je vrlo gusto, zar ne? Kad ponovo stanem na noge, bit će mi drago da opet zajednički...

Bannister zanječe glavom.

— Žao mi je, McLeane, ali morat ćete preuzeti šerifsku zvijezdu. Mene čeka posao na ranču. Ali, ako se ukaže potreba, možete me pozvati. Rado ću prihvatiti mjesto zamjenika. Naravno, samo privremeno.

Uto mu priđe Cora.

— Bio si u pravu, Warrene. Ostajem s McLeanom. Učinio si mnogo... ne samo za ovaj grad, time što si ih oslobodio Morgana i njegovih ljudi.

Sagnula se i poljubila ga u obraz.

— Za posljednji put, Warrene!

Potom pođe za ljudima koji su na nosilima iznosili njezina muža.

Elie ponovo priđe Warrenu i pogleda ga toplo. On potraži njezinu ruku i prsti im se isprepletu u blagom stisku.

KRAJ

za 7 dana

RETE HAGSTER

ZALUTALI METAK

fokus

OD SADA
SVAKE DRUGE SRIJEDE
UZ NEPROMIJENJENU
CIJENU